

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028

KAUPUNGINJOHTAJA 22.10.2025

SISÄLLYS

Kaupunginjohtajan katsaus	2
Porvoon talousarvio 2026 pähkinäkuoressa.....	4
Strategiset tavoitteet	6
Yleisperustelut	8
Kuntatalouden tila.....	8
Kaupungin toimintaympäristö	10
Verotulot ja valtionosuudet	14
Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto	20
Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	21
Toimialakohtaiset perustelut	24
<i>KONSERNIPALVELUJEN TOIMIALA</i>	24
Vaalit	25
Kaupunginvaltuusto	25
Tarkastustoimi	25
Kaupunginhallitus	25
Viestintä, asiakaspalvelu ja yhteiskuntasuhteet	25
Henkilöstö, demokratia ja kehitys.....	26
Rahoitus ja strategia	27
Toimitilat.....	28
<i>KAUPUNKIKEHITYKSEN TOIMIALA</i>	30
Kaupunkikehityksen johto	31
Maapolitiikka	31
Kaupunkisuunnittelu.....	32
Kaupunki-infra	33
Rakennusvalvonta	34
Ympäristönsuojelu.....	34
Ympäristöterveydenhuolto	34
<i>KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA</i>	36
Kasvun ja oppimisen johto.....	37
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus.....	38
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	40
Varhaiskasvatuspalvelut	41
<i>ELINVOIMAN TOIMIALA</i>	44
Elinvoiman toimialan johto	45
Visit Porvoo ja markkinointipalvelut	45
Vapaa-aikapalvelut	45
Taideoppilaitos	48
Porvoon kansalaisopisto	49
Elinkeinot, työllisyys ja kotoutuminen.....	49
<i>PORVOON TYÖLLISYYSSALUE, LASKENNALLINEN TASEYKSIKKÖ</i>	52
Henkilöstösuunnitelma	54
Investoinnit.....	57
Liikelaitokset	62
Kuntakonserni	64
Talousarvion ja -suunnitelman perustelut sekä sitovuus	67
Liitteet.....	68

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kaupungin toimintavuodesta 2025 voi hieman huojentuneenakin todeta, että se on toteutunut pääosin suunnitellusti. Kaupungin palvelutuotanto on ollut sujuvaa, keskeiset investointihankkeet ovat edistyneet ja voimassa olevaa kaupungin strategiaa on toteutettu johdonmukaisesti kaikilla toimialoilla. Kaupungin palveluissa suurin rakenteellinen muutos ja muutosjohtamisen kohde on ollut työ- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kaupungin järjestettäväksi vuoden alusta alkaen. Tavoitteena on, että paikallista ymmärrystä hyödyntämällä kykenemme nopeuttamaan työllistymistä sekä parantamaan työ- ja elinkeinopalveluja.

Fyysisessä kaupunkiympäristössä näkyvämpiä muutoksia ovat olleet uuden Citymarketin rakentuminen Länsirannalle, rakentamisen vaikeasta tilanteesta huolimatta edenneet monet asuntorakentamisen hankkeet sekä Kokkonniemen liikuntakeskusta varten aloitetut infrazyöt. Kaupungin panostukset koulu- ja päiväkotinvestointeihin ovat jatkuneet merkittävinä, kun uusi Huh-tisen päiväkotitoimintakeskus valmistui alkusyksystä, ja Hinthaaran siivostuskeskuksen laajennus, Eestinmäen päiväkotiremontti sekä Gammelbackassa sijaitsevan Peipon uuden koulun hanke ovat edistyneet. Kaupunkiympäristössä näkyy myös kaupungin panostukset uuteen joukkoliikennejärjestelmään, jonka myötä Porvoon bussiliikenteen käyttäjämäärät ovat kääntyneet selkeään kasvun.

Koko maan tasolla kuntien ja kaupunkien taloustilanne on kokonaisuutena ollut heikko, ja moni kaupunki on joutunut tekemään merkittäviä sopeutustoimia. Valtion tukitoimet eivät koronavuosien tapaan kannattele kuntataloutta, mutta toistaiseksi merkittäviä valtionosuusleikkauksiakaan ei ole tehty. Valmistella on kuitenkin kattava valtionosuusudistus, joka toteutuessaan uhkaa heikentää Porvoon valtionosuuksia merkittävästi, arviolta jopa noin 10 miljoonaa euroa vuositasona.

Kaupungin talous tulee vielä tänä vuonna olemaan ylijäämäinen. Verotulot ja valtionosuudet ovat kehittyneet ennakkodusti, ja menokehitys on ollut hieman ennakoitua maltillisempaa. Kaupunki on toteuttanut vuonna 2024 hyväksyttyä talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelmaa, mikä osaltaan vaikuttaa menokehitykseen. Kuluvan vuoden aikana on kuitenkin käynyt selväksi, että lähivuosien talouden tasapainottamiseksi tarvitaan yhteisöverotuottojen suuren heikkenemisen vuoksi lisätoimia.

Talousarviovuosi 2026: Maltillisemmalla menokehityksellä mahdollistetaan tulevaisuuden kannalta tärkeät investoinnit

Vuoden 2026 talousarvion lähtökohtana on määrätietoinen reagointi heikkoon yhteisöverokehitykseen. Viime

vuosia selkeästi maltillisemmalla menokehityksellä sopeudutaan etupainotteisesti tuleviin haastavampiin vuosiin, parannetaan tuottavuutta ja osaltaan mahdollistetaan investointisuunnitelman mittavia investointeja. Kaupungin menot ovat talousarviovuonna 2026 kasvamassa kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen verrattuna vain noin 1,7 prosenttia, kun esimerkiksi kuntien käyttötaloutta parhaiten kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi on kasvamassa noin 3,5 prosenttia.

Kuntasektorin palkkaratkaisu, inflaatio, väestön kasvu ja palvelutarpeen muutokset sekä kaupunkistrategian mukaiset kohdennetut panostukset esim. joukkoliikenteeseen nostavat kaupungin menoja. Sopeutustoimia on jouduttu tekemään kaikilla toimialoilla, mutta ne ovat kaiken kaikkiaan vielä varsin maltillisia huomioiden kaupungin palveluiden laatu ja määrä sekä se, että kansallisessa vertailussa Porvoo sijoittuu kustannusrakenteeltaan aivan kalleimpien kuntien joukkoon. Henkilöstöön liittyviä laajempia sopeuttamistoimenpiteitä talousarvioehdotus ei kuitenkaan sisällä.

Porvoon kaupungin talous tulee maltillisesta menokehityksestä huolimatta painumaan niukasti alijäämäiseksi vuonna 2026, kun kaupungin yhteisöverot alenevat noin kolmanneksella. Kaupungin mittakaavassa voidaan kuitenkin puhua käytännössä nollatuloksesta. Kaupungin kunnallisveron ja kiinteistöveron tuotto kasvaa maltillisesti, kun taas valtionosuudet käytännössä pysyvät lähes edellisvuoden tasolla.

Kaupungin tuloveroprosenttia vuodelle 2026 ei ole tarpeen nostaa nykyisestä 7,1 prosentista. Myöskään kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä korotuksia.

Lähtökohtaisesti kaupungin pitemmän aikavälin kehittämisstrategia ulottuu yksittäisten suhdanteiden yli. Lähivuosien heikentyneet ja osin vielä epävarmat talousnäkymät edellyttävät kuitenkin valmiutta hankkeiden priorisointiin ja vaiheistamiseen.

Talousarvioehdotus lähtee siitä, että tärkeimpiä kaupungin kärkihankkeita edistetään ensi vuoden aikana: Kokkonniemen liikuntakeskuksen rakentaminen alkaa, Puistokadun kehittämisessä siirrytään toteutuksen tarkempaan ohjelmointiin, Peipon koulun rakentaminen käynnistyy ja monet varhaiskasvatuksen ja koulujen rakennushankkeet etenevät. Myös Taidetehtaan uusi konsepti otetaan käyttöön. Samalla on välttämätöntä panostaa kaupunki-infran rakentamiseen ja kunnossapitoon sekä esimerkiksi tiettyjen siltojen korjaamiseen.

Kaupunki on onnistunut viime vuosina alentamaan lainakantaa huomattavasti. Nykyisten lainojen korot on onnistuttu lukitsemaan matalalle tasolle seuraaville vuo-

sille. Lainakanta on kuitenkin nykyisellä kustannusrakenteella ja suunnitellulla investointien määrällä kääntymässä selvään nousuun vuodesta 2026 alkaen. Paineet myös verotuksen kiristämiseksi lähivuosina ovat siten olemassa, jos etenkin käyttötaloutta mutta myös investointeja ei saada sopeutettua heikkenevän tulokehityksen tahtiin.

Taloussuunnitelmavuodet 2027 ja 2028: Uutta kaupunkistrategiaa aletaan toteuttaa heikossa talous-suhdanteessa

Kaupungin talouden kannalta vuodet 2027 ja 2028 ovat haastavia. Yhteisöveron tuotto on heikkenemässä entisestään vuonna 2027, eikä varmuutta nopeasta palautumisesta ole näköpiirissä. Aiempaa maltillisemmasta menokehityksestä huolimatta joutunemme tekemään vähintään loppuvaluustokauden mittaisen talouden tasapainotus- ja vakauttamisohjelman. Yhtälön ratkaiseminen edellyttää kustannusrakenteen keventämistä, tuottavuuden lisäämistä ja investointien jaksottamista.

Jani Pitkäniemi

Kaupunginjohtaja

Samalla tulevan kaupunkistrategian toteutuksessa katse on ja tuleekin olla myös pidemmällä. Tänä päivänä tehdään ratkaisut huomisen ja ylihuomisen Porvoolle – etenkin hyvinvoinnin ja palvelujen rahoittamiseksi tarvittavan tulopohjan vahvistamisen kannalta. Porvoo ja porvoolaiset muuttuvat, ja kaupungin tulee jatkuvasti elää ajassa ja tulevaisuuden tarpeita ennakoiden. Kaupungin kehittäminen on pitkäjänteistä, jopa vuosikymmenien päähän tähtäävää työtä.

Uuden strategian yhteydessä on myös suositeltavaa luoda uudenlaiset pelisäännöt ja toimintatavat kaupungin taloudenpidolle. Kaupungin palvelutuotanto edellyttää lähtökohtaisesti rahoituksen vakautta, kun erityisesti yhteisöveron tuotto, jonka painoarvo on Porvoon rahoituksessa suuri, vaihtelee voimakkaasti. Kaupungin pysyvää palvelutuotantoa ei voi rakentaa yhteisöveron korkeasuhdanteen varaan, vaan heikkoinakin vuosina talouden tulee säilyä tasapainossa. Tällöin vältymme kaikille hankalilta äkkijarrutusliikkeiltä.

PORVOON TALOUSARVIO 2026 PÄHKINÄNKUORESSA

Kaupungin talousarvion toteuttaa Unelmien Porvoo 2022–2025 – Mahdollisuuksien kaupunki -kaupunkistrategiaa. Talousarviossa toimialoille ja liikelaitoksille asetettavat sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta ja sen mittareista.

- **Kaupungin talous heikkenee hieman edellisvuodesta.** Vuosikate on noin 23,1 milj. € ja tilikauden tulos noin 0,4 milj. € alijäämäinen.
- **Menot yhteensä ovat 265,7 milj. €.** Toimintamenot kasvavat 1,7 % eli noin 4,5 milj. € verrattuna kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen.
  - Kasvun ja oppimisen toimialan menojen kasvu on 1 %, eli noin 1,3 milj. €.
  - Elinvoiman toimialan menot kasvavat 4,3 %, eli noin 1,9 milj. €.
  - Kaupunkikehityksen menot kasvavat 1,7 %, eli noin 0,5 milj. €.
  - Konsernipalvelujen menot* kasvavat 1 %, eli noin 0,5 milj. €.
  - Eriytetyn taseyksikön Porvoon työllisyysalueen menot kasvavat 3,7 %, eli noin 0,2 milj. €.
- **Kokonaistulojen määrä vähenee edellisvuodesta.** Tulot ovat yhteensä 289 milj. €.
  - **Kunnallisveron** tuotoksi ennakoidaan noin 102 milj. € (noin 99 milj. € v. 2025).
  - **Yhteisöveron** osalta Porvoon oman jako-osuuden ennakoidaan vähenevän noin 44 % edellisvuodesta. Vuonna 2026 tuotoksi arvioidaan noin 26 milj. € (noin 38 milj. € v 2025).
  - **Kiinteistövero** tuottaa noin 19 miljoonaa euroa, joka on edellisvuoden tasolla.
  - **Valtionosuustulot** ovat vuonna 2026 51,2 milj. €.
- **Kaupungin henkilöstömäärä** vähenee 8,2 vakanssilla, jolloin vakanssimäärä yhteensä on 2 180,9 työntekijää. Henkilöstömenot kasvavat tilinpäätösennusteeseen verrattuna yhteensä noin 2,3 milj. €.
- **Vuosille 2026–2029 on investointisuunnitelman mukaan kohdistumassa noin 200 milj. € investoinnit.** Vuodelle 2026 investointeja kohdistuu yhteensä 49 milj. €, joista talonrakennusinvestointien osuus on 27 milj. euroa ja kaupunkikehityksen osuus 21 milj. euroa.
- **Suurimmat yksittäiset investointikohteet** ovat Peipon uusi koulu Gammelbackassa, Hinthaaran koulu sekä Kokkonien liikuntakeskus.
- **Lainakanta vuoden 2026 lopussa** tulee olemaan arviolta noin 64,4 milj. €. Tämä tarkoittaa, että lainaa on 1 240 euroa asukasta kohden.
- **Kaupungin tuloveroprosentti säilyy ennallaan ja on 7,10 %.**
- **Kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan.**

*Konsernipalveluiden menoihin sisältyy 0,7 miljoonan euron keskitetty palkkavaraukset sekä 0,3 miljoonan euron keskitetty varaus Taidetehtaan uuden konseptin käynnistymisvaiheeseen.

TULOT

VEROTULOT

147MILJOONAA
EUROA
(- 5,6 %)

VALTIONOSUUDET

51MILJOONAA
EUROA
(- 1,0 %)MYynti- JA
MAKSUTUOTOT**23**MILJOONAA
EUROA

MUUT TULOT

61MILJOONAA
EUROA

MENOT

KASVUN JA
OPPIMISEN
TOIMIALA**131**MILJOONAA EUROA
(+ 1,0 %)KAUPUNKI-
KEHITYKSEN
TOIMIALA**33**MILJOONAA EUROA
(+ 1,7 %)ELINVOIMAN
TOIMIALA**48**MILJOONAA EUROA
(+ 4,3 %)KONSERNI-
PALVELUJEN
TOIMIALA**47**MILJOONAA EUROA
(+ 1,0 %)

TUNNUSLUVUT

LAINAKANTA

64MILJOONAA
EUROANETTO-
INVESTOINNIT**49**MILJOONAA
EUROAVUOSIKATE/
POISTOT**94 %**TILIKAUDEN
ALIJÄÄMÄ**0,4**MILJOONAA
EUROA

VÄESTÖ

51 949

(*ENNUSTE)

TULOVERO-
PROSENTTI**7,1 %**

LAINAKANTA

1 240

EUROA/ASUKAS*

INVESTOINTIEN
TULORAHOITUS-
PROSENTTI**47 %**

*Talousarviosta laskettavat tunnusluvut perustuvat ennusteeseen.

Verotulojen, valtionosuuksien ja toimialojen menojen muutosprosentti on laskettu kuluvan vuoden tilinpäätösennusteen ja talousarvion 2026 erotuksesta.

STRATEGISET TAVOITTEET

Talousarvio ja taloussuunnitelma toteuttavat vielä kaupunginvaltuustossa keväällä 2022 vahvistettua kaupunkistrategiaa Unelmien Porvoo 2022–2025 – Mahdollisuuksien kaupunki.

Strategiassa on määritelty kaupungin visio, arvot ja kehittämissuunnitelmat. Strategia tiivistyy neljään kärkeen: suosituin kotikaupunki, paras arkenakin, kaupunkielämän sykettä ja ilmastotekojen kaupunki.

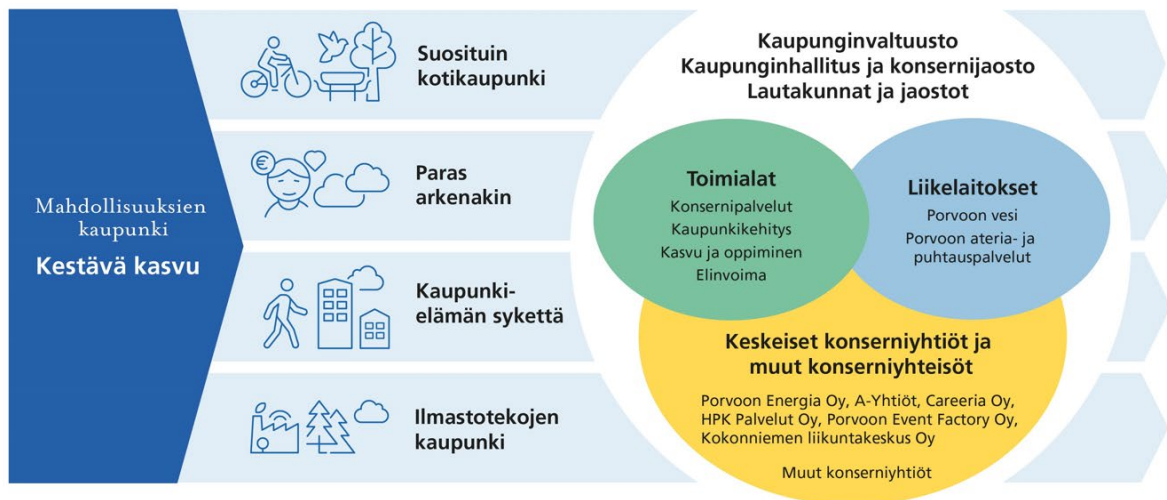
Kaupunginhallitus päätti 26.8.2025 käynnistää strategia-prosessin hyväksymällä siihen liittyvän strategiaproessin työsuunnitelman. Syksyllä käydään strategian visiointi- ja keskusteluvaihe toimintaympäristöanalyysin

pohjalta. Valmisteluun osallistetaan muun muassa luottamushenkilöitä, kaupunkiorganisaation henkilökuntaa, asukkaita, yrityksiä, yhdistyksiä ja muita sidosryhmiä. Kaupunkistrategian valmistelun keskeisenä lähtökohdiana on tunnistaa kaupungin lähivuosien talousnäky-
mien heikkenemisen ja epävarmuuden lisääntymisen tuomat haasteet ja rajoitteet.

Tarkoitus on, että viimeistelty kaupunkistrategiaehdotus on valmis päätöksentekoon vuoden 2026 alussa.

Unelmien Porvoo – Kaupunkikonserni

PORVOO BORGÅ

Talousarvion sitovat tavoitteet

Strategian mittari: 1. Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alue		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Turvataan tonttutuotannon edellytykset lisäämällä kaupungin maanomistusta	Hankitaan uutta raakamaata kaupungille 30 ha.	Kaupunkikehitys
Tarjotaan riittävästi yhtiömuotoisia tontteja kaupungin kasvun mahdollistamiseksi	Kerros- ja rivitalotonttien tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	Kaupunkikehitys
Mahdollistetaan kaupungin kasvu, luovuttamalla kerrostalotontteja	Uusia AK- tontteja luovutetaan vähintään kaksi.	Kaupunkikehitys
Lakisääteisten kotoutuskoulutusten hallittu vastaanottaminen osaksi KoMbin toimintaa	Lakisääteiset kotoutuskoulutukset on toteutettu ennalta laaditun siirtosuunnitelman ja talousarvion mukaisesti, ilman merkittäviä poikkeamia budjetista Toteutunut: kyllä / ei	Elinvoima
Strategian mittari: 2. Hyte-kerroin		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Hyte-kertoimen vahvistaminen	Vahvistuu vähintään verrokkaikaupunkien tasolle. Valtionosuuden Hyte-lisäosa kasvaa.	Kaikki toimialat
Liikuntatilojen ja ohjatun liikunnan kävijämäärien reaaliaikainen seuranta otetaan käyttöön	Otettu käyttöön / ei otettu käyttöön	Elinvoima
Kulttuuri-, kirjasto- ja nuorisopalveluiden palveluverkon kehittämissuunnitelma on luotu	Toteutunut / ei toteutunut	Elinvoima
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tuottamaan laadukkaita palveluita	Terveysperusteiset poissaolot enintään 4 %, koulutuspäivät per työntekijä keskimäärin 2 pv/v	Konsernipalvelut
Strategian mittari: 3. Koulutustasoindeksi		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Perustaitojen oppimisen (matematiikka, lukeminen, kirjoittaminen) seuranta on säännöllistä.	Heikkojen lukijoiden osuus on 6.lk Allu-testillä mitattuna alle 25 %. Ruotsinkielisellä puolella laskollan 5.lk.	Kasvo
Oppilaiden poissaoloja seurataan säännöllisesti	Luvattomat poissaolot alle 1,5 %	Kasvo
Oppimisen tuen lakiuudistuksen yksikkökohtainen toteutuminen.	Oppimista tukevaa toimintakulttuuria ja ryhmäkohtaisia tukimuotoja vahvistetaan, jotta ne tukevat riittävästi 90% oppilaista.	Kasvo
Strategian mittari: 4. Katuturvallisuusindeksi		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Asukkaiden kokonaisturvallisuuden ja turvallisuustunteen vahvistaminen.	Turvallisuuskysely (kyllä/ei)	Kaikki, konsernipalvelut
Strategian mittari: 5. Elämyspuolssi keskusta-alueella, muutos		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Taidetehtaan uusi vuokraus- ja hallinnointimalli otetaan käyttöön. Taidetehtaan kehitetään matalan kynnyksen toiminta-alustana	Toteutunut / ei toteutunut	Elinvoima
Merkittävien strategisten infrahankkeiden edistäminen	Kokonniemen Liikuntakaarre kadun toteutus alkanut. Porvoon Puistokadun liittytäpysäköintilaitoksen suunnittelun edistäminen.	Kaupunkikehitys
Merkittävien strategisten kaavahankkeiden edistäminen.	Gammelbackan uuden asuinkorttelin asemakaavaluonnos nähtäville, eteläisen Länsirannan kaavaluonnos valmisteltu, keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaavaehdotus valmisteltu.	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 6. Työllisyysaste		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Työllisyysalueelle luodaan asiakas- ja ratkaisukeskeinen palvelukokonaisuus	Palvelukokonaisuus on kuvattu, kyllä / ei	Työllisyysalue
Läpileikkaavat, monialaiset palvelupolut eri työnhakijaryhmille, työnantajalle ja kotoutujalle on luotu	Palvelupolkujen kuvaukset on tehty, asiakas- ja tarvelähtöisesti	Elinvoima
Porvoon työllisyysalueen työttömyysaste alenee nykytasosta	Alle edellisvuoden saman ajankohdan arvon	Työllisyysalue
Strategian mittari: 7. Yrityskanta		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Yritysten kasvun (ml. työnantajuus) ja kansainvälistymisen polut on luotu	Palvelupolkujen kuvaukset on tehty	Elinvoima
Tuetaan joustavalla rakennuslupamenettelyllä yritysten ja yksityisten toimintaa	Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika, enintään 6 viikkoa.	Kaupunkikehitys
Strategian mittari: 8. Kaupungin lainakanta		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Kaupungin taloutta hoidetaan ja suunnitellaan vastuullisesti siten, että lainakanta säilyy maltillisena.	Lainakanta v. 2026 alle 2000 € / asukas	Konsernipalvelut
Kaupungin omien ja palvelutuotannossa käytettävien kiinteistöjen kuntoluokka.	Kuntoluokka yli 70 %	Konsernipalvelut, toimitalajohto
Strategian mittari: 9. Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohden		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Joukkoliikenteen käyttäjien asiakastytyvyisyys	NPS-pistemäärä +20	Kaupunkikehitys
Joukkoliikenteen matkustajamäärät sekä nettokustannus	Joukkoliikenteen linjojen käyttöaste sekä tehtyjen matkojen nettokustannus analysoitu	Kaupunkikehitys
Kilpailukykyinen paikallisliikenne	Matkustajamäärien lisäys 20 prosenttia verrattuna vuoteen 2025.	Kaupunkikehitys
Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden toteutus	Ohjelman toimenpiteistä toteutettu vähintään 75 %.	Kaikki toimialat
Strategian mittari: 10. Suojellun metsämaan osuus		
TA2026 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Huomioidaan osana ilmasto- ja ympäristöohjelmaa	Suojellun metsämaan osuus kaupungin omistamasta metsäpinta-alasta vähintään 13 %. (Ohjelman tavoite 2030 mennessä 17 %.)	Kaupunkikehitys, Konsernipalvelut

Lisäksi toimialoilla ja liikelaitoksilla on muita tavoitteita, jotka eivät ole sitovia valtuustoon nähden

YLEISPERUSTELUT

Kuntatalouden tila

Kuntakentällä koettiin vuoden 2025 alussa suuri muutos, kun julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kuntien muodostamalle 45 työllisyysalueelle. Muutoksen tavoitteena on vastata kohtaannon haasteisiin ja luoda paikallisesti toimivimpia ratkaisuja, jonka kautta alueellista elinvoimaa voidaan vahvistaa.

Tehtävien siirto tuo kunnille uusia työkaluja työllisyyden hoitoon, kun koulutus, kotoutuminen ja työllisyys ovat kaikki kuntien vastuulla, mutta se lisää samalla kuntien talouden suhdanneherkkyyttä. Uudistuksessa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Tämän myötä työllisyyskehitys vaikuttaa kuntien tulojen lisäksi myös suoraan menoihin, kun pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Kuntaliiton tarkastelun mukaan pitkäaikaistyöttömien määrä on vuonna 2025 noussut ennätyslukemiin, mikä lisää työvoimapalvelujen tarvetta vaikeuttaen samalla kuntien taloudellista tilannetta.

Menoissa kasvupaineita, tulot pienenemässä

Kuntien talousnäkymät pysyvät heikkoina vuonna 2026 kasvavien menojen myötä. Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa palveluvaltaisen kuntasektorin henkilöstömenoja, ja kuntien laajentuneet tehtävät työllisyyspalvelujen osalta lisäävät myös kuntien kustannuksia.

Valtionvarainministeriön kuntatalousohjelmassa arvioidaan myös kuntien korkomenojen lisääntyvän lähivuosina, vaikka korkomarkkinat ovat olleet laskusunnassa. Merkittävä osa kuntien lainoista on kiinteäkorkoisia tai suojattuja, mikä viivästyttää kasvua, mutta vanhojen nolla- tai matalakorkoisten lainojen korvaaminen uusilla lainoilla nostaa väistämättä korkomenoja.

Tulopuolella haasteita aiheuttaa valtionosuuksiin tehtävät leikkaukset ja verotulojen heikko kehitys. Kuntien valtionosuudet kasvavat vuonna 2025 TE-uudistuksen myötä kuntien tehtävien ja rahoitusvastuun laajentumisen myötä. Vuonna 2026 kuntien valtionosuuksien kasvua hidastavat hallituksen pysyvät valtionosuusleikkaukset ja hallituskauden aikainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Valtionosuuksien kehitystä hidastaa entisestään vuoteen 2027 saakka sote-uudistukseen liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vähennys. Monessa kunnassa lasten määrän väheneminen laskee valtionosuuksia vuosi vuodelta.

Vuonna 2025 kuntien verotulojen kehitys on ollut vaisua ja ennusteita on jouduttu madaltamaan alkuvuoden ker-

tymätietojen perusteella. Verotulojen ennustetaan lähtevän kasvuun vasta 2026 puolella ja kasvu edellyttää talouden yleiseen tilanteen ja työllisyyden paranemista.

Valtionvarainministeriön kuntatalousohjelmassa arvioidaan, että myös sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päätyminen ja uudelleenneuvottelut pienentävät kuntien vuokratuottoja noin 150 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen. Tämän lisäksi kunnille aiheutuu omaisuusjärjestelyistä kustannuksia.

Talouden toipuminen viivästynyt

Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mikä näkyy vuonna 2025 kuntien verotulokertymässä. Heikko työllisyystilanne ei vielä ole osoittanut kohenemisen merkkejä ja työttömyys on vuonna 2025 noussut 9,1 prosenttiin. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, mutta talouden epävarmuus on lisännyt säästämishaluja kuluksen sijaan. Valtionvarainministeriö ennustaa kuitenkin syksyn 2025 taloudellisessa katsauksessaan, että työllisyys lisääntyy vuosittain keskimäärin runsaan prosentin ja talous kasvaa vuosina 2026–2027. Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan BKT olisi vuonna 2025 1,0 prosenttia, vuonna 2026 1,4 prosenttia ja 2027 1,7 prosenttia.

Muissa syyskuussa 2025 julkaistuissa BKT-ennusteissa on suurta vaihtelua sekä ennustetason että kehityksen osalta. Heikointa kasvua ennustaa Pellervon taloustutkimus PTT, jonka arvion mukaan BKT kasvaa vuonna 2025 vain 0,3 prosenttia ja vuonna 2026 vain 0,9 prosenttia. Suomen pankki ennustaa vuodelle 2025 samaa kasvua ja vuosille 2026–2027 hieman parempaa kehitystä: 1,3 prosenttia vuodelle 2026 ja 1,7 prosenttia vuodelle 2027. Suurimmat ennusteet ovat kahden prosentin luokkaa vuosille 2026 ja 2027.

Kuntatalouden näkymien kannalta talouskehitys on keskeisessä asemassa, mutta kuntakenttää odottaa myös mahdolliset uudistukset, joiden taloudelliset vaikutukset voivat olla merkittäviä. Valmisteilla ollut valtionosuusuu- distus on etenemässä lausunnoille, jos uudistuksen sisällöstä päästään hallituspuolueiden kesken yhteisymmärrykseen. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on myös sitouduttu edistämään kiinteistöverouudistusta ja hankintalain uudistusta.

Pitkän tähtäimen haasteet edellyttävät vaikeita päätöksiä

TE-uudistuksesta huolimatta kuntien palveluista ja budjeteista suurin osa kohdistuu jatkossakin varhaiskasva-

tukseen ja koulutukseen. Valtionvarainministeriö muistuttaa syksyn taloudellisessa katsauksessaan, että näiden palvelujen tarve vähenee syntyvyyden laskiessa, mutta palvelujen järjestämisen kustannukset eivät alene samassa suhteessa. Palvelun tarve ei myöskään alene tasaisesti, sillä varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet.

Kuntaliitto avasi syyskuussa keskustelun kunta- ja palvelurakenteen laajemmasta tarkastelusta. Lapsimäärän väheneminen, väestön ikääntyminen, maahanmuuton keskittyminen ja kaupungistuminen vaikeuttaa kuntien mahdollisuuksia järjestää palveluita. Kuntaliiton mukaan tulisi muodostaa näkemys siitä, millaista kunta- ja palvelurakennetta perustuslain mukainen perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää, kun huomioidaan väestökehityksen ja talouden näkymät.

Kaupungin toimintaympäristö

Kaupungin talous heikkenemässä

Vuoden 2026 talousarviossa kaupungin talous on vielä vain lievästi alijäämäinen mutta kaupungin talous tulee heikkenemään merkittävästi suunnitelmavuosina 2027–2028. Vuoden 2026 alijäämä on 0,4 miljoonaa euroa, kun vuosina 2027–2028 sen arvioidaan olevan 13–16 miljoonaa euroa pääosin yhteisöveron tuoton alenemisen myötä.

Vuonna 2024 hyväksytty talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma sisältää kaupungin taloutta tasapainottavia toimenpiteitä vuosille 2024–2027, mutta ohjelman sisältämät toimenpiteet eivät yksinään riitä saamaan kaupungin taloutta tasapainoon tulevien vuosien aikana.

Vuoden 2026 talousarviovalmistelua on ohjannut kaupunginhallituksen 17.6.2025 päättämä talousarviokehys, jossa talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman lisäksi kaupungin tulevien vuosien menokehitys sopeutetaan noin yhden prosentin kasvun tuntumaan.

Tehdyistä taloutta tasapainottavista toimenpiteistä huolimatta kaupungin kustannusrakennetta, menojen tasoa sekä investointeja on kyettävä tarkastelemaan säännöllisesti ja lisäsopeuttamaan heikentyviin talouden näkymiin. Kaupungin eri palvelujen nettokuluja vertailtaessa ilmenee, että Porvoon kaupunki panostaa keskimääräistä enemmän lähes kaikkiin palveluihin verrattuna muihin samankaltaisiin kaupunkeihin. Heikentyvällä tulopohjalla ei tulevaisuudessa kyetä kattamaan verrokki-kuntia korkeampaa palvelujen nettokustannustasoa.

Menoissa edelleen kasvua

Kaupungin menot kasvavat vuonna 2026 noin 266 miljoonaa euroa eli 1,7 prosenttia vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen verrattuna. Keväällä 2025 saavutetun kunta-alan työehtosopimuksia koskevan neuvottelutuloksen mukaisesti kunta-alan yleisen linjan mukaiset sopimuskorotukset vuosina 2025–2028 ovat noin seitsemän prosenttia. Kolmivuotinen sopimusratkaisu vaikuttaa kaupungin isoimman kuluerän eli henkilöstökulujen määrään olennaisesti. Yksinomaan vuonna 2026 palkkojen sopimuskorotukset kasvattavat kaupungin henkilöstökuluja noin 2 miljoonaa euroa.

Palkkakustannusten kasvun lisäksi kaupungin menojen kasvuun vaikuttaa yleinen kustannustason nousu. Kuntien yleistä menokehitystä parhaiten kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi kasvaa vuonna 2026 noin 3,5 prosenttia valtiovarainministeriön laatiman kuntatalousohjelman mukaan. Vaikka suurimman toimialan kasvun ja oppimisen perusopetuksen oppilasmäärä vähenee hie- man edellisvuodesta, vaikuttaa hallituksen kuntiin koh-

distama tehtävämuutos perusopetuksen vuosiviikkotuntien lisäämisestä sekä oppimisen tuen uudistamisesta samanaikaisesti vuonna 2026 perusopetuksen kustannuksiin. Muita toimialojen kustannuksia kasvattavat lisäksi panostukset joukkoliikenteeseen, kotoutumiskoulutuksiin ja muuhun kansalaisopistotoimintaan sekä Taidetehtaan siirto kaupungille. Näiden lisäksi meneillään olevat hankkeet Kokkonniemen liikuntakeskukseen sekä koulu- ja päiväkotiverkkoon kasvattavat kustannuksia tulevina vuosina.

Verotulot vähentyvät

Kaupungin yhteenlasketut verotulot vähenevät erityisesti yhteisöveron tuoton alenemisen vuoksi ja tuottoihin liittyy epävarmuutta tulevina vuosina. Meneillään oleva heikko työmarkkinasuhdanne ja työttömyyden kasvu hylitsevät kaupungin kunnallisverotulon kasvua vielä vuoden 2026 aikana, mutta suhdanteen paraneminen ja sitä seuraava veropohjan arvioitu kehitys vuosina 2027–2028 kasvattaa kaupungin kunnallisverotuloja noin 4–5 prosenttia vuosittain.

Vuoden 2026 yhteisöveron tuotto laskee 12 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta muodostuu moniportaisesta kokonaisuudesta, johon vaikuttavat koko maan yhteisöverokertymät, kaikkien kuntien osuus yhteisöverokertymästä, sekä kunta-kohtaisesti määräytyvät jako-osuudet, joihin Porvoon kaupungin osalta vaikuttavat merkittävästi Kilpilahden alueelle sijoittuneiden yritysten maksamat yhteisöverot. Vuonna 2026 kaupungin yhteisöverotulon arvioidaan olevan n. 26 miljoonaa euroa ja alenevan entisestään vuosina 2027–2028.

Hallitus on jatkanut käynnissä olevaa kiinteistöveron arvostamis uudistusta. Uudistus ei vaikuta kiinteistöverotuksen tasoon siten että kiinteistöverokertymä kunnissa muuttuisi aiempien vuosien tasosta merkittävästi. Kaupungin kiinteistöveron ennakoitaan kasvavan maltillisesti suunnitelmavuosina.

Valtionosuuksissa muutoksia

Kaupungin saamilla valtionosuuksilla katetaan vuonna 2026 noin 19 prosenttia kaupungin toimintakulujen määrästä. Hallituksen tavoitteet julkisen talouden tasapainottamisesta vaikuttavat suoraan jo vuonna 2026 kaupungin saamien valtionosuuksien määrään noin miljoonaa euroa vähentävästi, kun hallitus on esittänyt kuntien valtionosuuksien leikkaamista kertaluonteisesti yhteensä noin 75 miljoonaa euroa vuonna 2026. Leikkaus kohdistetaan asukasluvun sijaan kuntiin prosenttiperusteisesti, jolloin Porvoon kaupungin kohdalla leikkaus kohdistuu kohtuuttoman voimakkaasti valtionosuusjärjestelmän

kautta saatavaan tasausrahoitukseen ja sote-uudistuksen myötä saatuihin kompensatioihin.

Hallitusohjelman mukaisesti valtionosuusjärjestelmää on myös tulevana vuosina tarkoitus uudistaa, mutta uudistuksen vaikutuksia Porvoon osalta on vaikea arvioida ennakkoon. Uudistuksen tavoitteena on lisätä valtionosuusjärjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä ja sopeuttaa kuntien rahoitus vastaamaan kuntien uutta roolia peruspalvelujen järjestämisessä.

Vuosikate ei riitä kattamaan kaikkia kuluja

Kaupungin vuosikatteeksi 2026 on muodostumassa 23 miljoonaa euroa, joka riittää kattamaan 94 prosenttia kaupungin poistojen ja arvonalentumisten määrästä. Toiminnan kokonaistulojen ja -menojen erotuksen osoittavan vuosikatteen tulisi pysyä sellaisella tasolla, että sillä kyetään täysimääräisesti kattamaan investoinneista aiheutuvat vuosittaiset poistot. Vuosina 2027–2028 vuosikate heikkenee vuoden 2026 tasosta edelleen, samalla kuin kaupungin kasvava investointitaso nostaa kertyvien poistojen määrää.

Velkamäärä kasvaa

Vuosille 2026–2029 on suunniteltu investointeja noin 200 miljoonan euron edestä. Investointimenot kasvavat merkittävästi myös suunnitelmavuosina ja kohdistuvat etenkin päiväkoteihin ja kouluihin sekä Kokkonniemen liikuntakeskukseen.

Heikkenevä tuloskehitys yhdistettynä korkeaan investointitasoon johtaa siihen, että kaupungin lainakanta tulee suunnitteluvuosina kääntymään kasvuun ja uusien lainojen myötä kaupungin lainojen korkokustannukset kasvavat. Kaupungin lainakanta suunnitelmakauden lopussa vuonna 2028 on 146 miljoonaa euroa, kun se vielä vuoden 2025 lopussa on vain n. 50 miljoonaa euroa.

Talouden tasapainottaminen ja kaupungin kehittäminen jatkuu

Pääosin hyvällä tasolla olevat talousmittarit osoittavat, että kaupungin taloustilanne on ollut menneinä vuosina hyvä pääosin erinomaisesti kertyneiden yhteisöverotulojen myötä. Hyvinä talousvuosina kaupungin palveluihin on kyetty panostamaan ja lainakanta on alentunut. Kaupungin talouden heikentyessä palveluntuotantoa tulee tehostaa ja tuottavuutta parantaa ja sopeuttaa vastavasti kiristyviin taloudellisiin vuosiin.

Kaupungin muuttuvan toimintaympäristön ja talouden tilannekuvaa kartoitetaan osana meneillään olevaa strategiaprosessia. Kaupungin talous on suunnitteluvuosina entistä riippuvaisempi yhteisöveron tuotosta ja menojen

kasvuvauhdin hillitsemisestä. Yhteisöveroon liittyvän epävarmuuden ja valtionosuus uudistuksen vuoksi suunnitelmavuosiin liittyy merkittäviä riskejä, ja menojen kasvun hillitsemisellä tulee olemaan keskeinen rooli talouden tasapainottamisessa.

Talousmittari*	2022	2023	2024
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	224,9	178,5	147,4
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	281,8	102,1	163,2
Omavaraisuusaste, % (omapääoma/ koko pääoma) Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	60,4	66,4	69,5
Kaupungin lainakanta €/asukas Hyvä < kokomaan keskiarvo 3 341 € Tyydyttävä 3 342–5 011 € Heikko > 5 012 €	1 696	1 454	1 204
Konsernin lainakanta €/asukas Hyvä < koko maan keskiarvo 7 262 € Tyydyttävä 7 263–10 892 € Heikko > 10 893 €	5 675	4 484	4 105
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 edelliseltä vuodelta, milj. € Hyvä > 10 milj. € Tyydyttävä 0–10 milj. € Heikko < 0	97,0	130,0	165,6
Kunnallisverotuksen tuloveroprosentti Hyvä < Uudenmaan kuntien keskiarvo 6,03 Tyydyttävä 6,04–7,51 Heikko > koko maan keskiarvo 7,52	19,75	7,11	7,10

*Talousmittarien arviointikriteerit päivittyvät vuosittain. Talousmittarien arviointikriteerien tasot on ilmoitettu viimeisimmän saatavissa olevan tiedon mukaisesti. Kaupungin tunnuslukujen tasot aiemmilta vuosilta 2022–2023 on ilmoitettu kyseisen vuoden kriteerien täyttymisen mukaisesti.

Vihreä = Hyvä

Keltainen = Tyydyttävä

Punainen = Heikko

Kasvu strateginen päämäärä

Porvoon kaupunki tavoittelee kestäväää kasvua, ja kasvu on yksi kaupungin strategisista päämääristä. Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että kaupungin väkiluku kasvaa keskimäärin noin prosentin vuodessa.

Porvoo kuuluu kaupungistuvassa ja alueellisesti eriytyvässä Suomessa niiden harvojen kuntien joukkoon, jotka ovat edelleen kasvaneet. Muuttoliike tuo kaupunkiin erityisesti nuoria, veronmaksukykyisiä aikuisia. Muuttovoitto kasvattaa koko kaupungin elinvoimaa sekä nykyisten ja tulevien porvoolaisten hyvinvoinnin edellytyksiä.

Porvoon väestö kasvaa ja ikääntyy, mutta lasten määrä vähenee

Porvoossa oli vuoden 2024 lopussa 51 753 asukasta, mikä oli 464 asukasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Tilastokeskuksen vuonna 2021 julkaiseman kuntakoh- taisen väestöennusteen mukaan Porvoon väkiluku kasvaa 2020-luvun alkupuolella selvästi, parhaimpina vuosina jopa yli 150 asukasta vuodessa. Kasvun vauhti hii- puu kuitenkin jo 2020-luvun loppupuolella ja on 2030-lu- vulla enää noin 50 asukasta vuodessa. Vuonna 2030 porvoolaisia olisi ennusteen mukaan 52 037 ja vuonna 2040 yhteensä 52 614.

Ennusteen mukaan muutokset poikkeavat merkittävästi toisistaan eri ikäryhmien välillä. Vuoteen 2040 men- nessä yli 75-vuotiaiden osuus Porvoon väestöstä nou- see 9,8 prosentista 16,4 prosenttiin, eli yli 3 600 asuk- kaalla. Kaikki muut ikäluokat pienevät. Suurin vähennys asukasmäärässä on alle 15-vuotiaiden osalta, jonka määrä vähenee noin 1 200 asukkaalla. Vuoteen 2040 mennessä alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä laskee 16,6 prosentista 13,8 prosenttiin. Ikäryhmän määrä las- kee ennusteen mukaan nopeinten 2020-luvun aikana, jolloin vähennys on yhteensä reilu 800. Työikäisen vä- estön osuus alenee ennusteen mukaan jonkun verran 61,2 prosentista 58,1 prosenttiin.

Väestönkehitys vaikuttaa monella tapaa kaupungin pal- veluihin, päätöksentekoon ja talouteen. Kaupungin ta- louden näkökulmasta on tärkeää huomioida väestönke- hitys palvelujen tarjonnassa ja erityisesti kaupungin in- vestointeja suunniteltaessa, jotta verorahoille saadaan tarkoituksenmukaista vastinetta.

Lapsimäärän väheneminen keventää kasvun- ja oppimi- sen toimialan menopaineita. Työssä käyvät ikäluokat puolestaan vaikuttavat merkittävästi kaupungin verotu- loihin.

Tulot ja työpaikat

Työllisyyden odotetaan talousarviovuonna kasvavan hieman. Valtiovarainministeriön 30.4.2025 julkaiseman talouskatsauksen mukaan työllisyys laski vuonna 2024 mutta on vuonna 2025 kääntymässä kasvuun. Vuonna 2026 työllisyystilanne paranee taas lisääntyneen kysyn- nän ansiosta. Katsauksen mukaan työllisyysaste olisi vuonna 2027 77,3 prosenttia.

Uudenmaan alueella työllisyys on Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen elokuussa 2025 julkaiseman työllis- syyskatsauksen perusteella laskenut vuoden takaisesta. Uudenmaan työttömyysaste elokuussa oli 12,1 prosent- tia, mikä on 1,3 prosenttiyksikköä edellisvuotta enem- män.

Porvoon työpaikkarakenne on palvelu- ja jalostusvaltai- nen. Palvelujen osuus on noin kaksi kolmasosaa ja ja- lostuksen osuus noin yksi kolmasosa. Maa- ja metsäta- louden osuus on runsaan prosentin. Porvoon työpaikka- omavaraisuus on yli 90 prosenttia. Porvoon työttömyys- aste oli elokuussa 10,2 prosenttia, mikä on hieman kor- keampi kuin edeltävänä vuonna.

Työllisyyskehitys vaikuttaa voimakkaasti kaupungin kun- nallisverotuloihin. Verotettavat tulot ovat Porvoossa sel- keästi maan keskiarvon yläpuolella, mutta samalla sel- västi alle Uudenmaan kuntien keskiarvon.

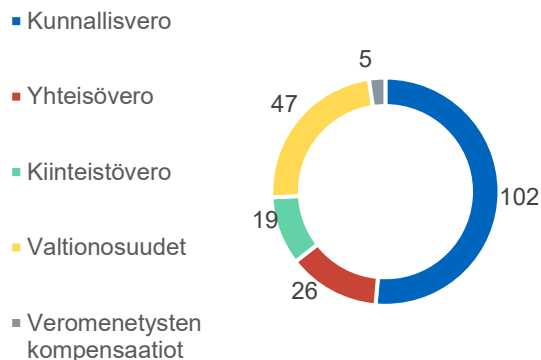
Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä kuntien verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus leikkaa kuitenkin kaupungin hyvällä tasolla olevia verotuloja voimak- kaasti.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta eli kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä kaupungin osuudesta yhteisöveron tuottoon. Verorahoitukseen luetaan edellisten lisäksi valtionosuudet. Kaupungin päätösvalta koskee kunnallisveroa ja kiinteistöveroa, joiden verokannat päätetään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Kaupungin verorahoituksen määrä on vuonna 2026 yhteensä noin 198,5 miljoonaa euroa. Kunnallisveron osuus kokonaisuudesta on noin 51 prosenttia. Valtionosuuksien osuus kaupungin verorahoituksesta on noin 26 prosenttia ja yhteisöveron osuus noin 13 prosenttia. Kiinteistöveron osuus on noin 10 prosenttia.

Kaupungin verorahoitus 2026, milj.
€

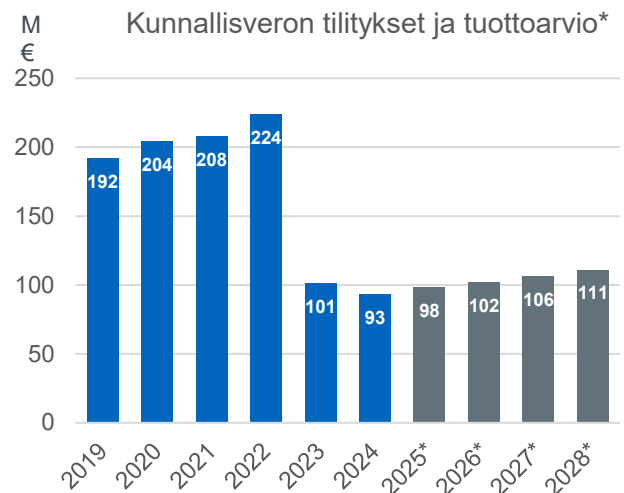

Kunnallisveroprosentti ennallaan

Kunnallisveron tuotto määräytyy luonnollisen henkilön ja kuolinpesän ansiotulon perusteella. Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti verohallinnolle viimeistään 17. marraskuuta. Kaupungin kunnallisverotuoton kertymään kaupungin tuloveroprosentin lisäksi vaikuttavat kunnallisveron veropohjan kehitys ja ansiotuloista tehtävät vähennykset sekä hallituksen päättämät veroperustemuutokset.

Porvoon kaupungin tuloveroprosenttiin vuodelle 2026 ei esitetä korotuksia ja veroprosentti on edelleen 7,1 prosenttia. Kunnallisveron tuoton arvioidaan nousevan 3,0 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna ja olevan vuonna 2026 olevan noin 102 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 koko maassa kunnallisveroprosenttien vaihteluväli oli 4,7–10,9 prosenttia kun Uudenmaan kuntien veroprosentin vaihteluväli asettuu puolestaan 4,7–9,9 prosentin välille. Uudenmaan kuntien veroprosentin keskiarvo on 6,04 vuonna 2025.

UUDENMAAN KUNTIEN TULOVEROPROSENTIT 2025

Kauniainen	4,7	Vihti	7,8
Espoo	5,3	Pornainen	7,9
Helsinki	5,4	Lohja	7,9
Vantaa	6,4	Inkoo	8,1
Sipoo	6,6	Mäntsälä	8,3
Kerava	7,0	Siuntio	8,6
Kirkkonummi	7,1	Karkkila	8,9
Porvoo	7,1	Lapinjärvi	8,9
Tuusula	7,1	Hanko	9,1
Nurmijärvi	7,5	Askola	9,2
Järvenpää	7,6	Raasepori	9,3
Loviisa	7,6	Pukkila	9,9
Hyvinkää	7,7	Myrskylä	9,9

Kiinteistöverosta tasaista tuottoa

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistamiseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita ja eräitä yleisiä alueita. Kiinteistövero maksetaan kiinteistön sijaintikunnalle. Vero on kaupunginvaltuuston vahvistamien prosenttien mukainen määrä kiinteistön verotusarvosta.

Kiinteistöveroprosenteille on kiinteistöverolaissa säädetty ylä- ja alarajat. Kuntien tulee määrätä veroprosentit vuosittain lain määrittämän vaihteluvälin rajoissa. Vakituisen asuinrakennuksen veroprosenttia sovelletaan myös vakituisen asuinrakennuksen pihapiirissä oleviin rakennuksiin. Muiden asuinrakennusten veroprosenttia sovelletaan esimerkiksi vapaa-ajan asuntoihin ja sen tontilla sijaitseviin muihin rakennuksiin. Rakennusten

yleistä kiinteistöveroprosenttia käytetään muun muassa tuotanto- ja teollisuusrakennuksiin sekä konehalleihin.

Kunta voi määrätä erikseen kiinteistöveroprosentin rakentamattomalle rakennuspaikalle, voimalaitoksille ja yleishyödylliselle yhteisölle. Yleishyödylliselle yhteisölle voidaan määritellä kiinteistöveroksi 0,00 prosenttia. Mikäli kunta ei erikseen määrää edellä mainittuja veroprosentteja, sovelletaan niihin kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Porvoon kaupungin kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2026. Kiinteistöveron arvioidaan tuottavan kaupungille noin 19,3 miljoonaa euroa, mikä on edellisvuoden tasolla.

Kiinteistöveroprosentit, jotka kunnan tulee määrätä

Maapohjan yleinen veroprosentti

Vaihteluväli: 1,30 - 2,00 %

Porvoo 2026: 1,30 %

Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti

Vaihteluväli: 0,41 - 1,00 %

Porvoo 2026: 0,50 %

Muiden asuinrakennusten veroprosentti

Vaihteluväli: 0,93 - 2,00 %

Porvoo 2026: 1,30 %

Rakennusten yleinen veroprosentti

Vaihteluväli: 0,93 - 2,00 %

Porvoo 2026: 1,30 %

Kiinteistöveroprosentit, jotka kunta voi määrätä erikseen

Yleishyödyllinen yhteisö

Vaihteluväli: 0,00–2,00 %

Porvoo 2026: 0,00 %

Rakentamaton rakennuspaikka

Vaihteluväli: 2,00–6,00 %

Porvoo 2026: ei määrätty erikseen, sovelletaan yleistä veroprosenttia 1,30 %

Voimalaitos

Vaihteluväli: 0,00–3,10 %

Porvoo 2026: 3,10 %

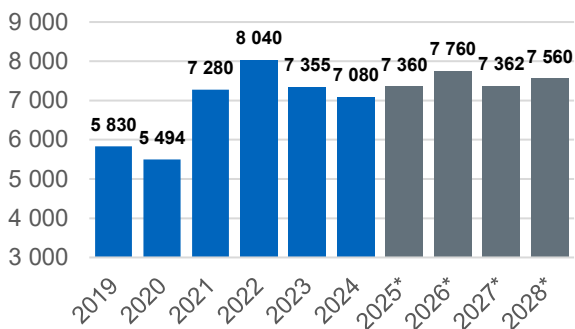

Yhteisöveron määrä alenee

Yhteisöveroa kertyy, kun yhteisöt maksavat tuloveroa niiden veronalaisten tulojen ja menojen erotuksena laskeuttavasta voitosta 20 prosentin verokannan mukaan. Kunnat eivät voi suoraan vaikuttaa saamaansa yhteisöveron määrään tai yhteisöverokannan määrään. Suurin osa yhteisöveron tuotosta ohjautuu valtiolle ja kuntien ryhmäosuus yhteisöveron tuotosta on karkeasti lasketuna noin neljännes.

Koko maassa maksettavan yhteisöveron tuoton arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 7,8 miljardia euroa. Vuosina 2027 ja 2028 maksettavan yhteisöveron määrä on arvioiden mukaan alenemassa vuoden 2026 tuotosta, kun hallituksen esityksen mukaisesti yhteisöveroprosenttia alennettaisiin 20 prosenttiyksiköstä 18 prosenttiyksikköön vuodesta 2027 alkaen. Yhteisöveroprosentin alentamisesta johtuvan yhteisöverotuoton väheneminen on tarkoitus kompensoida kunnille kuntaryhmän jako-osuutta kasvattamalla. Kuntaryhmän jako-osuus on vuonna 2026 n. 23 prosenttia kun se vuosina 2027–2028 olisi n. 25–26 prosenttia maksettavasta yhteisöverosta.

Koko maan yhteisöverokertymän
kehitys, milj. €

* Vuosien 2024–2027 tiedot perustuvat ennakkollisiin tietoihin

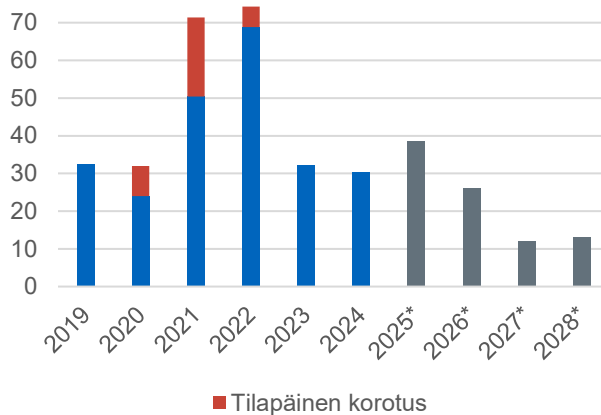
Kuntaryhmän jako-osuuden mukainen osuus yhteisöverosta jakaantuu edelleen kuntien kesken vuosittain etukäteen vahvistettavien kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella, joka muodostuu edelleen kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella.

Kaupungin osuus yhteisöverosta kasvoi vuosina 2018–2022, Kilpilahden yritysklusterin hyvän talouskehityksen sekä väliaikaisen kuntaryhmän jako-osuuden korotuksen myötä. Vuoden 2023 alusta voimaan tullut sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistus leikkasi kuntien yhteisöverotuloista pois noin kolmanneksen, kun siirtyviä menoja vastaan myös kuntien verotuloja alennettiin. Vuonna 2024 kaupungin jako-osuus väheni ja yhteisöverotuloja kertyi n. 30 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 yhteisöveron tuotoksi arvioidaan noin 38 miljoonaa euroa.

Kaupungin jako-osuus on hyvin riippuvainen Kilpilahden yritysclusterin tuloskehityksestä ja maksamista yhteisöveroista, koska klusteri muodostaa suurimman osan Porvoon alueen yhteisöverotuotosta.

Verohallinto vahvistaa kuntien yhteisöveron jako-osuudet vuodelle 2026 vasta saman vuoden alkupuolella. Ennakkotietojen perusteella kaupungin oman jako-osuuden arvioidaan laskevan vuodelle 2026 n. 44 prosenttia, jolloin kaupungin yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 26 miljoonaa euroa, joka on noin 12 miljoonaa euroa kulu-
van vuoden yhteisöveroennustetta alhaisempi. Vuosina 2027 ja 2028 yhteisöveron jako-osuus pysynee meneillään olevan heikon suhdanteen sekä Kilpilahden yritysten aiempina vuosina maksamien yhteisöverojen takia alhaisella tasolla. Vuosien 2027–2028 vuosittaiseksi yhteisöverotuotoksi arvioidaan noin 12–13 miljoonaa euroa.

Kaupungin yhteisöveron tuotto ja ennuste

* Vuosien 2024–2027 tiedot perustuvat ennakkollisiin tietoihin

Yhteisöveron jako-osuuden määräytyminen

2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kaupungin jako-osuus 2026 = verovuosien 2023 ja 2024 verotustietojen keskiarvo			Kaupungin yhteisövero		
	Kaupungin jako-osuus 2027 = verovuosien 2024 ja 2025 verotustietojen keskiarvo			Kaupungin yhteisövero	
		Kaupungin jako-osuus 2028 = verovuosien 2025 ja 2026 verotustietojen keskiarvo			Kaupungin yhteisövero

Monitahainen valtionosuusjärjestelmä

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat kunnille täysin yleiskatteellinen tuloerä, jonka käytöstä kunnat päättävät itsenäisesti. Kunnan järjestäessä palvelunsa kustannustehokkaasti kunta hyötyy valtionosuuksista taloudellisesti, sillä valtionosuudet määräytyvät kaikille kunnille laskennallisin perustein.

Valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy kuntien kustannuserojen ja tulopohjan taustamekanismeja. Kuntien asukasmäärien ja ikärakenteen lisäksi laskentatekijöissä huomioidaan myös muita pienempiä olosuhdetekijöitä.

Vuodesta 2025 alkaen peruspalvelujen valtionosuus on lisäksi sisältänyt rahoituksen kuntien vastuulle tullessiin työllisyyspalveluihin. Valtiovarainministeriön valtionosuutta koskeissa ennakotiedoissa on huomioitu lisäksi tehtävämuutokset, joista euromääräisesti merkittävimmät ovat oppimisen tuen uudistaminen sekä kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen perusopetukseen.

Varsinaisesta peruspalvelujen valtionosuudesta eriytetyn veromenetysten korvausten kautta kunnille kompensoidaan esimerkiksi eduskunnan päättämien veroperustemuutosten vaikutuksia eli verotuloihin kohdistuvia menetyksiä.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus sisältää puolestaan rahoituksen sellaiseen esi- ja perusopetuksen toimintaan, jota valtiovarainministeriön hallinnoima kuntien peruspalvelujen valtionosuus ei kata sekä lisäksi mm. opetustuntimäärien perusteella rahoitettavaan taiteen perusopetukseen ja kansalaisopistotoimintaan. Opetus- ja kulttuuritoimessa rahoitus muodostuu koulutusmuodoittain rahoituksen perusteena olevien suoritteiden ja laskennallisten yksikköhintojen tulosta. Suoritteita ovat tyypillisesti opiskelijamäärät, opetustunnit, opiskelijavuorokaudet tai -viikot ja kulttuuritoimessa kunnan asukasmäärä tai henkilötyövuodet.

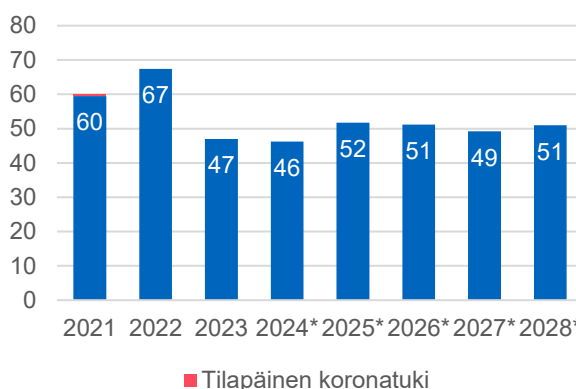
Lisäksi kunnat osallistuvat opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän kautta lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoitukseen, sillä kuntien saamasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta vähennetään asukaskohtainen omarahoitusosuus lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. Ammatillinen koulutus on pääosin koulutuskuntayhtymien tai erillisten osakeyhtiöiden hoitamaa ja rahoitus kohdentuu suoraan koulutuksen järjestäjille, jolloin useimpien kuntien kohdalla opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus näyttäytyy valtionosuuslaskelmissa negatiivisena.

Taloussuunnitelmakauden valtionosuudet

Valtionosuutta hallinnoivissa ministeriöissä lopulliset valtionosuuspäätökset vuotta 2026 koskien tehdään vasta aivan vuoden 2025 lopussa, jolloin talousarviossa 2026 käytetään ennakotietoihin perustuvaa arviota kaupungin valtionosuudesta. Ennakotietojen mukaan kaupungin saamat valtionosuudet tulevat olemaan 51,2 miljoonaa euroa vuonna 2026. Valtionosuuksien kokonaismäärä laskee n. 0,5 miljoonaa euroa vuodesta 2025.

Vuoden 2027 valtionosuuksien määräksi arvioidaan 49 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 51 miljoonaa euroa.

M€ Kaupungin valtionosuudet 2021-2028

* Vuosien 2025–2028 tiedot perustuvat ennakkollisiin tietoihin

Vuonna 2026 maksettavasta valtionosuudesta noin 33,8 miljoonaa euroa on peruspalvelujen valtionosuutta ilman sosiaali- ja terveystoimen uudistukseen liittyviä eriä, verotulojen tasausta sekä veromenetysten kompensaatia. Työllisyyspalveluihin kohdennettavaa valtionosuutta ei ole enää erotettavissa vuodesta 2026 omaksi eräkseen vaan rahoitus muodostuu osana kustannustekijöiden kautta muodostuvaa rahoitusta, kuten muutkin kuntakohtaiset olosuhdetekijät.

Sote-uudistuksen muutosrajoittimen ja järjestelmämuutoksen tasaus lisäävät vuonna 2026 valtionosuutta noin 16,0 miljoonaa euroa, kun vuonna 2025 sote-eriä saatiin vielä 16,9 miljoonaa euroa. Verotuloihin pohjautuva tulopohjan tasaus vähentää Porvoon saamia valtionosuuksia vuonna 2026 2,5 miljoonaa euroa, kaupungin keskimääräistä parempien verotulojen myötä. Verotuloihin perustuvan valtionosuuden vähennyksen määrän arvioidaan pienenevän kuitenkin vuodesta 2028 alkaen, kun kaupungin yhteisöverotulot vähenevät vaikuttaen tuleviin tulopohjan tasauslaskelmiin. Veromenetysten kompensatiot lisäävät valtionosuuksia vuonna 2026 4,6 miljoonaa euroa.

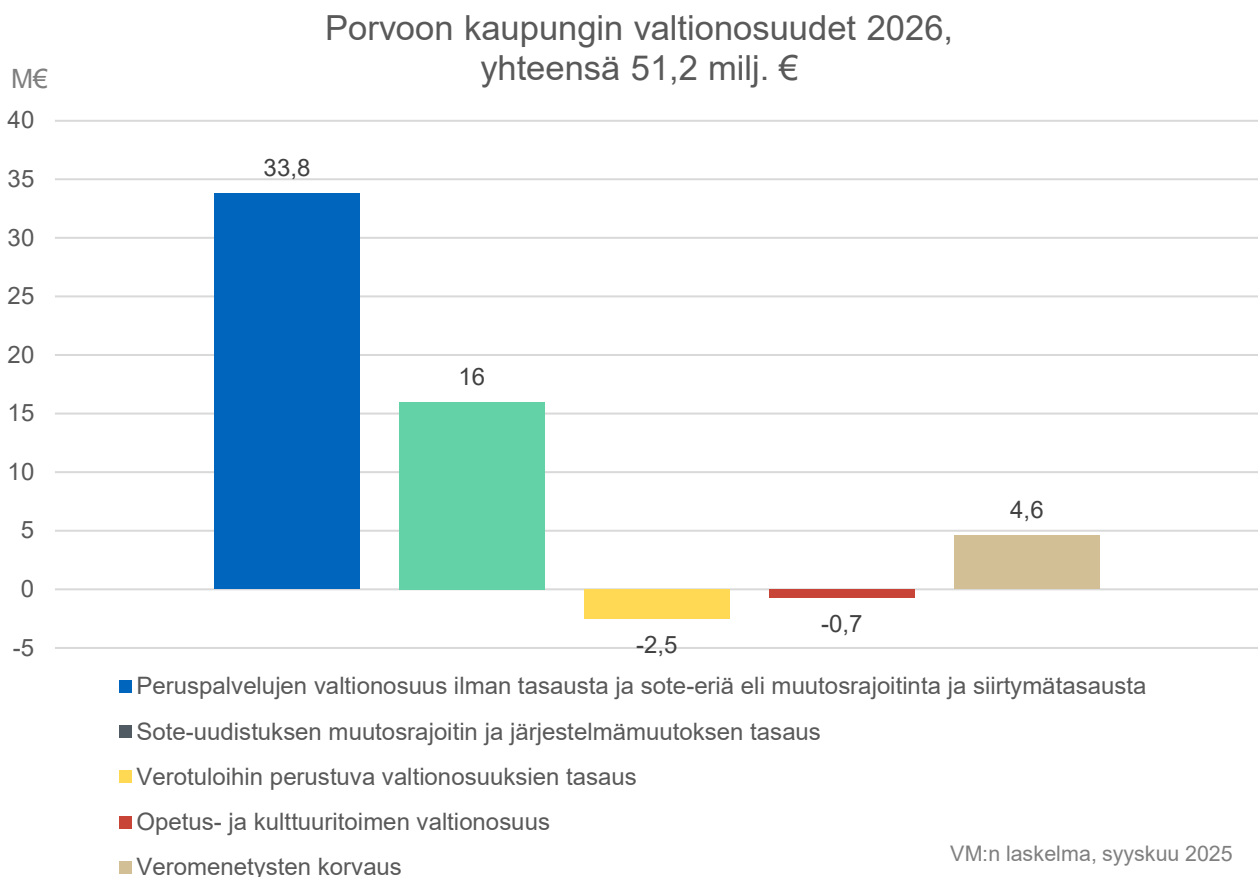
Opetus- ja kulttuuriministeriö ei julkaise ennakkotietoja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista, mutta valtionosuuksien määrän arvioidaan olevan noin 0,7 M€ negatiivinen vuonna 2026. Opetus- ja kulttuuritoimen suoritteiden ja yksikköhintojen määrät vaikuttavat valtionosuuksiin viiveellä ja vuoden 2026 rahoitukseen vaikuttavat osin vuoden 2024 toteumatiedot oppilasmäärissä ja opetustunneissa.

Valtionosuuksissa poikkeuksellisia muutoksia

Pääministeri Orpon hallituksen linjaaman mukaisesti osana valtiontalouden säästöjä, kunnilta vähennetään vuonna 2026 kertaluonteisesti prosenttiperusteisena eränä yhteensä 75 miljoonaa euroa valtionosuuksista. Prosenttiperusteisena tehtävä vähennys kohdistuu kohtuuttoman voimakkaasti Porvoon kaupunkiin, kuin esimerkiksi muutoin valtionosuuksissa sovellettu asukasluokun kohdistuva laskentatapa tuottaisi vähennyksen loppusummaksi. Säästötoimenpiteenä tehtävä 2 % leikkaus vähentää kaupungin valtionosuuksia vuonna 2026 miljoona euroa.

Valtionosuusuudistus uhkana tulevaisuudessa

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattu kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistaminen, jonka mukaisesti uudistuksen olisi tarkoitus lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Uudistuksen myötä valtionosuudet jaettaisiin kuntien kesken uudella tavalla. Uudistuksen tullessa voimaan arvioidaan kaupungin valtionosuuksien laskevan merkittävästi nykytasostaan.

Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto

Kaupungin vuotuinen lainarahoitustarve tai lainanlyhennysvara muodostuu vuosikatteen ja nettoinvestointien välisestä erotuksesta. Tasapainossa olevassa taloudessa vuosikatteella voidaan rahoittaa nettoinvestoinnit. Pitkällä aikavälillä vuosikatteella tulee rahoittaa myös lainan lyhennykset.

Kaupungin tavoitteena on, että kaupungin lainakanta pysy kuntien keskiarvon alapuolella ja taloudellisesti hyvinä vuosina lainakantaa pyritään alentamaan tai vaihtoehtoisesti panostetaan enemmän investointeihin. Kaupungin lainakanta on alentunut tasaisesti vuodesta 2020 alkaen ja vuoden 2025 lopussa lainakanta tulee arviolta olemaan noin 49,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 investointien ennakoitua alhaisempi toteuma on lykännyt tarvetta nostaa uutta lainaa.

Talousarvio ja taloussuunnitelma sisältää vuosille 2026–2029 investointeja yhteensä noin 200 miljoonalla eurolla. Keskimääräinen investointitaso on näin ollen noin 50 miljoonaa euroa vuosittain. Pitkällä aikavälillä keskeinen investointitaso olisi keskimäärin noin 25 miljoonaa euroa vuodessa.

Kaupungin investointisuunnitelma sisältää talousarviovuodelle 2026 yhteensä 49 miljoonan euron investoinnit, joista talonrakennusinvestointien osuus on 27 miljoonaa euroa ja kaupunki-infran investointien osuus noin 19 miljoonaa euroa. Loppuosa investoinneista on muun muassa irtainta käyttöomaisuutta.

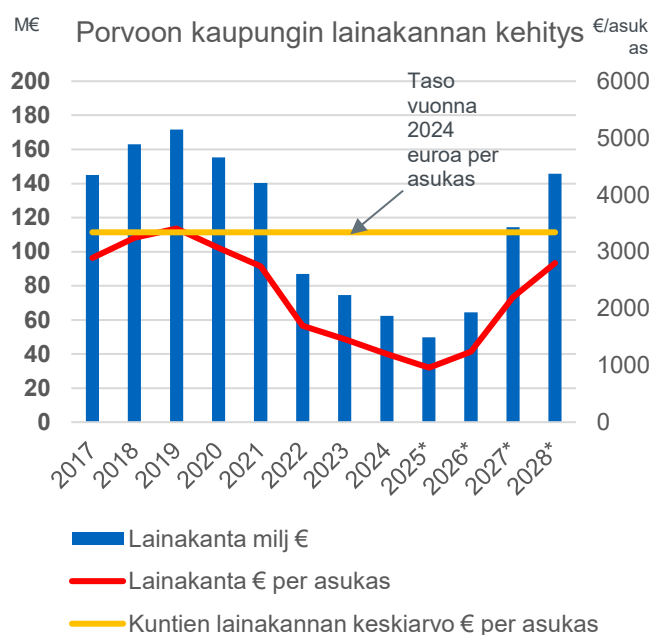
Investointitarve kasvaa tulevina vuosina, kun vuodelle 2027 on suunniteltu kohdistuvan 58 miljoonan euron investoinnit, vuodelle 2028 investointeja noin 45 miljoonan euron edestä ja vuodelle 2029 yhteensä noin 48 miljoonan euron investoinnit. Lähivuosille suunnitellut investoinnit painottuvat päiväkoteihin ja kouluihin ja suurin yksittäinen investointikokonaisuus on Kokkonniemen liikuntakeskus.

Nousevat investointikustannukset tarkoittavat, että kaupungin lainakanta olisi kääntymässä kasvuun vuodesta 2026 alkaen. Arvion mukaan lainakanta kasvaisi vuonna 2026 noin 15 miljoonalla eurolla yhteensä 64 miljoonaan euroon. Asukaskohtainen lainakanta olisi näin ollen noin

1 240 euroa. Kaupungin lainakanta kasvaa rahoituslaskelman mukaan 114 miljoonaan euroon vuonna 2027 ja 146 miljoonaan euroon vuonna 2028. Lainakannan arvioidaan kasvavan edelleen suunnitelmavuosien jälkeen. Kokkonniemen liikuntakeskuksen investoinnin ollessa kokoluokaltaan merkittävä koko kaupungin mittakaavassa, on hankkeen toteutustavalla ja aikataululla suuri vaikutus sekä investointisuunnitelmaan että lainatarpeeseen.

Kaupungin nykyiset lainat on sidottu kiinteäkorkoisiin lainoihin. Kaupungilla ei viime vuosina ole ollut tarvetta nostaa lainaa ja näin ollen on välttytty korkojen kovimmalta nousulta vuosina 2023–2024. Tulevina vuosina korkojen ennustetaan jäävän noin 2,5 prosentin tuntumaan. Näköpiirissä ei kuitenkaan ole paluuta nollakorkotasolle.

Kaupungin kesvikorko on vuoden 2025 lopussa noin 0,3 prosenttia. Tulevina vuosina nostettavien lainojen korot tulevat olemaan korkeampia, mikä kasvattaa kaupungin maksamaa korkomäärää huomattavasti nykyisestä ja nostaa kaupungin kesvikorkoa nykyisestä, hyvin alhaisesta tasosta.

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin alijäämä vuonna 2026 on 0,4 miljoonaa euroa ja vuosikate on 23,1 miljoonaa euroa.

Kaupungin toimintakuluista isoin yksittäinen osa muodostuu henkilöstökuluista, joita vuonna 2026 kertyy 119 miljoonaa euroa eli n. 45 prosenttia kaikista toimintakuluista. Henkilöstökulut kasvavat vuonna 2026 2,0 prosenttia verrattuna muutettuun tilinpäätösennusteeseen 2025.

Palvelujen ostoja kertyy vuonna 2026 68 miljoonaa euroa eli 0,2 prosenttia enemmän kuin vuoden 2025 tilinpäätösennusteessa on. Aineiden, tarvikkeiden ja muiden toimintakulujen määrä on yhteensä 14 miljoonaa euroa eli noin 1,1 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2025 ennusteessa.

Vuoteen 2026 kohdistuvat työehtosopimusten mukaiset henkilöstökulujen ja yleiseen kustannustasoon liittyvät kasvupaineet on kyetty vuoden 2026 talousarviossa sopeuttamaan pääosin nykyistä kulurakennetta tarkastelemalla ja hillitsemällä kulujen kokonaiskasvu noin 1,7 prosentin tuntumaan. Suunnitelmavuosien taloustilanteen heikkeneminen vaatii tarkastelemaan kaupungin palvelujen kulurakennetta kriittisesti ja voimakkaammin myös jatkossa.

Toimintatuottojen määrä on vuonna 2026 84 miljoonaa euroa eli noin 3,5 % enemmän kuin vuoden 2025 tilinpäätösennusteessa.

Toiminnan tulosta kuvaava toimintakate on vuonna 2026 181 miljoonaa euroa.

Toimialojen käyttötalous

Kasvun ja oppimisen toimiala sisältää määrärahat perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä varhaiskasvatuksen palvelutoimintaan. Kasvun ja oppimisen toimialan menot ovat 131,3 miljoonaa euroa, kasvua edellisvuoden ennusteeseen 1,0 prosenttia. Toimialan lievä oppilas- ja lapsimäärän vähentyminen ei vielä vaikuta ryhmäkokoihin niin että kustannussäästöjä syntyisi. Samanaikaisesti hallitusohjelman panostukset perusopetuksen lisätuntimäärään ja oppimisen tuen uudistuksiin aiheuttavat toimialan kuluihin kasvupaineita. Toimialan kulut painottuvat suurimmilta osin henkilöstökuluihin, jolloin työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset vaikuttavat suhteellisesti enemmän muihin kaupungin toimialoihin verrattuna toimialan toimintakulujen kasvuun. Kasvun ja oppimisen toimintatuotot ovat 4,7 miljoonaa euroa vuonna 2026. Pääosin valtionavustuksina haettavien hankerahojen vähentyessä toimialan toimintatuotot pysyvät kuitenkin aiemmalla tasolla sillä varhaiskasvatuksen maksutuottoja kertyy hyvin niitä alentavasta lakimuutoksesta huolimatta.

Elinvoiman toimiala sisältää määrärahat liikunta-, kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuripalveluihin, taiteen perusopetukseen, kansalaisopistotoimintaan, markkinointiin sekä elinkeinojen ja työllisyyden ja kotoutumisen edistämiseen. Toimialan menoihin sisältyy lisäksi miljoonan euron varaus vihreän siirtymän rahaston kautta rahoitettaviin kaupungin toiminnan ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin. Elinvoiman toimialan menot ovat 47,5 miljoonaa euroa, kasvaen edellisvuodesta 4,3 prosenttia. Toimialan kustannuksia vuonna 2026 kasvattavat työvoimapolitiittisten kotoutumiskoulutusten vakiintuminen osaksi kansalaisopiston toimintaa sekä kaupungin kasvava osuus työttömyysetuusetuuksien rahoituksesta. Lisäksi toimialan uudet henkilöstöresurssilisäykset, toimitilaratkaisut, että Taidetehtaan siirtyminen kaupungille kasvattavat toimintakustannuksia. Yksittäisiin toimintoihin kohdistuva kulujen kasvupaine on saatu sopeutettua talousarviossa, kun vuoden 2026 määrärahojen budjetoinnissa on huomioitu aiempien vuosien toteutuneen toiminnan kuluttamat määrärahat, jotka ovat jääneet selvästi aiempina vuosina budjetoitua ja ennakoitua alhaisemmaksi. Elinvoiman toimialan tuotot ovat vuonna 2026 8,2 miljoonaa euroa. Elinvoiman toimialan toimintatuottojen odotetaan kasvavan noin 7,5 prosenttia edellisvuodesta painottuen kotoutumiskoulutusten, kansalaisopiston sekä musiikkiopiston tuottojen kasvuun.

Porvoon työllisyysalue toimii vastuukuntana julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä kaupungin sekä sopimuskuntien alueilla. Työllisyysalueen toiminnan keskiössä on organisaation ja palvelurakenteen vakauttaminen, mikä mahdollistaa pitkäjänteisen kehittämisen ja vaikuttavan yhteistyön eri toimijoiden välillä. Työllisyysalueen toiminta painottuu vuonna 2026 työttömien palveluiden kehittämiseen, yritysyritysteistyön kehittämiseen ja nuorisotyöttömyyden ehkäisyyn. Työllisyysalueen määrärahojen määrä vuonna 2026 on 7,4 miljoonaa euroa, nousua 3,7 prosenttia verrattuna vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen.

Kaupunkikehityksen toimiala sisältää määrärahat maapolitiikkaan, kaupunkisuunnitteluun, kaupunki-infraan, rakennusvalvontaan sekä ympäristöterveydenhuoltoon ja -suojeluun. Kaupunkikehityksen toimialan menot kasvavat edellisvuodesta 1,7 prosenttia olleen 32,6 miljoonaa euroa vuonna 2026. Joukkoliikenneuudistus kasvattaa toimialan kuluja miljoonalla eurolla vielä vuonna 2026 verrattuna edellisvuoteen. Lisäksi toimialan henkilöstökulut kasvavat esimerkiksi rakennusvalvonnan henkilöstöresurssien lisäyksen myötä. Toimialan toimintatuotoista iso osa kertyy maanmyyntituloista, jotka ovat palautuneet aiemmalle tasolle muutaman kysynnällisesti heikomman vuoden jälkeen.

Konsernipalvelujen toimiala sisältää yleishallinnon sekä koko kaupunkia koskevat hallinto-, viestintä-, henkilöstö-

, rahoitus- ja strategia-, kehitys- ja tietohallintopalvelut sekä keskitetyn toimitilapalvelun. Toimialan määrärahoihin sisältyy lisäksi koko kaupunkia koskevat jäsenkunta- sekä jäsenmaksuja koskevat erät, osuus verotuskustannuksista ja varaus vuonna 2026 neuvoteltaviin ja jaettavaan työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin sekä taidetehtaan toimintamallin käynnistämiseen. Konsernipalvelujen kulut kasvavat tilinpäätösennusteesta 1,0 prosenttia, kulujen ollessa 46,9 miljoonaa euroa. Toimialan tuottojen määrä on 45,8 miljoonaa euroa, sisältäen pääosin kaupungin omaan toimintaan liittyvien toimitilojen sisäisten vuokrien tuotot.

Tulorahoitus heikkenee

Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on vuonna 2026 negatiivinen, joka tarkoittaa, että tulorahoitus ei riitä kattamaan vuonna 2026 investointimenoista kuin noin 47 prosenttia. Loppuosa kaupungin investoinneista rahoitetaan pääosin ottamalla uutta talousarviolainaa.

Kaupungin talous ei ole tasapainossa talousarvion laadintavuoden sekä suunnitelmavuosien kertynyttä yhteenlaskettua alijäämää tarkasteltaessa. Vuosien 2025–2028 yhteenlaskettu kumulatiivinen alijäämä on noin 19 miljoonaa euroa, kun summaan huomioidaan mukaan vuonna 2025 kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Tulos- ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste*	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	72 087 903	81 439 228	81 439 228	84 295 325	84 900 573	85 073 202
Myyntituotot	7 317 409	14 116 900	14 116 900	15 147 048	15 314 753	15 427 417
Maksutuotot	7 960 353	7 117 800	7 117 800	7 518 400	7 593 725	7 616 421
Tuet ja avustukset	5 640 630	5 904 325	5 904 325	4 951 954	5 001 697	5 010 676
Muut toimintatuotot	51 169 511	54 300 203	54 300 203	56 677 923	56 990 398	57 018 688
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	648 004	670 000	670 000	712 000	712 000	712 000
TOIMINTAKULUT	-229 581 014	-265 698 659	-261 198 659	-265 698 654	-268 126 485	-270 442 700
Henkilöstökulut	-105 215 519	-117 834 500	-116 334 500	-118 660 200	-119 848 543	-120 926 011
Palvelujen ostot	-56 811 467	-68 348 388	-67 598 388	-67 710 142	-68 389 108	-69 007 254
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 845 355	-15 132 300	-14 132 300	-13 980 676	-14 118 829	-14 243 157
Avustukset	-10 194 656	-13 714 400	-13 114 400	-13 172 200	-13 295 506	-13 407 494
Muut toimintakulut	-44 514 017	-50 669 071	-50 019 071	-52 175 436	-52 474 499	-52 858 784
TOIMINTAKATE	-156 845 107	-183 589 431	-179 089 431	-180 691 329	-182 513 912	-184 657 498
VEROTULOT	145 565 953	156 000 000	156 000 000	147 300 000	137 400 000	143 600 000
Kunnan tulovero	95 859 655	97 000 000	99 000 000	102 000 000	106 000 000	111 000 000
Kiinteistövero	19 307 540	19 000 000	19 000 000	19 300 000	19 400 000	19 600 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	30 398 758	40 000 000	38 000 000	26 000 000	12 000 000	13 000 000
VALTIONOSUUDET	46 299 787	51 700 000	51 700 000	51 200 000	49 200 000	51 000 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 886 626	1 810 000	4 810 000	5 270 000	4 750 000	2 750 000
Korkotuotot	1 479 832	675 000	1 175 000	620 000	600 000	600 000
Muut rahoitustuotot	4 724 967	3 735 000	4 235 000	5 350 000	5 250 000	5 250 000
Korkokulut	-215 687	-2 500 000	-500 000	-600 000	-1 000 000	-3 000 000
Muut rahoituskulut	-102 486	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
VUOSIKATE	40 907 258	25 920 569	33 420 569	23 078 671	8 836 088	12 692 502
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-26 584 079	-23 500 000	-23 000 000	-24 500 000	-25 500 000	-27 000 000
TILIKAUDEN TULOS	14 323 179	2 420 569	10 420 569	-1 421 329	-16 663 912	-14 307 498
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	-5 000 000	1 000 000	400 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	9 323 179	3 420 569	10 820 569	-421 329	-15 663 912	-13 307 498

RAHOITUSLASKELMA	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste*	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	40 907 258	25 920 569	33 420 569	23 078 671	8 836 088	12 692 502
Tulorahoituksen korjauserät	-5 790 584	-4 900 000	-4 900 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Toiminnan rahavirta yhteensä	35 116 674	21 020 569	28 520 569	18 078 671	3 836 088	7 692 502
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-18 385 109	-40 370 000	-37 160 000	-48 885 000	-57 870 000	-45 470 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 699 184	4 900 000	4 900 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Investointien rahavirta yhteensä	-12 685 925	-35 470 000	-32 260 000	-43 885 000	-52 870 000	-40 470 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	22 430 749	-14 449 431	-3 739 431	-25 806 329	-49 033 912	-32 777 498
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainaukset						
Antolainauksen lisäykset	-2 285 048	-800 000	-800 000	-3 000 000	-3 000 000	-1 000 000
Antolainauksen vähennykset	1 710 000	1 870 000	1 870 000	1 880 000	2 180 000	2 320 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	-575 048	1 070 000	1 070 000	-1 120 000	-820 000	1 320 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		26 000 000		27 000 000	65 000 000	53 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 330 804	-12 400 000	-12 400 000	-12 400 000	-15 100 000	-21 600 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-12 330 804	13 600 000	-12 400 000	14 600 000	49 900 000	31 400 000
Oman pääoman muutokset	138 801					
Muut maksuvalmiuden muutokset	52 245					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-12 714 806	14 670 000	-11 330 000	13 480 000	49 080 000	32 720 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	9 715 943	220 569	-15 069 431	-12 326 329	46 088	-57 498

*Tilinpäätösennuste 2025 pohjautuu syksyn 2025 tilannekuvaan kaupungin kokonaistuottojen ja -kulojen arvioidusta määrästä.

TOIMIALAKOHTAISET PERUSTELUT

KONSERNIPALVELUJEN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Kaupungin johto (sisältää: vaalilautakunta, kaupunginvaltuusto, tarkastuslautakunta, kaupunginjohto, kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen muu toiminta)	3,7	0	1
Viestintä, asiakaspalvelu ja yhteiskuntasuhteet	1,8	0	11,5
Henkilöstö, demokratia ja kehitys	9,8	1,0	29
Rahoitus ja strategia	2,0	0,1	9
Toimitilat	29,6	44,6	55

Vaalit

Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston toiminnan ja sen kustannusten ennakoidaan olevan menneiden vuosien tasolla. Valtuuston kokouksia ja iltakouluja tullaan todennäköisesti järjestämään suurin piirtein viime vuosina vakiintunut määrä. Valtuustosalissa on otettu käyttöön kaupungilla yleisesti käytössä oleva kokousjärjestelmä. Valtuustosalia on kuitenkin tarpeen kehittää tulevan vuoden aikana niin, että salin audiovisuaaliset laitteet palvelevat riittävästi salin käyttöä.

Tarkastustoimi

Tarkastustoimi suorittaa lakisääteisiä tarkastustoimia tarkastussuunnitelman mukaisesti. Talousarvio sisältää tarkastustoimelle määrärahan käyttöä tarvittaessa ulkopuolista tukea toiminnassaan.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen toiminnan oletetaan jatkuvan luonteeltaan ja kuluiltaan nykyisen kaltaisena. Kaupunginhallituksessa on ollut pyrkimystä vähentää kokousten määrää, ja tästä syystä kaupunginhallituksen talousarviossa ei ole korotettu kokouspalkkioista aiheutuvia kustannuksia, vaikka kokouspalkkioiden tasoa korotettiin 1.6.2025 alkaen.

Konsernijaoston toiminta on otettu huomioon talousarviossa ennakoimalla kokouksia pidettävän kymmenen vuodessa. Tämä vastaa vakiintunutta kokousten määrää.

Talousarviossa on edelleen määräraha kaupunginhallituksen kokoushuoneen kehittämistä varten. Kokoushuoneen toimivuutta kokouskäytössä on arvioitu kriittisesti jo usean vuoden ajan, mutta toimenpiteisiin ei olla ryhtytty, koska sopivan ratkaisun löytäminen on ollut vaikeaa.

Viestintä, asiakaspalvelu ja yhteiskuntasuhteet

Palvelualue vastaa viestinnästä, yhteiskuntasuhteista, asiakaspalvelusta ja neuvonnasta sekä kansainvälistä asioista ja vierailuista, kaupunginjohtajan assistenttitehtävistä ja käännöspalveluiden ohjaamisesta.

Avoin, kaksikielinen, selkeä ja saavutettava viestintä lisäävät luottamusta kaupungin toimintaan. Viestintäyksikkö tukee ja ohjaa kaupungin toimialoja monikanavaisessa ajankohtaisviestinnässä. Viestintä vastaa siitä,

että kaupunkiorganisaatioilla on käytettävissä toimivat viestintäalustat ja viestintäkäytännöt, ja yksikkö järjestää kaupungin viestintäverkostoille (internet-, intranet ja so-mepäivittäjät) henkilökunnalle erilaisia viestintäkoulutuksia. Yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutokset korostavat entistä enemmän aktiivisen ja toimivaksi koetun vuorovaikutuksen merkitystä luottamuksen rakentajana. Viestintä pyrkii edistämään myös kaupungin ja sen asukkaiden välistä vuorovaikutusta ja toimivaa dialogia.

Yksikkö hoitaa kaupungin päätöksentekoon liittyvän valmistelun viestintää sekä tukee aktiivisesti kaupungin kärkihankkeiden ja strategisten teemojen viestintää suunnittelusta toteuttamiseen. Vuonna 2026 keskeisiä teemoja ovat asiakaspalvelun kehittäminen, Porvoon bussi, Kokkonien liikuntakeskus, hyvinvoinnin edistämisen työ, kestävä kehitys sekä kaupungin talouskehitys. Toimivan työyhteisöviestinnän avulla vahvistetaan kaupungin sisäistä yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä sekä tuetaan myönteisen työnantajamielikuvan rakentumista.

Porvoo.fi -palvelun ja intranetin kehitystyö jatkuu. Painopisteenä ovat tietojen löydettävyys, selkeä kieli ja saatavuus. Lisäksi jatketaan sosiaalisen median kanavien sisällöntuotannon kehittämistä ja Meidän Porvoo -konseptin digitaalisten sisältöjen kehittämistä. Meidän Porvoo -sisällöt nostavat taustoittavat ja avaavat kaupungin toimintaa ja sen tarjoamia palveluja laajemmin ytimekkäämmän ajankohtais- ja päätösviestinnän rinnalla.

Kaupungin väestörakenteen muuttuessa kasvaa tarve selkomukautetulle ja englanninkieliselle viestinnälle toimivan kaksikielisen viestinnän rinnalla. Käännöspalveluita kehitetään kaupungin kieliohjelman linjausten mukaisesti. HPK Palvelut Oy on käynnistänyt prosessin käännösten laadun kehittämiseksi. HPK Palvelut Oy palvelutoiminnan laskut on keskitetty konsernipalvelujen toimialan alle, ja tämän vuoksi koko kaupungin käännöskulut näkyvät viestintä, asiakaspalvelu ja yhteiskuntasuhteet -palvelualueen alla. Viestintä osallistuu käännöspalveluiden neuvottelukunnan toimintaan yhdessä hyvinvointialueen edustajien kanssa.

Porvoo-info tarjoaa neuvontaa ja asiakaspalvelua kaupungin asukkaille ja matkailijoille monikanavaisesti, niin Porvoo-infon palvelupisteessä, puhelimitse kuin digitaalisia kanavia hyödyntäen, vuosittain noin 30 000 asiakaskontaktissa.

Asiakaspalvelupisteen muuton myötä asiakasvirta on kasvanut Nimbus-talon toimipisteessä merkittävästi vuoden 2025 aikana. Myös matkailijat ovat löytäneet uuden toimipisteen hyvin. Porvoo-infon tavoitteena on kehittää palveluitansa edelleen kysynnän mukaan ja lisätä vuorovaikutusta asukkaiden kanssa eri tavoin, kuten esimerkiksi järjestämällä teemapäiviä pidennetyin aukioloajoin.

Asiakaspalvelussa on käynnissä useita isompia kehitysprojekteja, joilla pyritään parantamaan digitaalista asiakaspalvelua sekä selkeyttämään asiakkaiden palvelukokemusta ja asiointipolkua. Kaupungin asiakaspalvelun laatua kehittämään on perustettu työryhmä, johon kuuluu henkilöstöä kaikilta toimialoilta.

Yhteistyössä kehitysyksikön kanssa kehitetään ePorvoo-verkkopalvelua asiakasystävällisemmäksi ja käyttäjäystävällisemmäksi. Tavoitteena on, että digitaalisen asioinnin mahdollistavan CRM-järjestelmän käyttö laajenee kaikilla toimialoilla.

Chat-palvelu on uudistettu ja uusi tekoälyavusteinen LiveChat-palvelu on otettu käyttöön kesällä 2025. LiveChat-palvelu on matalan kynnyksen maksuton kanava kysyä ja saada neuvoa asiakaspalvelulta. Chat-palvelun kehitys jatkuu vuonna 2026.

Lisäksi jatketaan talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman mukaisten kehittämistoimien toteuttamista. Verkko kauppaan tuodaan edelleen lisää uusia palveluita ja tuotteita. Tämä tuo palvelut helpommin asiakkaiden saataville ja tehostaa toimintatapoja myös kaupungin sisällä. Esimerkiksi laskutustyö vähenee merkittävästi, kun asiakas maksaa suoraan verkossa. Ulkoistettu puhelinvaihe suljettiin loppuvuodesta 2025, ja Porvoo-info on ottanut vastuun kaikista puheluista, jotka tulevat Porvoon kaupungille. Vaihdepalvelu on muuttunut puhelinneuvonnaksi, jonka kautta asiakasta pyritään neuvomaan jo ensimmäisen puhelun aikana. Tämä parantaa asiakaspalvelun laatua ja molemmilla kotimaisilla kielillä ja englannin kielellä. Kehitystyö jatkuu vuoden 2026 aikana.

Kaupunginjohtajan assistentin tehtävän ohella jatketaan kansainvälisten asioiden koordinoitua. Vieraanvaraisuustoiminnassa keskitytään laadukkaiden, mutta kustannustehokkaiden tilaisuuksien järjestämiseen, jotka vahvistavat positiivista kaupunkimielikuvaa ja tukevat kaupungin johdon sidosryhmäverkostojen kehittämistä.

Vuoden aikana järjestetään pohjoismaisten ystävyyskaupunkien yhteinen välivuosikokous sekä vastaanotetaan muita valtakunnallisia ja kansainvälisiä vierailuryhmiä. Lisäksi kehitetään kansallisen veteraanipäivän juhlaa kunnioittavalla tavalla, huomioiden veteraanit ja perinneyhdistykset.

Henkilöstö, demokratia ja kehitys

Henkilöstö-, demokratia- ja kehitysyksiköt muodostavat oman palvelualueen, jonka sisällä kehitetään yhteisiä toimintamalleja organisaation sisäisten tukipalvelujen tuottamiseksi.

Henkilöstö

Vuosi 2026 on viimeinen nykyisen henkilöstöohjelman ja työsuojelun toimintaohjelman voimassaolovuosi. Samalla kun ohjelmia ryhdytään uudistamaan ja päivittämään, toteutetaan vielä kesken olevia toimenpiteitä kuten osaamis- ja koulutussuunnitelman kehittämistä strategiseksi johtamisen työkaluksi. Henkilöstöohjelmaa ja työsuojelun toimintaohjelmaa seuraavalle kaudelle laaditaan yhdessä henkilöstön edustajien, henkilöstön ja toimialojen edustajien kanssa. Henkilöstöyksikkö osallistuu aktiivisesti myös johtamisjärjestelmän selvittämiseen ja sen mukanaan tuomiin kehittämistoimiin.

Henkilöstöä kannustetaan jatkuvaan oppimiseen, osallisuuteen ja oman työn kehittämiseen lisäämällä osaamiskeskustelujen määrää sekä antamalla tietoa kehittymis- ja koulutusmahdollisuuksista. Osaamiskeskustelujen vakiinnuttamista jatketaan ja kehitetään tukemaan strategista henkilöstöjohtamista. Oikeanlainen osaaminen suhteessa työnkuvaan ja vastuuseen tukee myös henkilöstön työhyvinvointia. Vapaa-ajan kouluttautumista tuetaan edelleen koulutusstipendillä. Koulutussuunnitelmaa kehitetään koulutus- ja osaamissuunnitelmaksi. Osaamissuunnitelmassa pyritään tunnistamaan tulevaisuuden osaamistarpeet ja samalla varmistamaan oikeanlaisen osaamisen kehittäminen kaikilla organisaatioaloilla.

Keväällä 2025 toteutetun työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella laadittuja työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteitä toteutetaan ja seurataan. Työkykyjohtamisen painopisteenä on edelleen mielenterveyden johtaminen, aktiivisen tuen toimintakulttuurin edistäminen ja terveysperusteisten poissaolojen ehkäisy. Työterveyshuollon kanssa jatketaan yksilöiden tukemista työurien jatkumiseen liittyvissä asioissa. Uudelleensijoitusten ja työkokeilujen tukemiseksi varataan henkilöstöjohtoon talousarvioon erillinen määräraha. Työhyvinvointia tuetaan myös työterveyshuollon psykologi- ja ryhmätoiminnalla. Kolmen vuoden välein toteutetun työhyvinvointikyselyn väliarvioksi kokeillaan napakkana täsmäkyselynä lyhyempää pulssikyselyä valituissa työyksiköissä.

Työturvallisuuden osalta päivitetään henkilöstöohjelmaan sisältyvä työsuojelun toimintaohjelma. Lähijohtajia ja henkilöstöä perehdytetään edelleen psykososiaalisen kuormittuneisuuden ja oman työn hallintaan. Työtapaturmien ehkäisyyn panostetaan prosessien ja työtapojen tutkimisella ja kehittämisellä. Henkilöstöä kannustetaan matalalla kynnyksellä ilmoittamaan myös vaaratilanteista Wpro-järjestelmään. Työsuojelutoiminta ja työsuojeluvaltuutettujen lähijohtajatehtävät siirretään työsuojelupäällikön vastuulle selkeyttämään yhteisten turvallisuuden kehittämishankkeiden johtamista.

Valmiussuunnitelmat pidetään ajan tasalla säännöllisellä tarkastelulla ja harjoittelulla. Kaupunki varaa käyttöönsä valmiustehtäviin tarvittavan henkilöstön ja kouluttaa heitä säännöllisesti. Tilannekuva ylläpidetään kaupungin omassa turvallisuustoimikunnassa. Turvallisuusyhteistyötä kehitetään sekä sisäisesti että alueen muiden viranomaisten, kolmannen sektorin ja sidosryhmien kanssa. Varautumisen näkökulmia tarkastellaan myös osana ystävyyskaupunkitoimintaa. Turvallisuussuunnitelun tueksi valmistellaan turvallisuuskysely asukkaalle.

Hyvää työnantajamielikuvaa kehitetään suunnitelmallisesti ylläpitämällä hyvää työntekijäkokemusta ja työnantajapolitiikkaa. Kehittämisen teemat perustuvat hakijakyselystä ja työhyvinvointikyselystä saatuihin tuloksiin. Kaupungin työkuulturista ja avoimista työpaikoista viestitään yhteistyössä rekrytointiyksikön, viestintäyksikön ja markkinointiyksikön kanssa. Vuosilomasijaisten ja kausityöntekijöiden lisäksi nuorille opiskelijoille ja koululaisille tarjotaan 150 kesätyöpaikkaa. Kaupungille laaditaan Trainee-ohjelma, jonka tavoitteena on tutustuttaa korkeakouluharjoittelijoita kuntatyöhön, lisätä oppilaitosyhteistyötä ja edistää työnantajamaainetta korkeakoulu-tettujen parissa.

Toimivien palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämistä jatketaan yhdessä toimialojen ja henkilöstön edustajien kanssa. Palkka-avoimuutta lisätään perehdyttämällä sekä lähijohtajia että työntekijöitä kaupungin palkkausjärjestelmien periaatteisiin ja julkaisemalla ajantasaisten palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmät Intrassa. Vuonna 2025 kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen sekä varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön pii-rissä käyttöön otetun tasopalkkajärjestelmän kehittämistä jatketaan ja tulevat paikallisesti neuvoteltavat KVTES:n palkankorotuserät käytetään pääosin tasopalkkajärjestelmän edellyttämään harmonisointiin. Muilta osin kunnallisen palkkaratkaisun palkkaohjelman kehittäminen jatkuu paikallisin neuvotteluin myös vuonna 2026.

Henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan tarjoamalla muun muassa vapaa-ajan mökkejä ja henkilöstöliikuntaa. Lounas- ja virkistysedut säilyvät ennallaan ja henkilöstöllä on edelleen mahdollisuus ottaa käyttöönsä työsuuhdepolkupyörä, vaikka edun verottomuus saattaa poistua.

Demokratia ja hallinto

Hallinto ja demokratia -yksikössä jatketaan kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä perinteisen hallintotoiminnan ohella. Kolmena vuotena toteutettua osallistuvan budjetoinnin käytäntöjä kehitetään saatujen kokemusten pohjalta. Esityksenä on, että osallistuva budjetointi vuonna 2026 suunnataan nuorille ja nuoria porvooolaisia palvelevien ratkaisuiden toteuttamiseen. Osallistuvaan budjetointiin varatut rahat

esitetään pidettäväksi ennallaan. Vanhus- ja vammais-neuvostojen toiminnan kehittämistä jatketaan valtuustokauden alussa toimintansa aloittaneiden neuvostojen kanssa. Valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden käsittelyyn kiinnitetään erityistä huomiota.

Asiakirjahallinnon merkittävin haaste koskee kirjaamistoiminnan kehittämistä ja vahvistamista. Kirjaamisen kehittäminen ja laadun varmistaminen edellyttää kirjaamistoimintojen keskittämistä. Valmiutta paperiaineiston digitointiin kehitetään. Elokuussa 2024 työnsä aloittanut asiakirjahallintopäällikkö on kartoittanut asiakirjahallinnon kehittämistarpeita. Asianhallinnan ja tiedonhallinnan kehittäminen yhtenä kokonaisuutena yhteistyössä kehitysyksikön kanssa aloitetaan. Jatkuvasti kehittyviä tekoälysovelluksia otetaan hallitusti ja ohjatusti käyttöön ja kehitetään hallinnon prosesseja. Asianhallintajärjestelmän kilpailuttamista aletaan valmistella.

Kehitys ja digitalisaatio

Yksikkö vastaa kaupungin digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja ylläpidosta, ICT- ja tietoliikennepalveluiden hankinnasta sekä tietoturva- ja tietohallinto-palveluista.

Kaupungin strategiaan perustuva digiohjelma ja digitiekartta ohjaa yksikön tekemistä. Digiohjelma linjaa kaupungin keskeisimmät kehittämistoimenpiteet toimintakaudelle sähköisen asioinnin, tiedolla johtamisen, projektinhallinnan, tekoälyn ja muiden yksikön vastuulla olevien toimialariippumattomien kokonaisuuksien osalta. Vuonna 2026 painopisteenä on palveluiden käytettävyyden parantaminen, tietoturvan ja jatkuvuuden vahvistaminen sekä uusien teknologioiden hyödyntäminen kaupungin prosesseissa. Uuden digiohjelman valmistelu alkaa uuden kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen.

Talousarvioon sisältyy määrärahoja laitehallintapalveluihin, lisenssikustannuksiin, ohjelmistokehitykseen, sekä henkilöstön osaamisen vahvistamiseen. Lisäksi varaudutaan ulkoisten asiantuntijapalveluiden käyttöön.

Toimenpiteet tukevat kaupungin strategisia tavoitteita, kuten digitalisaatiota, asiakaslähtöisyyttä ja resurssien tehokasta käyttöä.

Rahoitus ja strategia

Kaupungin rahoitus ja strategia -palvelualueeseen kuuluvat rahoitusyksikkö, hankintapalvelut sekä strategiayksikkö (sisältäen toiminnot: strategia, kestävä kehitys ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strateginen koordinaatio).

Rahoitusyksikön toiminnan painopiste talousarviovuonna on kaupungin talouden tasapainottamiseen liit-

tyvien tehtävien valmistelu ja seuranta. Kaupungin kas-
satoiminnoissa ja uusissa lainoissa pyritään hyödyntä-
mään muuttuvan korkoympäristön mahdollisuuksia. Ta-
loushallinnossa pyritään ottamaan käyttöön ostolasku-
jen tekoälyjärjestelmä.

Hankintapalvelujen painopiste on kehittää kaupungin
hankintaprosessia ja hankintojen kustannustietoisuutta
entisestään sekä lisätä suunnitelmallisuutta ja mitatta-
vuutta hankinnoissa. Lisäksi toimeenpannaan hankinta-
lain uudistuvat vaatimukset.

Strategiayksikössä laaditaan kaupunkistrategia siten,
että se on valmis päätöksentekovaiheeseen alkuvuo-
desta 2026. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä teh-
dään laajasti kaupungin eri toimialoilla ja strategiayksi-
kössä koordinoidaan toimintaa eri sidosryhmien suun-
taan. Kestävän kehityksen osalta edistetään kaupungin
ilmasto- ja ympäristöohjelman mukaisia toimia yhdessä
kaupungin toimialojen, asukkaiden ja elinkeinoelämän
kanssa.

Toimitilat

Toimitilat palvelualue tarjoaa kaikille kaupungin työntekijöille, asiakkaille ja yhteistyökumppaneille sekä kaupunkilaisille terveelliset, turvalliset, toimintaa ja palveluita tukevat toimitilat.

Toiminnan painopiste keskittyy omien tilojen ja kiinteistöjen ennakoi-
vaan kunnossapitoon ja ylläpitokorjauksiin. Kaupungin palvelutuotannon kannalta merkittävimmille tiloille ja kiinteistöille laadittua pitkän tähtäimen korjaus- ja ylläpito-ohjelmaa (PTS) ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti. Ohjelmalla varmistetaan tilojen ja kiinteistöjen käyttötarkoituksen mukainen kunto ja arvon säilyminen. Kaikki huoltotoimenpiteet, palvelupyynnöt ja ulkopuolisten urakoitsijoiden tekemän toimenpiteet kirjataan ja kuitataan tehdyksi Granlund Manager huoltokirjaan, josta ne ovat voidaan jälkikäteen todentaa.

Kiinteistöautomaatioon, olosuhdevalvontaan ja -sääntöön panostetaan tulevina vuosina modernisoimalla kiinteistöautomaatiota ja liittämällä sen piiriin uusia kohteita. Kaupungin tilat ja kiinteistöt on salkutettu kolmeen pääkategoriaan: pidettävät (A), kehitettävät (B) ja luovuttavat (C). A-luokan tilat ja kiinteistöt ovat toiminnallisuudeltaan, sijainniltaan ja tekniseltä kunnoltaan parhaimpia, B-luokka vaatii kehittämistoimenpiteitä noustakseen A-luokkaan tai jos niitä ei pidetä tarkoituksenmukaisina, ne siirretään hallitusti C-luokkaan. C-luokan tilat ja kiinteistöt eivät sovellu kaupungin omaan palvelutuotantoon. Niistä pyritään eroon joko myymällä, ulos vuokraamalla tai viimeisenä keinona purkamalla ne.

Kaupunkikehityksen, kaavoituksen ja maankäytön kanssa on pidetty säännöllisiä kokouksia ja sovittu yhdessä merkittävimpien kohteiden kaavamuutoksista ja/tai käyttötarkoituksen muutoksista, joilla mahdollistetaan C-kohteiden jatkojalostaminen myyntiin. Tehostetaan toimenpiteitä C-salkun kiinteistöjen myymiseksi mahdollisimman nopeasti.

Kiinteistökannan laskennallinen kuluminen on noin 9,5 miljoonaa euroa vuodessa (1,5–2 % jälleenhankinta-arvosta). Jotta kaikkien kiinteistöjen ja tilojen tekninen kunto pysyisi nykyisellä tasollaan, kiinteistökorjauksia ja korvausinvestointeja tulisi tehdä vuosittain vastaavalla summalla. Koska ennakoi-
vat ylläpito- ja kunnossapitokorjaukset kohdistetaan kaupungin palvelutuotannon kannalta tärkeimpiin A- ja B-luokan tiloihin ja kiinteistöihin, laskennalliseen kulumiseen ei tarvitse täysimääräisesti varautua. Kiinteistöjen ylläpidon tavoite on, että strategisesti tärkeimmät tilat ja kiinteistöt peruskorjataan täydellisesti vähintään 30–40 vuoden välein.

Porvoon kaupunki on vuonna 2017 solmitussa energia-
tehokkuussopimuksessa sitoutunut konsernitasolla vähentämään energiankulusta vuoden 2017 tasosta 4 prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja 7,5 prosenttia vuoteen 2025 mennessä. Toimitilojen hallussa olevien kiinteistöjen energiankulutus on yli puolet kaupunkikonsernin kiinteistömäärän energiankulutuksesta, joten sillä on suurin vastuu tavoitteen saavuttamisessa. Edellytyksenä on lisäksi, että konserniyhtiöt noudattavat yhteisesti sovittuja säästötavoitteita. Energiansäästöhankeille on myönnetty talousarviossa oma erillismääräraha usean vuoden ajan, minkä turvin suurin osa vaikuttavuudeltaan merkittävimmistä energiansäästötoimenpiteistä on jo toteutettu. Tulevalla talousarviovuodella jatketaan aurinkoenergian hyödyntämistä ja jatketaan kiinteistöautomaation kautta lämpötilan ja valaistuksen optimointeja. Maa-lämpöä ja ilmalämpöpumppuja hyödynnetään kohteissa, joissa ei ole kaukolämpöverkkoa ja joissa sille saadaan järkevä ja kannattava takaisinmaksuaika.

Porvoon kaupunki on vuokrannut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle yhteensä noin 19 000 m² toimitiloja lainasäännönsä määritellyn siirtymäajan mukaisesti vuoden 2025 loppuun asti. Hyvinvointialue on ilmoittanut, ettei se käytä optiovuotta 2026, joten Näsin alue kokonaisuudessaan ja pelastuslaitos tullaan yhtiöittämään kumpikin omaksi yhtiökseen.

- **Määrärahataulukot**
- **Henkilöstö**

	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	41 085 025	43 493 428	43 493 428	45 768 823	45 921 300	45 845 400
Toimintakulut	-39 957 565	-49 471 251	-46 471 251	-46 932 863	-47 185 900	-47 528 100
Toimintakate	1 127 459	-5 977 823	-2 977 823	-1 164 040	-1 264 600	-1 682 700

KAUPUNKIKEHITYKSEN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Kaupunkikehityksen johto	1,0	0	4
Maapolitiikka	2,2	8,3	27,5
Kaupunkisuunnittelu	2,1	0,3	16
Kaupunki-infra	22,1	7,1	102
Rakennusvalvonta	1,5	0,5	14
Ympäristönsuojelu	0,7	0	8
Ympäristönterveystenhuolto	3,1	2,2	33,6

Kaupunkikehityksen johto

Asuntorakentamisen matalasuhdanteesta huolimatta Porvoon keskustassa valmistuu useita isompia kerrostalohankkeita vuoden 2026 aikana. Maanmyyntituottojen arvioiminen on vaikeaa mutta Porvoon attraktiivisuus asuinympäristönä on säilynyt hyvänä. Tämä luo hyvät edellytykset jatkaa kaavavarannon monipuolistamista laadukkailla hankkeilla. Priorisoiduilla investoinneilla kaupunkiympäristöön voidaan saavuttaa hallittua kasvua, mikä on elinvoiman nostamisen kannalta tärkeää myös matalasuhdanteessa. Kärkihankkeiden, kuten Konniemen liikuntakeskus etenee toteutukseen ja toimialalla ollaan poikkihallinnollisten projektien kautta valmiita ohjaamaan toteutusta kohti taloudellisesti kestävää lopputulosta. Vuonna 2026 palvelualueilla ja Porvoon vedessä huolehditaan infrarakentamisen vaiheistuksesta ja aikataulusta yhdessä perustetun yhtiön osaaajien kanssa.

Porvoon pidemmän aikavälin kehityksen ja elinvoiman kasvun kannalta Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaavan valmistelu ehdotusvaiheeseen on erittäin keskeistä. Osayleiskaava luo edellytykset yhteensovittaa asuntorakentaminen, luonnonympäristö, liikenne, kauppa, työpaikat ja laajemmat infrahankkeet siten, että Porvoon menestyy ja säilyttää arvonsa tulevana vuosikymmeninä. Osayleiskaava avaa myös toisen tärkeän suunnittelukokonaisuuden, kylärakenneohjelman valmistelun.

Resursseja ohjataan myös oleviin kaupunginosiin, kuten Gammelbackaan, jossa asemakaavoilla tutkitaan täydentäviä asumisen ratkaisuja. Epoon kylän suunnittelua jatketaan asemakaavahankkeella. Keskustan Meritullin asemakaavaehdotus luo edellytykset täydentää palveluja asuntotarjontaa empirekaupungissa. Kaupunkisuunnittelussa varaudutaan hyvinvointikeskuksen sijoittumiseen Porvooseen.

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia on vuonna 2026 useita. Uusi alueidenkäyttölaki tulee voimaan alkuvuonna ja se tarkoittaa muutoksia kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan prosesseihin. Lunastuslain vaikutukset näkyvät pidemmällä aikavälillä maanhankinnassa, sekä aikatauluissa että kustannuksissa. Muutokset tarkoittavat, että toimialalla on osattava sekä muotoilla omia toimintatapoja lakeja vastaaviksi, että neuvoa asiakkaita hankkeiden eri vaiheissa. Asiakaspalvelun tasoa ja muutosten vaikutusta mitataan tyytyväisyyskyselyillä, jotta löydetään parannuskohteita ja tunnistetaan vahvuuksia.

Kunnossapitoalueet ovat entistä laajempia, koska kaupunki tavoittelee mukaisesti kasvua. Porvoon Puistokadun kadunpito päätöksen myötä ylläpitokustannukset

kasvavat jonkin verran, toisaalta edessä olevat tonttuluovutukset kadun varrella tuovat maanmyyntituloja. Joukkoliikenteen järjestelmän ensimmäinen kokonainen toimintavuosi on tärkeä ja edellyttää seurantaa sekä matkustajamäärissä, että asiakaspalvelun laadussa. Kaupunki-infran tehtäviä koskevat lakimuutokset, kuten valmistelussa oleva yhdyskuntarakentamislaki, edellyttävät vaikutusten arviointia, koulutusta ja myös viestintää.

Kestävä kasvu on kaupunkikehityksen tärkein strateginen tavoite. Taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen kestävyys otetaan huomioon kaikessa toiminnassa.

Budjetoidun talousarvion mukaan toimialan toimintatuotot ovat vuonna 2026 noin 18,3 miljoonaa euroa. Tuottojen odotetaan pysyvän samalla tasolla kuin vuonna 2025. Toimintakulut puolestaan ovat 32,6 miljoonaa euroa. Kasvua edeltävään vuoteen on 1,6 prosenttia, mikä selittyy muun muassa jatkuvalla joukkoliikenneuudistuksella, esitetyillä uusilla vakansseilla sekä kunta-alan palkkaratkaisuilla.

Maapolitiikka

Maapolitiikan palvelualue hoitaa kaupungin maaomaisuutta, ostaa, vuokraa ja myy tontteja ja muuta maata, vastaa maankäyttöön liittyvistä sopimuksista, tuottaa kartta- ja paikkatietoaineistoa sekä ylläpitää kiinteistörekisteriä ja vastaa tontinmuodostamisesta asemakaava-alueilla. Palvelualue koostuu kaupunkimittauksesta, kiinteistön muodostuksesta sekä maanhankinta ja luovutuksesta.

Kerrostaloasuntojen markkinatilanne on Porvoossa ollut muuhun maahan verrattuna hieman keskimääräistä parempi, etenkin valtion tukemat hankkeet ovat edenneet, mutta myös niin sanotuista kovan rahan kohteista on ollut kysyntää. Rakennusliikkeiden kanssa on käyty neuvotteluja kerrostalotonteista, neuvotteluja käydään mm. Länsirannan puukorttelista. Neuvotteluja jatketaan vuoden 2026 aikana.

Länsirannalle rakennetaan ja ollaan rakentamassa useita valtion tukemia (ARA/Varke) kohteita kaupungin myymille tonteille, tällä on saatu myös kohtuuhintaista asuntotuotantoa Porvooseen. Opistokujan viimeisten tonttien rakentaminen alkanee vuonna 2026.

Omakotitonttien kysyntä on pysynyt viime vuoden tasolla, kysynnän ollessa kuitenkin alhaisella tasolla koronavuosiin verrattuna. Tontteja on myös palautunut kaupungille rakentamattomina tavanomaista tasoa enemmän. Suurin kysyntä kohdistuu edelleen Haikkoon suuntaan, mutta yksittäisiä tontteja on myös luovutettu muilta alueilta. Syksyllä 2025 markkinoidaan uusia tontteja pääasiassa Kevätlaaksonniityn kaava-alueelta 30

kpl. Näiden lisäksi markkinointiin tulee palautuneita tontteja Haikkoon suunnalta, Suomenkylästä, Kevätkylästä sekä Vallikivestä.

Kiinteistökehityskohteista Ströhöä ja Teletaloa viedään eteenpäin. Ströhöön haetaan toteutumiskelpoista kaavaratkaisua ja kumppaneita konsultin avulla.

Kilpilahden yritysalueella Woikosken hanke etenee. Mikäli asemakaava saa lainvoiman ko. tontti myydään. Lisäksi alueelta myytäneen nykyisen asemakaavan mukaisia tontteja, nykyisten varausten perusteella. Yritystontteja on myynnissä lisäksi Ölstensin, Kaupunginhaan ja Kuninkaanportin alueilla. Kuninkaanportin asemakaavamuutoksen mukaisia tontteja aletaan myymään vuonna 2026. Arvioidut tulot vuoden 2026 tontinmyynnistä ovat 5 miljoonan euron luokkaa.

Maankäyttösopimuksista neuvotellaan Vanhan Veckjärventien alueella. Kaupunki on saanut hankittua raaka-maata yksityisiltä maanomistajilta viime vuosina hyvin. Esimerkiksi vuonna 2024 maata hankittiin noin 96 hehtaaria. Neuvotteluja raakamaiden ostamiseksi jatketaan maanhankintasuunnitelman mukaisesti.

Maanhankintaan vaikuttaa suuresti lunastuslain muutos. 1.8.2025 lähtien lunastuskorvauksiin (myös yleisten alueiden lunastukset) lisätään 25 prosentin korotus kohteen- ja haitankorvauksen osalta. Tämä tulee vaikeuttamaan maanhankintaneuvotteluja, hidastamaan raakamaan hankintaa sekä lisäämään maanhankinnan kuluja.

Vuonna 2026 ilmakuvaan ja laserkeilataan keskustan itäpuolisia alueita sekä päivitetään alueen pohjakarttaa. Kaupunki jatkaa valmistautumista valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönottoon. Lisäksi kehitetään jatkuvasti paikkatietoaineistoja ja niiden käsittelyä.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelu vastaa asema- ja yleiskaavojen laatimisesta, rakentamisen ohjauksesta ja kaupunkikuvasta. Vuonna 2026 kaavavarantoa kasvatetaan edelleen niin, että se vastaa kaupungin strategisia tavoitteita. Koko kaupunkikehityksen toimialalla jatketaan omien toimintatapojen kehittämistä ja uusien ratkaisujen etsimistä eri toimialojen ja mm. yksityisten toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelussa panostetaan erityisesti rakennetun ympäristön esteettömyyteen ja viihtyisyyteen sekä ilmastomuutoksen sopeutumiseen. Samoin uusien alueiden kaavataloutta tutkitaan jo luonnosvaiheessa järjestelmällisesti, mm. vaihtoehtojen kautta.

Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaava on tulevaisuuden kaupunkikehityksen kannalta erittäin tärkeä hanke. Osayleiskaavaprosessi on nyt luonnosvaiheessa, ja jatkuu vuonna 2026 myös aktiivisella laajalla

vuorovaikutuksella. Luonnoksen palautteen pohjalta käynnistyy kaavaehdotuksen valmistelu nähtäville vielä vuoden 2026 lopulla. Valtakunnallisen Itärata-infran suunnittelutyö huomioidaan osana yleiskaavatyötä. Itärata luo uusia mahdollisuuksia maankäytölle ja tarkoittaa pidemmällä aikavälillä muutoksia kaupunkirakenteeseen.

Kaupunkisuunnittelu jatkaa täydennysrakentamisen mahdollistamista asunto-ohjelman pohjalta, Samalla valtakunnallisen tason laajat muutokset asumisen tukijärjestelmissä ovat muuttaneet toimintaympäristöä merkittävästi. Uuden asumisen ohjelman valmistelu aloitetaan kaupungin uuden strategiatyön edetessä. Keskustan asemakaavamuutoksilla mahdollistetaan uusien asuinrakennusten rakentaminen olemassa olevaa infraa hyödyntäen. Myös keskustan tärkeät yksittäiset hankkeet, kuten Kunnantalo etenevät kaavamuutoksen ja kumppanien aktiivisen etsimisen kautta. Länsiranta ja Porvoon puistokatu ovat edelleen asemakaavoituksen painopistealueita.

Länsirannan kehittyminen alkoi hienolla puurakentamisella ja tätä jatketaan. Samoin Gammelbackan kehitys laajemmin vaatii kokonaisvaltaista, monialaista, vuorovaikutteista yhteistyötä pitkäjänteisen kaavoituksen lisäksi. Meritullin asemakaavalla luodaan uusia mahdollisuuksia keskusta-asuntojen rakentamiselle. Uusista omakotitaloista vähintään 75 prosenttia rakennetaan kaava-alueille, mikä edellyttää huomattavaa suunnittelupanosta pientalokaavojen valmistelussa. Myös vanhojen omakotitaloalueiden asemakaavojen tarkistamiseen panostetaan. Kaavoituksessa ja tontinmyynnissä otetaan huomioon kylärakennepohja, joka päivitetään välittömästi osayleiskaavan valmistuttua.

Yritystonttien kaavavarantoa parannetaan nykyisillä yritysalueilla. Vuonna 2026 suunnittelun painopistealue on Kilpilahden alue laajemmin. Kilpilahdessa vastataan mm. suuryritysten muuttuneisiin kasvutarpeisiin ja markkinoidaan aluetta uusille yrityksille, pyritään yritysryhmittymien kautta varmistamaan oikean tyyppiset ratkaisut.

Kasvun ja oppimisen toimialan rooli on tarpeiden määrittely yhteistyössä kaupunkisuunnittelun kanssa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys on pohjana tarvittavalle kaavoitukselle. Kaupunkisuunnittelun roolina on alueiden suunnittelussa ottaa huomioon palvelutarpeet ja palvelutarjonnan riittävyys sekä sopiva tonttitarjonta.

Uuden rakentamislain, alueidenkäyttölain ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmälain aiheuttamat muutokset kaupungin toimintaan ja ohjelmistoihin ovat kokonaisuutena huomattavat ja osittain epäselvät. Lupakäsittelyjen suuresti muuttuneita prosesseja parannetaan vuoden 2026 aikana mm. kehittämällä asiakasrajapintaa systemaattisemmaksi. Esim. suunnittelutarveratkaisuja ei

enää tehdä, vaan uuden rakennushankkeen sijoittamisen edellytykset ratkaistaan rakentamisluvan yhteydessä tai erillisellä päätöksellä, jos luvan hakija niin pyytää.

Uudet lait edellyttävät myös, että asema- ja yleiskaavat sekä tonttijaot tuotetaan jatkossa kansallisten tietomallien mukaisesti. Kaavoitus- ja tonttijakoprosesseissa syntyviä tietomalleja ja päätöksiä tulee julkaista rakennetun ympäristön tietojärjestelmään viimeistään 1.1.2029. Kaupunkisuunnittelu jatkaa yhdessä maapolitiikan kanssa vuonna 2026 tietomallipohjaiseen kaavoitukseen siirtymisen selvittämistä.

Kaupunki mahdollistaa yhteisöllisen asumisen kaavoituksessa ja pyrkii löytämään toimijoita toteuttamaan uusia yhteisöllisen asumisen kohteita Porvooseen.

Kaupunki-infra

Toimintakulut tulevat nousemaan vuoteen 2025 verrattuna 3,4 %, johtuen pääosin joukkoliikenteen palvelutason nostosta sekä palkkakustannusten kasvusta. Palkkakustannusten nousu johtuu talousarviovuonna tulevasta yleiskorotuksista ja järjestelyvaraeristä.

Joukkoliikenteen ostoihin on esitetty noin 6,0 miljoonaa euroa, mikä on 1,0 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2025. Syksyllä 2025 aloittavat kolmen vuoden sopimuskaudeksi kilpailutetut paikallisliikenteen liikennöitsijät. Paikallisliikennevuorojen lisäksi kaupunki ostaa muun muassa kyläkyytiliikennöintiä sekä osuuksia Uudenmaan ELY-keskuksen kilpailuttamista vuoroista ja subventoi HSL:n palveluita käyttäviä sarjalippujen ostajia. Lipputulaja on arvioitu tulevan 900 000 euroa. Joukkoliikenteen osalta tulee kaksi uutta strategista mittaria: 1. käyttäjien asiakastyytyväisyys NPS, tavoitetaso +20 ja 2. joukkoliikenteen käyttömäärät vuosittain sekä yhden matkan nettokustannus Porvoole.

Pysäköinninvalvontaa jatketaan entiseltä pohjalta. Keskustan pysäköinnin strategista selvitystyötä jatketaan selvittämällä mahdollisuuksia laitospysäköintiin sekä arvioidaan vanhojen vapaaksi-ostosopimusten vaikutusta kaupungin vastuisiin. Kaupunki-infra selvittää yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa ratkaisumalleja keskustan täydennysrakentamisen pysäköinnin järjestämiseen.

Mätäjärven kaatopaikan A-alueen rakennussuunnittelu viedään loppuun vuoden 2026 aikana. Kissansalmentie 2–4 kunnostuksen toteutusta valmistellaan samaan aikaan, kun selvitetään itäisen Tolkkisen entisen teollisuusalueen jatkotoimenpiteitä.

Kunnossapitokustannuksissa oletetaan, että talven sääolosuhteet vastaavat tavanomaista talvea. Toimintakulut ennakoidaan olevan vastaavat kuin vuonna 2025. Kun-

nossapitoalueet laajentuvat merkittävästi Läntisen Mannerheiminkadun ja Tolkkistentien osuuksien siirtymisellä valtion kunnossapidosta kaupungin vastuulle. Läntisen Mannerheiminkadun siirtyessä osaksi kaupungin katuverkkoa myös Mannerheiminkadun silta sekä siihen liittyvät alikulut siirtyvät kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Viheralueiden osalta toimintakulut laskevat, vaikka kunnossapitoalueet laajentuvat. Kunnossapidon vastuualueiden laajentumisen kustannukset katetaan toimintamallien ja järjestäytymisen tehostamisella sekä kaluston monikäyttöisyyden lisäämisellä. Katu- ja viherkunnossapidossa kehitetään toimintamalleja tiedolla johtamisen periaatteiden mukaisesti ja esimerkiksi toteutetaan Kulloon, Hinthaaran sekä Kerkkoon alueurakamuotoisena.

Metsäsuunnittelu jatkuu ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttamiseksi. Kaupunkistrategian mukaiseen suojelutavoitteen täytäntöönpanoon osallistutaan. Metsänhoidossa keskitytään taimikon hoitoon ja ensiharvennukseen sekä muihin hiilensidontaa edistäviin toimiin. Metsien terveydentarkkailua jatketaan ja tarvittaessa reagoidaan tarpeisiin nopeasti.

Liikenneturvallisuustyötä tehdään jatkuvasti osana katusuunnittelu- ja asemakaavoitusprosesseja. Lisäksi ole-massa olevan ympäristön puutteita ja ongelmakohtia kartoitetaan maastohavaintojen ja asukaspalautteiden pohjalta. Vuosittain toteutetaan 3–5 pientä liikenneturvallisuuskohdetta. Kaupungissa toimii monialainen liikenneturvallisuusryhmä, jossa on edustettuna eri neuvostojen sekä myös poliisin, pelastuslaitoksen, ELY:n, Liikenneturvan jne. edustajat. Tavoitteena on nostaa esille infran turvallisuuden lisäksi myös ihmisten oman käytöksen vaikutus liikenneturvallisuuteen. Liikennevalojärjestelmän saneerausta ja kehittämistä jatketaan edelleen.

Omaisuuksienhallinnan ja toiminnanohjauksen digitalista kehitystä jatketaan vuonna 2026, ja se on merkittävässä osassa kaupunki-infran talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelmaa. Kehitykseen tarvittavat järjestelmäkulut osoitetaan kaupunki-infran käyttötalouteen kustannuspaikkakohtaisesti. Omaisuuksienhallinnan ja alueiden laajentumisen takia toimintatapoja, tiedolla johtamista sekä palvelujen oston toimintamallia tullaan kehittämään ja yhtenäistämään. Omaisuuksienhallinnan ja toiminnanohjauksen järjestelmien digitaalinen kehitys on merkittävässä osassa kehitystä, jolla tuottavuutta pystytään parantamaan ja sitä kautta pienentämään kokonaiskulujen kasvamista.

Talouden tasapainotus- ja tuottavuusohjelman mukaisesti toimintatuottoja lisätään kaupunki-infrassa taksoja korottamalla. Lisäksi vuonna 2025 aloitettua kaivulupajärjestelmän uusimista jatketaan ja hinnoitteluun tehdään muutoksia.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta toimii rakennusvalvontaviranomaisena toimivan lupa- ja valvontalautakunnan alaisuudessa. Pääasiallinen tehtävä on rakentamisen ohjaus ja neuvonta sekä purkamis-, sijoittamis-, maisematyö- ja rakentamislupien ratkaiseminen sekä rakentamisen ja rakennetun ympäristön viranomaisvalvonta.

Rakennusvalvonta keskittyy rakentamisen ohjaamiseen ja neuvontaan, koska suurin hyöty lopputuloksen kannalta saadaan ennako-ohjauksen kautta. Ohjausta järjestetään kaikille luvan hakijoille. Vuoden 2026 alussa on saatava uusi rakennusjärjestys lainvoimaiseksi.

Rakennusvalvonnan prosesseja, lupakäsittelyä ja toiminnan järjestämistä on kehitettävä ja muutettava. Rakennusvalvonnan asiakaspalvelun tasoa tullaan mittaamaan keskeytyksettä koko vuoden 2026 hankkeiden eri vaiheissa. Lupavalmisteluun panostetaan lisäämällä yksi pysyvä työsuhteinen henkilö rakennusvalvontaan lupavalmistelijan nimikkeellä. Lupamäärien ja tuottojen tason odotetaan vakiintuvan vuoden 2025 tasolle.

Vuonna 2026 rakennusvalvonnassa tehdään kiinteistöjen rakennustietojen ajantasaistamista määräaikaisen projektityöntekijän koordinoimana.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu toimii lupa- ja valvontalautakunnan alaisuudessa. Se vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten maa-aines- ja ympäristölupien, rekisteröintien ja ilmoitusten käsittelystä ja valmistelusta lupa- ja valvontalautakunnan päätettäväksi. Lisäksi tehtäviin kuuluu lupien ja lakien noudattamisen valvontaa. Lisäksi ympäristönsuojelulle kuuluu erilaisia lakisääteisiä ympäristönsuojelun edistämiseen, valistukseen, tiedottamiseen ja valvontaan liittyviä tehtäviä. Ympäristönsuojelu vastaa Porvoon Luontokoulun toiminnasta.

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y.:n vetämä Porvoonjoen EU ACWA LIFE – hanke käynnistyy vuonna 2026. Hankkeeseen osallistutaan yhdessä muiden Porvoonjoen valuma-alueen kuntien kanssa. Ilmansuojelun osalta jatketaan ilmanlaadun ja vaikutusten seurantaa Uudenmaan kuntien yhteistyönä. Ilmasto-ohjelmaan sisältyvä tavoite lisätä suojeltujen metsien määrää edellyttää luontoarvojen inventointia.

Kaupungin luontopolkujen ja lintutornien rakenteiden ylläpito on 2025 kevääseen asti hoidettu kaupunki-infran toimesta ja käyttäen pääosin velvoitetyöllistettyä työvoimaa. Kuntien työllistämismääräytysten loputtua ei tätä työpanosta ole enää käytettävissä. Kunnossapito ja kuntotarkastukset teetetään jatkossa ostopalveluna.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuolto (YTH) jakautuu terveyden-suojelun, elintarvikevalvonnan, eläinlääkintähuollon palvelukokonaisuuksiin ja toimii lupa- ja valvontalautakunnan alaisuudessa. Lautakunnan ympäristöterveysjaosto toimii ylikunnallisena viranomaistoimielimenä ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvien valvontatehtävien osalta. YTH tuottaa palvelut yhteensä 8 kunnalle. Toimi-alueeseen kuuluvat Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Pornainen, Porvoo, Pukkila ja Sipoo. YTH varautuu toiminnassaan yhteiskunnan häiriötilanteisiin, ylläpitää laatujärjestelmää ja kehittää jatkuvasti toimintansa laatua. Strategiaan liittyvänä palvelualueen yhteisenä painopisteenä jatketaan valmiussuunnittelun edistämistä huoltovalmiuden kannalta kriittisissä kohteissa valvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelujen yhteydessä. YTH:lla ei ole investointeja vuonna 2026. Laatukäsikirja päivitetään auditointitulosten perusteella ottaen huomioon kaupunkistrategian päivitys. Palvelujen laatua kehitetään asiakaspalautteen perusteella.

Terveydensuojelu vastaa terveydensuojelulain viranomaistehtävistä kuten talous- ja uimavesiin, asuin- ja oleskelutiloihin, kauneushoitoloihin ja muihin ihon pintaa rikkoviin kuluttajapalveluihin sekä kansainvälisiin merialuksiin liittyvästä terveysvalvonnasta, neuvonnasta ja terveyshaittojen selvityksestä. Lisäksi terveydensuojelu vastaa tupakkalain mukaisten eräitä sisä- ja ulkotiiloja koskevien tupakointikieltojen valvonnasta sekä tupakointikieltojen määräämisestä hakemuksesta asuinyhteisöille. Talousvesivalvonnan tehtäviin liittyviä ruuhkia puretaan. Ympäristöohjelmaan liittyvänä painopisteenä terveydensuojelu jatkaa ilmastomuutoksen etenemiseen liittyviä terveyshaittoja ehkäisevää valvontatyötä.

Elintarvikevalvonta vastaa elintarvikealan toimintaan liittyvien lupien ja ilmoitusten käsittelystä, toimijoiden säännöllisestä valvonnasta ja neuvonnasta sekä ruokamyrkytyssepidemioiden selvitystyöstä. Elintarvikevalvonta valvoo myös tupakka- ja nikotiinituotteiden myyntiä. Prosessien kehittämiseen liittyvänä painopisteenä on kehoitusten noudattamisen seuranta.

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluista sekä lemmikki- ja tuotantoeläinten ympärivuorokautisesta päivystyksestä. Porvoon ympäristöterveydenhuolto tekee päivystysyhteistyötä Vantaan kaupungin kanssa, joka virka-ajan ulkopuolella vastaa Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Pornaisten, Porvoon, Sipoon ja Vantaan pieneläinpäivystyksestä. Porvoon kaupunki vastaa saman alueen suurelainten eläinlääkäripäivystyksestä. Myrskylän ja Pukkilan peruseläinlääkäripalvelut ja ympärivuorokautinen päivystys ostetaan Helsingin yliopiston tuotantoeläinsairaalaalta. Uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan vuoden 2026 alusta lukien. Uusien säännösten vuoksi palvelujen hinnoittelua, kirjaus- ja rapor-

tointikäytännöt muuttuvat, mikä edellyttää mm. henkilöstön lisäkoulutusta. Vuoden alussa tulee voimaan paikallisten tarpeiden perusteella tehty ympäristöterveysjaoston päätös julkisten eläinlääkäripalveluiden järjestämistä laajuudesta sekä mahdollisten järjestämistä vastuun ylittävien palvelujen laajuudesta ympäristöterveydenhuollon toimialueella. Talousarviossa on korjattu päivityksestä maksettavia korvauksia ylöspäin, toteuman perusteella ottaen huomioon virkaehtosopimusten mukaiset korotukset.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnasta koko ympäristöterveydenhuollon toimialueella. Talousarviossa esitetään määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran vakinaistamista, koska eläinten

hyvinvoinnin valvontaan liittyvä työmäärä on pysyvästi lisääntynyt eikä väliaikaisella resurssilla ole pystytty purkamaan ruuhkaa. Talousarviossa on lisäksi korjattu praktikkoeläinlääkäreille valvontatehtävistä maksettavien erilliskorvausten tasoa aikaisemman toteuman perusteella. Valvonnan suorat kustannukset sekä henkilöstökustannukset laskutetaan valtiolta kokonaisuudessaan. Porvoon kaupungille ei aiheudu lisäkustannuksia valvontaeläinlääkärin vakinaistamisesta eikä praktikkoeläinlääkäreille valvontatehtävistä maksettavien erilliskorvausten määrän nostosta.

- **Määräraha- ja tulotaulukot**
- **Henkilöstö**
- **Tunnusluvut**

	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	17 514 195	19 017 500	19 017 500	18 969 084	19 222 100	19 365 600
Toimintakulut	-27 930 286	-32 070 063	-32 070 063	-32 601 102	-32 933 600	-33 235 064
Toimintakate	-10 416 091	-13 052 563	-13 052 563	-13 632 018	-13 711 500	-13 869 464

KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Kasvun ja oppimisen johto	3,4	0	11,5
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	54,7	2,0	494
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	26,1	0,6	257,5
Varhaiskasvatuspalvelut	47,1	2,1	534

Kasvun ja oppimisen johto

Asiakkuudet

Kasvun ja oppimisen toimialalla luodaan edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Laadukas varhaiskasvatus ja koulutus vahvistavat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

Väestöennusteiden mukaan lasten määrä laskee tulevina vuosina sekä varhaiskasvatusikäisissä, mutta myös peruskouluikäisissä muutamilla sadoilla lapsilla muuttovoitosta huolimatta. Ennusteen mukaan pitkällä aikavälillä vähenemä on jopa yli 10 prosenttia. Lasten määrän vähenemä vaikuttaa valtionosuuksien määrään vähentäen niitä tulevina vuosina miljoonilla euroilla. Oppilasmäärän laskeminen mahdollistaa henkilöstökulujen tarkastelun pitkällä aikavälillä, mutta vasta siinä vaiheessa, kun ryhmiä voidaan yhdistää. Ryhmien yhdistämiseen vaikuttavat myös tulevaisuudessa uudet palvelualueet (ent. oppilaaksiottoalueet).

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Palvelun laatuun panostetaan ja esimerkiksi tilojen käyttöä tehostetaan paitsi hallinnossa, myös toimialan palvelualueilla. Verkkopalvelun sisältöä kehitetään sekä kaupunkitasoisesti ja toimialalla aktiivisesti.

Toimialalla järjestetään kuukausittain omia virtuaalisia lähijohtajainfoja, jotka vahvistavat osaltaan tiedon kulua, yhteneviä toimintatapoja ja luovat yhteisöllistä kulttuuria. Johtoryhmien muistiodien julkaisu ja muu viestintä kaikille työntekijöille luo avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Ennakoiva ja suunnitelmallinen viestintä esihenkilöiden ja koko henkilöstön suuntaan intran ja infokirjeiden avulla luo turvallisuuden tunnetta, yhdenmukaistaa johtamista ja toimintakulttuuria, luo avoimuutta ja mahdollistaa yhteisen näyn pidemmälle tulevaisuuteen.

Palvelurakenteita ja -alueita uudistamalla pystytään parhaalla mahdollisella tavalla tuottamaan laadukkaita varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluita myös jatkossa väestörakenteen ja väestön sijoittumisen muokkauksessa. Toimialalla on viime vuosina tehty laajaa palveluverkkosuunnittelua yhteistyössä yli toimialarajojen. Perusteluina suunnittelulle ja tarpeen mukaiselle uudelleenorganisoinnille ovat ikäluokkien pieneneminen, tasavertainen kohtelu, resurssien kestävä ja taloudellinen käyttö ja investointitarpeet. Laadittu palveluverkkosuunnitelma toimii tulevien lukuvuosien suunnittelun pohjana palvelujemme suhteen, vaikka konkreettisia supistavia palveluverkkopäätöksiä ei tehty vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Suunnitteluvuosille on kirjattu vuosittain jopa 15–20 miljoonaa ylläpitoinvestointeja palveluverkon pävivälineisiin ja kouluihin. Peruskorjausten lisäksi vanhojen tilojen tilalle on rakennettu ja rakennetaan edelleen uutta, koska

tilat ovat tulleet käyttöikänsä päähän. Tarve laajoille rakentamisille on kuitenkin jo vähentynyt viime vuosina tehtyjen laajojen investointien myötä.

Toimialan digikehitystä tehdään elinvoiman toimialan kanssa yhteisen ICT-henkilöstön kesken pääkäyttäjien ja HPK-palveluiden kanssa yhteistyössä. Digikehitys on laajaa ja koskee niin laitteistoja, ohjelmistoja kuin prosessejakin. Kouluilla on siirrytty käyttämään Google-oppimisympäristöä. Laittehallinnan näkökulmasta siirtymä vaikuttaa laitteiden rotaatioon ja käyttöikään, jonka vuoksi toimialan ICT-henkilöstön määrää voidaan hieman vähentää. Tiedolla johtamista on kehitetty kaupunkitasoisesti sekä toimialalla laajasti. Saadun tiedon hyödyntäminen ja osaamisen lisääminen tulee huomioida henkilöstön koulutuksissa.

Henkilöstö

Hallinnon prosessien virtaviivaistaminen toimialojen yhtenäisten toimintatapojen myötä mahdollistaa prosessien kehittymistä sekä jatkossa henkilöstöresurssien ja ohjelmistojen täsmällisempää käyttöä. Automatisoinnin sekä ohjelmisto-osaamisen ja kehittämisen ansiosta voidaan manuaalista työtä ja resursseja vähentää jatkossa. Resurssien vähentyessä henkilöstön kouluttaminen, yhteistyö toimialojen välillä sekä ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa on välttämätöntä työn kehittämisen kannalta, joten asiantuntijapalveluihin sekä koulutusmäärärahojen määrään on satsattava resursseja.

Työvoimapula haastaa edelleen voimakkaasti toimialamme palvelujen toteuttamista, etenkin varhaiskasvatuksen palvelualueella. Muuttuvassa toimintaympäristössä on syytä huolehtia henkilöstön työhyvinvoinnista ja panostaa osaamista sekä resursseja myös siihen. Haasteeseen on vastattu Kasvun ja oppimisen toimialalla myös johtamisjärjestelmiä uudistamalla, toimintoja yhdenmukaistamalla sekä luomalla juuri tarvetta vastaavia toimenkuvia ja vastuita. Myös pätevoitymiseen tähtäviä koulutusohjelmia ja -polkuja hyödynnetään eri koulutuksen järjestäjien kanssa.

Toimialan henkilöstömäärä laskee hieman vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Vuodelle 2026 tulee henkilöstösuunnitelmaan muutamia uusia tehtäviä vastaamaan lähinnä oppimisen tuen lakiuudistusta. Muutokset toteutetaan osittain toimintakulttuurin muutoksella sekä muuntamalla olemassa olevia vakansseja uusia tarpeita vastaavaksi.

Talous

Kasvun ja oppimisen toimialan talousarviossa merkittävässä roolissa ovat henkilöstökulut sekä sisäiset kustannukset (vuokrat, ateria- ja puhtauspalvelut) sekä IT-koneiden ja -laitteiden leasing-kustannukset. Hankkeet, projektit ja ohjelmat sekä avustukset kokonaisuutena koostavat enää noin 800 000 euron kokonaisuuden noin

20 prosentin omavastuuosuuksilla. Tästä rahasta suurin osa on kohdennettu henkilöstökustannuksiin rahoittajan määräämällä. Projekteissa ja hankkeissa työskentelevän henkilöstön määrä pienenee edelleen huomattavasti. Projekteilla ja hankkeilla mahdollistetaan paitsi uusien toimintojen kehittämistä, myös lisäresursointia perustyöhön. Hankkeiden vähentyessä panostetaan uusien toimintatapojen juurruttamiseen jo hankkeiden elinkaaren aikana.

Toimintojen taloudellinen tuottaminen ja opetuksellisen laadun varmistaminen vaatii lapsimäärän muuttuessa palveluverkon ja palvelutarjottimen muotoilua tarpeita ja resursseja vastaavaksi. Palveluverkkopäätöksistä huolimatta on mainittava, että esimerkiksi 2–4 toimipisteen supistaminen mahdollistaisi vuosittain noin 1–2 miljoonan euron säästöt (tilat, henkilöstö, tukipalvelut). Toimintojen sisäiset vuokrat ja muut sisäiset palvelut sekä kalusteinvestointien määrä muokkaantuvat korjaustarpeiden, uusien investointien ja tilatarpeiden myötä.

Kasvun ja oppimisen johto budjetoidaan vuoden 2025 mukaisesti. Toimialan palvelualueiden budjetointiohjetta käyttötilien suhteen on tarkennettu ja yhtenäistetty edellisten vuosien toteumiin perustuen raamiin pääsemiseksi. Menoja johdossa vähentävät eläkemaksujen väheneminen, eläköityminen sekä ICT-asiantuntijan määräaikaisen tehtävän päättymisen. Järjestelmäasian- tuntajan tehtävä vakinaistetaan, jotta varmistetaan laite- ja ohjelmistohallinta uuteen oppimisympäristöön siirtymisen myötä. Talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman mukaiset säästötavoitteet huomioidaan kaikin mahdollisin osin budjetoinnissa. Palveluverkkosuunnitelman mukaisia säästötavoitteita pyritään toteuttamaan muilla keinoin tai uusin tavoin, kun päätöksiä yksiköiden lakautuksista ei tehty. Ohjelman toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti osavuosisiraportoinnin yhteydessä.

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Suomenkieliset perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut ohjaavat esiopetuksen järjestämistä, järjestävät perus-, erityis- ja maahanmuuttajaopetuspalvelut, lukiokoulutus- palvelut sekä koordinoivat aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä tuottavat Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan vaativan tuen erityislapsille. Tulliportin toiminnan rahoituksesta vastaa hyvinvointialue.

Palveluiden piirissä on yhteensä noin 450 esiopetuksen oppilasta, noin 3900 perusopetuksen oppilasta, reilut 700 lukiokoulutuksen opiskelijaa sekä alueen toisen asteen opiskelijat. Lisäksi koulutuspalvelut koordinoivat 17 iltapäiväkerhoa, joiden järjestäjinä toimii 6 eri palvelun tuottajaa ja joissa on yhteensä noin 570 lasta. Oppilasmäärä kääntyy vuonna 2026 lievään laskuun koulutuskaiden osalta verrattuna perusopetuksen päättävään

ikäluokkaan. Samalla kuitenkin yläluokkien oppilasmäärä kasvaa hiukan. Oppilasmäärän kehitys pitää kuitenkin opetusryhmien määrän samalla tasolla kuin vuonna 2025. APIP-toiminnan tarpeen ennakoidaan hiukan kasvavan ja siihen on varauduttu avustussuuremäärä- han pienellä kasvattamisella.

Toimintaympäristön muutostrendit kuten lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvien haasteiden lisääntyminen, polarisaation kiihtyminen, oppimisen haasteiden lisääntyminen, yhteisöllisyyden puute ja monikulttuurisuuden lisääntyminen on muuttanut palvelutarpeita merkittävästi. Myös laajennettu oppivelvollisuus näkyy lukiossa tarpeena järjestää sekä tukiopetusta että erityistä tukea. Edellä kuvattuihin haasteisiin on pyritty vastaamaan vuoden 2025 talousarviossa siten, että tukitoimet olisivat monipuolisia ja riittävällä tasolla ja oppimisen tuen uudistukseen olisi varauduttu riittävin resurssein.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Suomenkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden toimintaa ohjaa lakien ja asetusten lisäksi valtakunnalliset opetussuunnitelmien perusteiden pohjalta tehty kaupungin opetussuunnitelmat sekä kaupungin strategian linjaukset. Toiminnan suuntaajana on lisäksi yhdessä laadittu perusopetuksen ja lukiokoulutuksen visio. Perusopetuksen vision mukaan koulujen toiminnassa panostetaan hyvinvointiin, osallistumiseen, kasvuun ja perustietoihin- ja taitoihin. Lukuvuoden 2025–2026 pedagogisena painopisteenä on perustaitoihin eli lukemiseen, kirjoittamiseen ja laskemiseen keskittyminen. Hyvinvointiin liittyvänä painopisteenä on yhdessä tekemisen vahvistaminen kaikilla tasoilla.

Lukiokoulutuksessa painopisteenä on opetuksen toteuttaminen hyväksytyn lukiokoulutuksen vision mukaan, jossa panostetaan arvostamaan toimintakulttuuriin, taitavaan oppimiseen, oppimiseen yhteisönä sekä elinikäiseen sivistykseen. Lisäksi lukiokoulutuksessa jatketaan syksystä 2025 käynnistyneen LUMA-linjan kehittämistä. Tavoitteena on luoda edellytykset opetuksen toteuttamiseen laadukkaasti oppimisympäristössä, joka on turvallinen ja terveellinen niin oppilaille kuin henkilöstölle. Koulujen toimintakulttuuria kehitetään siten, että vahvistamme yhteisöllisyyttä, henkilöstön sekä oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta hyvinvoinnin, viihtyvyyden ja oppimisen edistämiseksi.

Opetuksessa panostetaan perustaitoihin ja niiden vahvistamiseen erityisesti alkuopetuksessa riittävän lukutaidon saavuttamiseksi. Tavoitteeksi asetetaan, että aloitavissa alakouluryhmissä on maksimissaan 21 oppilasta (perustelluista syistä on mahdollisuus +10 % joustoon). Lisäksi satsataan digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen opetuksessa sekä digitaalisten systemaattiseen opetukseen digipolun mukaisesti. Monikulttuurisuuden huomioimiseen ja kielitietoiseen opetukseen panostetaan ja oppimisen tukea tehostetaan pyrkien konsulttitoivaan työotteeseen.

Koulujen turvallisuutta ja siihen liittyviä prosesseja kehitetään myös jatkossa yhdenmukaisilla käytänteillä ja riittävällä harjoittelulla.

Tietoon ja tutkimukseen perustuvaa johtamista kehitetään edelleen hyödyntäen oppilasrekisterin tietoja sekä laatujärjestelmän tuottamaa tietoa. Strategista johtamista vakiinnutetaan sekä samalla myös koulutason pedagogiselle johtamiselle vapautetaan lisää aikaa. Tavoitteena on yhdenmukaistaa koulujen toimintamalleja sekä lisätä opetuksen tasalaatuisuutta sekä työhyvinvointia.

Rehtorit ja muu koulujen johto jatkavat kouluttautumista ja osallistuvat johtamisen valmennukseen. Valmennuksen tavoitteena on verkostoitua, jakaa hyviä käytäntöjä, jakaa osaamista ja kehittää koulun toimintakulttuuria, jaettua johtajuutta sekä yhtenäistää porvoolaisten koulujen toimintakulttuuria ja lisätä opetushenkilöstön osaamista.

Talousarviovuoden aikana osallistutaan koko kaupunkiorganisaation johtamista koskevaan selvitykseen ja valmistellaan mahdolliselle omalle palvelualueelle selvitykseen perustuvat muutokset panostaen edelleen pedagogiseen ja osallistavaan johtajuuteen.

Sairaalakouluopetusta selvitetään IU kuntien välisenä yhteistyönä kevään 2026 aikana. Tarkoituksena on hahmottaa yhdessä alueen kuntien velvoitteena oleva tarpeiden mukainen polikliininen opetus, sen mahdollinen toimintamalli, vastuut ja velvoitteet sekä rahoitus. Samalla selvitetään hyvinvointialueen ja HUS:in vastuu kunnissa järjestettävästä polikliinisestä opetuksesta. Mallin toimeenpanosta päätetään erikseen.

Hinthaaran sivistyskeskuksen remontti etenee ja Peipon koulun korvaavan uuden koulun suunnittelutyötä jatketaan ja rakentaminen aloitetaan hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisesti. Peipon koulussa käynnistyy syksyllä 2026 kaksikielisen suomi - englanti opetuksen linja vuonna 2023 tehtyihin selvitykseen perustuen.

Linnajoen ja Keskuskoulun yhdistämisprosessi saadaan valmiiksi ja varmistetaan laadukkaat toimintaedellytykset yhtenäiskoulun perustamiselle vuoden 2026 aikana valtuuston päätöksen mukaisesti. Lisäksi vuoden 2026 aikana selvitetään Albert Edelfeltin koulun vaativan tuen erityisluokkien ja siihen liittyvän APIP-toiminnan siirtämistä uusiin ja tarkoituksenmukaisiin tiloihin.

Henkilöstö

Laadukkaaseen johtamiseen panostamisen tavoitteena on lisätä henkilöstön työhyvinvointia ja mahdollistaa henkilöstön keskittyminen omaan ydintehtäviinsä. Pedagogiseen johtamiseen ja opetushenkilöstön sekä ohjaajien työn tukemiseen vaikutetaan toimintakulttuurin kautta osallistavuuden lisäämisellä kaikilla tasoilla.

Avoin vuorovaikutus ja mahdollisuudet kehittyä työssään eri rooleissa luo jokaiselle kehittymisen mahdollisuuksia omassa työssään ja samalla työhyvinvointia.

Henkilöstön työnkuvia tarkistetaan palvelemaan kokonaisuuden kehittämistä jatkuvasti. Johtamisen rakenteita on uudistettu ja vuorovaikutusta on lisätty ja johtamisen sekä opettamisen resursseja koulujen välillä on yhtenäistetty. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä jokaisen ydintehtävästä, jotta saavutetaan yhteinen Porvoon suomenkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden toimintakulttuuri, jossa lapsi ja nuori sekä henkilöstö voi hyvin ja oppimisen edellytykset olisivat huipputasokkaita. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan ja kehitetään työyhteisökyselyjen tulosten mukaan suunnitelmallisesti. Lisäksi yhteisöllisyyttä ja jaetun johtamisen periaatteita edistetään edelleen.

Koulunuorisotyön toimintamallia kehitetään vuoden 2026 aikana ja arvioidaan myös siihen liittyvien hankkeiden vaikuttavuutta yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Yhteistyön tehostamisella pyritään vastaamaan ja vaikuttamaan lisääntyneeseen levottomuuteen, pahoinvointiin sekä kiusaamiseen.

Henkilöstön saavutettavuuden takaamiseksi vakinaistetaan määräaikaista opetushenkilöstöä, joka takaa tulevaisuudessa pätevän henkilöstön riittävyttä palvelualueella. Monikulttuurisuuden sekä oppimisen tuen haasteisiin vastataan uudistuneilla priorisoinneilla satsaamalla suomi toisena kielenä opetukseen, kielitietoiseen opetukseen ja konsultoivaan oppimisen tukeen normaalin tuen ohella. Lisäksi oppilashallinnon prosesseja uudistetaan ja henkilöstön työnkuvia muokataan digiosaamisen ja tiedolla johtamisen prosessien varmistamiseksi.

Henkilöstökoulutukseen ja itsensä kehittämiseen panostetaan myös yhteisillä vuorovaikutuksellisilla tilaisuuksilla ja yksilötason koulutuksilla. Koulutuksissa painotetaan yhteisiä painopistealueita, joihin luodaan myös jatkossa yhteisiä työpajoja riittävän vuorovaikutuksen ja uudistumisen mahdollistamiseksi.

Talous

Suomenkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden suurimmat kustannukset koostuvat henkilöstömenoista sekä sisäisistä eristä liittyen koulukiinteistöjen sisäisiin vuokriin ja oppilaiden ruokailukustannuksiin. Tällä hetkellä on erittäin vaikeaa ennakoida maailman kriisien vaikutuksia kustannuksien kehittymiseen tai palvelutarjonnan lisääntymiseen mahdollisten pakolaisten osalta. Oppilasmäärä kääntyy lievään laskuun alakouluissa vuonna 2026. Se ei kuitenkaan vaikuta ryhmien määrää alentavasti vielä lähivuosina.

Digitalisaation hyödyntäminen opetuksessa, nykyisten luokkatilojen vanhentuneiden laitteistojen uudistaminen nostaa leasing kustannuksia käyttötalouteen, vaikka strategisesti kehitämme laitteistojen tehokasta käyttöä

opetuksen apuna jatkuvasti. Siirtyminen google ympäristöön opetuksessa on toisaalta huomioitu kustannussäästöinä vuodesta 2026 alkaen.

Suomenkielisen perusopetuksen- ja lukiokoulutuksen palveluverkon kehittämisen periaatteet ja siirtyminen palvelualueisiin vuoden 2027 aikana voi tasata oppilasmääriä eri yksiköiden välillä ja vastaa oppilas- ja opiskelijamäärien haasteisiin palveluverkon ja sen tarkoituksenmukaisuuden näkökulmasta. Syntyvyyden alentuminen ja ikäluokkien pienentyminen asettaa haasteet palveluverkon kehittämiselle ja uudistamiselle sekä oppilaaksiottoalueiden kehittämiselle yhtenäisen oppimisen polun näkökulmasta myös jatkossa ja tätä työtä on jatkettava myös tulevaisuudessa.

Vuoden 2026 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Porvoon kaupungin joukkoliikenteen kokonaisuuden uudistamisen näkökulmasta ja aikataulusta riippuen. Se lisää haastetta oppilaiden kuljetuskustannusten arviointiin, vaikka yhteistyötä eri toimialojen kesken liikennesuunnittelussa on tehty ja tullaan tekemään jatkossakin tiiviisti.

Lisäksi haasteena on toimintatuottojen arviointi, sillä uuden hallitusohjelman hankkeisiin suunnatut määrärahat ennakoitua pienenevän ja suorat hankerahoitukset sisällytetään osittain perusvaltionosuuksiin. Hankerahoitusten tuotot ovat laskeneet kahden viimeisen vuoden aikana merkittävästi.

Merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät hallitusohjelman päätöksiin liittyen oppimisen tuen uudistamiseen ja perusopetuksen lisätuntimäärään. Oppimisen tuen uudistuksen kokonaisvaikutuksien arviointi on haasteellista, koska se astui voimaan vasta 1.8.2025 ja uudistuksen taloudellisia vaikutuksia on mahdoton vielä arvioida tarkasti vuoden 2026 talousarvioon.

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut järjestävät perusopetusta ja valmentavaa koulutusta yhdeksässä ruotsinkielisessä peruskoulussa noin 1700 oppilaalle. Oppilasmäärä on näin ollen noin 40 oppilasta pienempi luvun vuonna 2025–26 kuin 2024–25 mutta samalla tasolla kuin 2023–24. Toisen asteen koulutus järjestetään Borgå Gymnasiumissa, jossa on noin 300 opiskelijaa. Toisen asteen koulutuksessa kehitetään aktiivisesti yhteistyötä Kotkan, Loviisan ja Sipoon ruotsinkielisten lukioiden kanssa ja yhteistyö Linnankosken lukion sekä Carreerian ja Praktikumin kanssa on tiivistä. Yhteistyötä tarvitaan erityisesti laajennetun oppivelvollisuuden ja laadun takaamisen takia. Peruskoulun jälkeistä niveltävää koulutusta järjestetään sekä Borgå folkakademissa että Praktikumissa.

Peruskoulun puolella nähdään tarpeita tukea koulunkäyntiä oppilaille, joilla on haasteita läsnäolon, haastavan käytöksen ja/tai hyvinvoinnin kanssa, jotta tavoite saada peruskoulun päättötodistusta toteutuu jatkossakin. Ukrainasta paenneille lapsille on valmiutta järjestää valmistavaa opetusta sekä kehittää ruotsi toisena kielenä -opetusta. Kiusaamisen ehkäisemiseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan ja seurataan aktiivisesti.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Ruotsinkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden työtä ohjaa ensisijaisesti lainsäädäntö ja asetukset, kansalliset opetussuunnitelman perusteet sekä kunta-kohtaiset opetussuunnitelmat ja Porvoon oma strategia. Henkilöstökyselyn tulokset otetaan huomioon kehitettäessä organisaatiotamme ja johtamistamme, jotta meillä on parhaat edellytykset luoda puitteet laadukkaaseen koulutukseen sekä turvalliseen ja terveelliseen oppimisympäristöön oppilaille ja henkilöstölle. Johtamisen kehittämisen tavoitteena on luoda paras mahdollinen koulu, jossa oppilaat sekä viihtyvät että oppivat. Lisäksi kehitetään tiedolla johtamista hyödyntäen oppilasrekisterin tietoja sekä jatkokehittämällä laadunhallintajärjestelmät sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa.

Tavoitteeksi asetetaan, että aloittavissa alakouluryhmissä on maksimissaan 21 oppilasta (perustelluista syistä on mahdollisuus +10 % joustoon). Uudet palvelualueet otetaan käyttöön syksystä 2026 esiopetuksen osalta ja syksyllä 2027 perusopetuksen osalta.

Opetuksessa satsataan perustaitoihin, erityisesti alaluokilla, sekä digitaitoihin jaoston hyväksymän digipolun mukaisesti. Koulun toimintakulttuuria kehitetään tavoitteena saada "koko koulu"-perspektiivi näkymään koulun arjessa, sekä opetuksessa että kasvatustehtävissä. Eri-tyisopetukseen on mahdollista resursoida sekä pienluokkiin että konsultoivaan työhön. Oppilaan tuen lakimuutos astui voimaan 1.8.2025. Tuen toteutumisen seurannasta raportoidaan lautakunnalle kaksi kertaa vuodessa kuitenkin niin, että viimeisin tieto on ennen seuraavan vuoden talousarvion laatimishetkeä.

Laajennetun oppivelvollisuuden prosessit tehdään yhdessä hyvinvointialueen ja muiden kuntien kanssa, joissa on ruotsinkielisiä oppilaita.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksytyn tarvesuunnitelman pohjalta viedään eteenpäin Kvarnbacken skolanin ja Sagobackenin päiväkodin yhteinen hanke, niin sanottu vaihe 2. Tällä varmistetaan tarvesuunnitelman tavoitteet yhteisten tilojen toimivuudesta sekä turvallisuudesta. Borgå Gymnasiumin liikuntatilan rakennus on käyttöön lopussa ja uutta tilaa rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksytyn hankesuunnitelman pohjalta. Hinthaaran sivistyskeskuksen remontti etenee ja tuo osittain myös uusia ja uudistettuja tiloja ruotsinkieliselle koululle.

Henkilöstö

Uusi virkoja tai toimia ei perusteta talousarviovuonna 2026. Rehtoreiden työnkuvia kehitetään ja virtaviivaistetaan, jotta nämä tukevat parhaalla mahdollisella tavalla sekä kaupungin ja toimialan strategista johtamista, että helpottavat koulujen henkilökunnan arkea. Tavoitteena luoda johtamisella työympäristö missä sekä oppilaat että henkilökunta voivat hyvin ja oppivat yhdessä.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistunut laki astui voimaan 1.8.2025. Työ erityisopettajien sekä erityisluokanopettajien määrän arvioinnista on jatkuvasti esillä. Tavoite on muuttaa kaksi laaja-alaisen opettajan virkaa erityisluokanopettajan viroiksi.

Porvoon kouluvalmentajamallia jatketaan kahdella kouluvalmentajalla ruotsinkielisissä peruskouluissa. Kouluvalmentajien tehtäväkuvauksia tarkennetaan ja Porvoon kouluvalmentajamalli on yhdenmukainen.

Nuorisotoimen ja koulujen välinen yhteistyö keskittyy nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen. Yhteistyön tavoitteena on tukea nuorten sosiaalista kehitystä koulupäivien aikana ja niiden ulkopuolella. Yhteistyön tehostamisella pyritään vastaamaan ja vaikuttamaan lisääntyneeseen levottomuuteen, pahoinvointiin sekä kiusaamiseen.

Koulujen turvallisuutta ja siihen liittyviä prosesseja kehitetään myös jatkossa yhdenmukaisilla käytänteillä ja riittävällä harjoittelulla.

Sairaalakouluopetusta selvitetään Itä-uudenmaan kuntien välisenä yhteistyönä keväällä 2026 aikana. Tarkoituksena on hahmottaa yhdessä alueen kuntien veloitteena oleva tarpeiden mukainen poliklininen opetus, sen mahdollinen toimintamalli, vastuut ja velvoitteet sekä rahoitus. Samalla selvitetään hyvinvointialueen ja HUS:in vastuu kunnissa järjestettävästä poliklinisesta opetuksesta. Mallin toimeenpanosta päätetään erikseen.

Henkilöstölle järjestettävissä koulutuksissa priorisoidaan menetelmiä, jotka auttavat hyvien suhteiden luomisessa ja näkemään oppilaissa hyvän sekä vahvuudet. Vuonna 2026 varmistetaan opettajien koulutuksissa, että koko henkilökunnan nepsy-tietoutta lisätään.

Talous

Suurimmat menot koostuvat sisäisistä vuokrista sekä henkilöstömenoista. Oppimisen tuen uudistettu laki toi muutoksia, jotka vaikuttavat henkilöstömenoihin. Näihin on nyt suurimmalta osin varauduttu. Henkilöstön työnkuvia tarkistetaan palvelemaan kokonaisuuden kehittämistä jatkuvasti. Johtamisen rakenteita virtaviivaistetaan ja vuorovaikutusta lisätään. Näillä toimenpiteillä pyritään edistämään lapsen ja nuoren sekä henkilöstön hyvinvointia ja oppimisen edellytyksiä

sekä vastaamaan kaupungin taloudellisiin haasteisiin tulevana vuosinakin.

Vuoden 2026 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Porvoon kaupungin joukkoliikenteen kokonaisuuden uudistamisen näkökulmasta ja aikataulusta riippuen. Se lisää haastetta oppilaiden kuljetuskustannusten arviointiin, vaikka yhteistyötä eri toimialojen kesken liikennesuunnittelussa on tehty ja tullaan tekemään jatkossakin tiiviisti.

Ruotsinkielisen koulutusjaoston lukuvuosittain käsittelemät resurssit peruskoulun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen turvaamiseksi pidetään suurimmilta osin viime vuosien tasolla. Lisäystä on saatu erityisopetukseen pienluokkien sekä konsultoivan erityisopettajan osalta ja nämä jatkuvat. Satsaus luku- ja digitaitoihin näkyy myös.

Oppilasrekisteriä kehitetään edelleen, jotta tietojen saaminen automatisoituu ja tiedolla johtaminen helpottuu. Satsaamalla kehittämiseen säästetään jatkossa työresursseja ja tuetaan rehtoreiden ja tukihenkilöiden työtä tietojen hakemisessa.

Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen tulot muodostuvat pääosin valtion ulkopuolisista tuista sekä niin sanotuista kotikuntakorvauksista. Valtion rahoittamat hankeavustukset arvioidaan olevan merkittävästi pienempiä kuin edellisinä vuosina, minkä takia tulojen osalta jäädytään alle viime vuosien summien. Ulkoiset tuet kattavat osittain muutamat kehittämistoimenpiteet, mutta myönnettyihin tukiin sisältyy myös omavastuuosuus, joka on yleensä noin 20 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Koulujen oppilaiden hyvinvoinnin haasteet, tilattujen koulukyytien kustannukset ja Ukrainan sota ja sen seurauksena valmistavan opetuksen tarve, aiheuttavat epävarmuutta talousarviovuoteen, kuten oppilaiden tuen uudistus.

Varhaiskasvatuspalvelut

Asiakkuudet

Syntyvyyden lasku näkyy alle kouluikäisten lasten määrän vähenemisenä myös Porvoossa. Varhaiskasvatuspalveluissa tämä on näkynyt viime vuosina erityisesti kotihoidon tuen käytön vähenemisenä. Alle 3-vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa on ollut kasvussa ja 1–2-vuotiaiden lapsiryhmien määrä lisääntyy. Nämä ryhmät sitovat henkilökuntaa 1,75 kertaa enemmän kuin vanhempien lasten ryhmät. 1–6-vuotiaista lapsista noin 82 % on kunnalliseen tai yksityiseen varhaiskasvatuspalvelun piirissä. Arvion mukaan osallistumisaaste ei tule kasvamaan korkeammalle tasolle. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä on vuosina 2024 ja 2025 pysynyt samalla tasolla.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä säädetään varhaiskasvatuslaissa ja perusopetuslaissa. Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä toimivan fyysisen oppimisympäristön lisäksi keskeistä on osaa-
van, riittävän ja hyvinvoivan henkilöstöresurssin varmistaminen sekä lapsen tarvitseman tuen järjestämisen toteutuminen.

Palvelujen, prosessien ja toimintojen kehittäminen perustuu tiedolla johtamiseen. Palveluverkkoa tarkastellaan suhteuttamalla varhaiskasvatuksen osallistumistas-
teen väestötietoihin. Varhaiskasvatuksen tilakapasiteet-
tia suhteessa palvelutarpeeseen arvioidaan säännöllis-
esti. Palvelualueella laaditaan vuosittain laaturaportti,
jonka pohjalta määritellään eri toimintoihin liittyviä kehit-
tämisen kohteita.

Eestinmäen päiväkodin peruskorjaus valmistuu alkuvuo-
desta 2026. Varhaiskasvatuksen esiopetusryhmien toi-
mintaan vaikuttavat myös Hinthaaran sivistyskeskuksen
muutostyöt sekä uuden Peipon koulun suunnittelu ja ra-
kentaminen. Kun uusi Peipon koulu valmistuu 2027, ti-
loihin siirtyvät Gammelbackan päiväkodin ja Opintien
päiväkodin esiopetusryhmät. Palveluverkko täydentyy
vuonna 2029, kun päiväkotit Meritulli valmistuu.
Avoimien varhaiskasvatuspalvelujen perhekahvilatoi-
minta sekä maksuton kerhotoiminta toteutetaan varhais-
kasvatuksen olemassa olevien tilojen yhteydessä.

Vuonna 2026 kunnallisia päiväkoteja on 19, joista osa
toimii useammassa kuin yhdessä toimipaikassa. Yksityi-
siä, palvelusetelillä toimivia päiväkoteja on kahdeksan.

Esiopetuksessa lapsen tuen järjestäminen noudattaa
perusopetuslain säädöksiä ryhmäkohtaisesta ja oppilas-
kohtaisesta tuesta. Varhaiskasvatuksessa järjestetään
yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Esiopetukseen
osallistuvista lapsista noin 95 % käyttää myös esiope-
tusta täydentävää varhaiskasvatuspalvelua.

Peruopetuslain oppimisen tuen uudistuksen myötä tulee
myös esiopetuksen osalta olla riittävät edellytykset tar-
jota oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan ope-
tusta osittain pienryhmässä ja/tai muun opetuksen yh-
teydessä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan erityispe-
dagogisen opetuksen antamista ja työn kohdentamista
arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään arviointitiedon
pohjalta.

Varhaiskasvatuslain mukaan rakenteellisen tuen järjes-
tämisen muotoja ovat pedagogiset tukitoimet, henkilös-
töresurssin lisääminen tai ryhmän lapsimäärän pienen-
tämisen, mikäli lapselle ei ole osoitettu avustajaresur-
sia. Kaikki kolme rakenteellisen tuen muotoa ovat kun-
nallisessa varhaiskasvatuksessa käytössä. Yksityisen
varhaiskasvatuksen osalta palvelujen järjestäjä tukee

palveluntuottajia tuen järjestämisessä tarjoamalla eri-
tyisopettajan konsultaatiota sekä tarpeen ja harkinnan
mukaan korotettua palveluseteliä henkilöstöresurssin li-
säämiseksi.

Esiopetuspaikan osoittamisen periaatteet on uudistettu
ja astuvat esiopetuksen osalta voimaan lukuvuonna
2026–2027. Ottamisen periaatteissa on huomioitu pe-
rusopetuksen oppilaaksiottoalueet ja uudet palvelualue-
et. Tavoitteena on mahdollisimman ehyen oppimispo-
lun varmistaminen esiopetuksesta alkuopetukseen.

Henkilöstö

Varhaiskasvatuksen työyhteisöjen veto- ja pitovoimaa
ylläpidetään ja kehitetään edelleen mm. vahvistamalla
työn merkityksellisyyttä ja johtamisosaamista vahvista-
malla. Varhaiskasvatuksen palvelualueelle luodaan yh-
teiseen arvopohjaan nojautuva visio, joka luo varhais-
kasvatuksen työyhteisöille yhteisen päämäärän. Yhtei-
nen visio tukee pitkäjänteistä kehittämistä, jolloin työ on
ennakoivaa ja tavoitteellista. Koko varhaiskasvatuksen
henkilöstö osallistuu arvo- ja visioprosessiin kevään
2026 aikana.

Varhaiskasvatuslain mukaan 2/3 päiväkodin henkilös-
töstä tulee olla joko varhaiskasvatuksen opettajan tai
varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus vuoden
2030 loppuun mennessä. Kelpoisuusehdot täyttävän
henkilöstön saatavuuden parantamiseksi työnantaja tu-
kee henkilöstön jatkokouluttautumista mm. palkallisilla
lähiopetuspäivillä monimuoto-opintojen yhteydessä.

Tarve erityispedagogisen osaamisen lisäämiselle vai-
kuttavan tuen totuttamiseksi on huomioitu henkilöstö-
suunnitelmassa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien
määrää lisätään asteittain niin, että jokaisen erityisope-
ttajan työn kohteena olisi enimmillään 120–150 lasta.
Vuonna 2026 lapsia on arvion mukaan 169 jokaista eri-
tyisopettajaa kohden.

Päiväkotien johtamisen kehittämiseksi on pilotoitu apu-
laisjohtajan tehtävää ja apulaisjohtajamalli on suunni-
teltu vakinaistettavan vuoden 2026 aikana.

Talous

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos 1.8.2024
ei alentanut varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja enna-
koidulla tavalla. Maksutuotot vuoden 2026 talousarvioon
on arvioitu vuoden 2025 toteutuman mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalveluille ei ole myönnetty uusia val-
tion erityisavustuksia. Varhaiskasvatukseen kohdennet-
tujen avustusten määrä on myös vähentynyt, joten niitä
ei ole ollut haettavissa aikaisempien vuosien tapaan.

Palvelusetelin käyttö on vähentynyt aikaisempiin vuosiin
verrattuna. Palveluseteliin varattuja määrärahoja on vä-
hennetty vastaamaan arvioitua käyttöä.

Myös kotihoidontuen käyttö on vähentynyt ja se on huomioitu vähentämällä kotihoidontuen määrärahoja.

Henkilöstöä on budjetoitu kunnallisiin päiväkoteihin suhteessa arvioituun lapsimäärään ja palveluntarpeeseen.

Virka- ja työehtosopimusten rakennemuutokset ja palkankorotukset korottavat palvelualueen henkilöstökustannuksia suhteellisesti muita palveluita enemmän.

- **Määrärahataulukot**
- **Henkilöstö**
- **Tunnusluvut**

	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	6 167 913	4 876 900	4 876 900	4 713 500	4 760 600	4 774 700
Toimintakulut	-123 078 663	-129 965 119	-129 965 119	-131 273 815	-132 580 900	-133 766 900
Toimintakate	-116 910 750	-125 088 219	-125 088 219	-126 560 315	-127 820 300	-128 992 200

ELINVOIMAN TOIMIALA

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Elinvoiman toimialan johto	3,2	0,3	3
Visit Porvoo ja markkinointi	1,7	0	7
Vapaa-aikapalvelut	18,9	3,0	133,3
Taideoppilaitos	6,7	2,0	86
Kansalaisopisto	2,9	1,5	46
Elinkeinot, työllisyys ja kotoutuminen	14,1	1,4	15,5

Elinvoiman toimialan johto

Elinvoiman toimiala tukee Porvoon kestävästä kasvua ja vetovoimaa tarjoamalla monipuolisia palveluja yrityksille, asukkaille, maahanmuuttajille, matkailijoille sekä sijoituspaikkaa harkitseville toimijoille.

Elinkeino-, työllisyys- ja kotoutumispalvelut edistävät vihreää siirtymää, yritysysteistyötä, työllisyyden edistämistä, työmarkkinoiden kohtaantoa, ja onnistunutta kotoutumista. Visit Porvoo ja kaupungin markkinointi vahvistavat Porvoon brändiä ja asemaa houkuttelevana matkakohteena. Elämysten, kulttuurin, sivistyksen, taitteen ja hyvinvoinnin merkityksen kasvu korostaa vapaa-ajan palvelujen, Taideoppilaitoksen ja Kombi roolia kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistajina. Tämä näkyy lisääntyneinä kävijämäärinä, kasvavina asiakasodotuksina sekä palvelujen kehittämistarpeina. Kiristyneessä maailmantilanteessa on myös toimialan rooli henkisen kriisinkestävyyden kannalta korostunut. Toiminnan painopiste siirtyy vuonna 2026 entistä selkeämmin palveluiden vaikuttavuuden kehittämiseen sekä kaupungin kasvun ja uudistumisen mahdollistamiseen.

Elinvoiman toimialan johto koordinoi kehitysyhtiö Posintra tilattavia palveluita, Taidetehtaan ja Event Factoryn toimintaa sekä Kokonniemen kehitysyhtiön toimintaa. Nämä yhtiöt ovat keskeisiä kaupungin elinvoiman ja palvelutarjonnan vahvistajia. Vuonna 2026 Taidetehtaan hallinnointimalli muuttuu.

Elinvoiman johto koordinoi tämän lisäksi myös elinvoimalautakunnan toimintaa.

Talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Visit Porvoo ja markkinointipalvelut

Vuonna 2026 kehitetään Porvoon matkailu-, tapahtuma- ja markkinointipalvelujen sisältöjä tukemaan valmisteilla olevan kaupunkistrategian painopisteitä. Toiminnassa varaudutaan vastaamaan strategian myötä mahdollisesti esiin nouseviin uusiin tavoitteisiin ja painotuksiin. Kaupungin yhteistä brändiä kehitetään ja johdetaan systemaattisesti – tavoitteena on yhtenäinen ja vaikuttava Porvoo-kuva. Suunnitelmallisen markkinoinnin keinoin tuetaan kaupunkiorganisaation eri toimijoita saavuttamaan tavoitteitaan mm. uusien palveluiden lanseerauksissa, tapahtumissa ja muissa toiminnoissa. Matkailu-, tapahtuma- ja markkinointipalvelut toimivat kokeiluherkänä ja ketteränä palvelualueena, joka tarttuu uusiin avauksiin ja testaa rohkeasti uusia toimintamalleja.

Visit Porvoo -brändin alla jatketaan työtä matkailun ja kaupungin vetovoiman kasvattamiseksi niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Markkinointitoimenpiteet kohdennetaan matkailijoiden lisäksi myös tapahtumakävijöihin,

potentiaaliin uusiin asukkaisiin ja yrityksiin. Kaupungin tarjoamia palveluita, kuten julkista liikennettä, työnantajamielikuvaa ja yrityspalveluita, nostetaan esiin vaikuttavina sisällöinä ja monikanavaisesti.

Tapahtumien roolia kehitetään vuonna 2026 kaupunkikehittämisen ja elinkeinon vahvistamisen työkaluna. Tapahtumat ovat alustoja, jotka mahdollistavat paikallisille yrityksille näkyvyyttä, tuotteistamista ja kumppanuuksia. Tavoitteena on entistä tiiviimpi vuorovaikutus yrityskentän kanssa tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimintaa ohjaa Työ- ja elinkeinoministeriön linjaus tapahtumien monivaikutteisesta roolista osana elinvoimakehitystä – tapahtumat eivät ole vain yksittäisiä elämyksiä, vaan välineitä kestävästä kasvusta, vetovoiman ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

Matkailun kehittämisessä korostuvat vuonna 2026 kestävä matkailun periaatteet, kulttuuriperinnön hyödyntäminen ja paikalliset tarinat. Lisäksi vahvistetaan matkailun alueellista yhteistyötä lähialueiden kanssa osana kokonaisvaltaista vetovoiman kehittämistä. Matkailupalvelujen löydettävyyttä ja saavutettavuutta kehitetään edelleen VisitPorvoo.fi -kanavan ja tekoälypohjaisten haku-työkalujen avulla. Matkailuinformaatioon ja digitaalisiin opastusratkaisuihin panostetaan vastaamaan kansainvälisten ja kotimaisten asiakkaiden muuttuvia tarpeita. Samalla matkailumarkkinointi jatkuu aktiivisesti: kotimaassa korostuvat kulttuuri-, ruoka- ja tapahtumamatkailu, kansainvälisesti Porvoo profiloituu vastuullisena ja autenttisena vierailukohteena. Visit Porvoon toimintaa matkailun alueorganisaationa ohjaa sekä kansallinen matkailustrategia että Porvoon paikalliset tarpeet.

Tapahtumakalenteria ja kaupungin omia tapahtumasiältöjä kehitetään vastaamaan sekä kaupunkilaisten että matkailijoiden odotuksia. Jatkuvuutta turvataan muun muassa Porvoon Valojen ja Jokikarnevaalin muodossa, ja joulukauden elävöittämistä jatketaan yhteistyössä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Tapahtumat nähdään myös uusasukasmarkkinoinnin väylänä. Uutena avauksena kehitetään Porvoon Sadonkorjuujuhlaa syksyille 2026.

Vuonna 2026 tarjotaan matkailu- ja tapahtumatoimijoille suunnattuja työpajoja ja valmennuksia, jotka auttavat vastaamaan matkailun kestävyyshaasteisiin ja hyödyntämään uusia rahoitus- ja markkinointimahdollisuuksia. Visit Porvoo ja markkinointipalvelut tähtäävät siihen, että matkailuun ja tapahtumiin sijoitetut panostukset palautuvat paikallistalouteen ja vahvistavat Porvoon tunnettuutta, elinvoimaa ja vetovoimaa.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-ajan palvelualueella eli kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluilla on tärkeä rooli porvoolaisten

hyvinvoinnin ja terveyden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä mielekkään vapaa-ajan edistämässä. Palveluiden kohderyhmänä ovat kaikki porvoolaiset, mutta monipuoliset ja houkuttelevat vapaa-aikapalvelut ovat myös vetovoimatekijöitä ja matkailuvaltteja.

Vapaa-ajan palvelut ovat tiiviisti mukana kaupungin keskeisissä kehityshankkeissa. Gammelbackan alue kehittyi lähivuosina niin kaavoituksen, toimitilojen kuin palveluidenkin osalta, ja osana kokonaisuutta kirjasto- ja nuorisopalvelut muuttavat uusiin tiloihin. Projektimuotoisilla panostuksilla vahvistetaan alueen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä mm. pilotoimalla alueellista kansalaisraatia ja valmistelemalla väliaikaista taidenäyttelyä purettavaan Peipon koulurakennukseen. Kokonniemen tulevien liikuntapaikkojen suunnittelutyössä tarvitaan liikuntapalveluiden tiivistä mukanaoloa eri laji- ja käyttäjätarpeiden huomioimiseksi suunnittelun ja rakentamisen kaikissa vaiheissa. Taidetehtaan toimintamalli uudistuu, ja kulttuuripalvelut on keskeisesti mukana uudistuksen myötä mahdollistuvien entistä laajempien sisältöjen suunnittelussa.

Panostuksia tasa-arvoisiin harrastamisen mahdollisuuksiin jatketaan projektirahoitusten turvin mm. vakiinnuttamalla Harrastamisen mallin toimintamalleja, toteuttamalla nuorille mopotoimintaa, viemällä liikunnallista ohjausta yläkoulujen välitunneille, ohjaamalla maahanmuuttajaperheiden lapsia harrastusten pariin, kannustamalla aikuisia lukuharrastuksen pariin sekä Skapa-hankkeessa tutustuttamalla lapsia ja nuoria taiteen tekemiseen ja luovaan leikkiin. Edellisenä vuonna lanseeratun harrastussivun tarjontaa ja tunnettuutta vahvistetaan. Monipuolista vapaa-ajan ja harrastustarjontaa tuetaan myös avustuksin ja kumppanuuksilla.

Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2026 kuluja karsitaan edellisvuoteen verrattuna mm. avustuksista, palveluiden ostoista, toimitiloista sekä asiantuntijapalveluista. Säästöt aiheuttavat myös toiminnan priorisointia ja palveluiden osittaista vähentämistä. Toisaalta palvelualueella on myös uusia, projektiaavustuksilla mahdollistettavia panostuksia kuten nuorisopalveluiden mopotoiminta sekä maahanmuuttajaperheiden lapsia harrastustoimintaan ohjaavaa toimintaa.

Vapaa-aikapalveluissa panostetaan edelleen tiedolla johtamiseen sekä kartoitetaan palveluverkon nykytilaa ja kehittämistarpeita.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden keskeinen tavoite on edistää porvoolaisten liikunnallisen elämäntavan edellytysten mahdollistamista monin eri tavoin. Liikuntapalveluiden tehtävänä on myös osaltaan edistää kaupungin eri toimijoiden yhteistyötä liikunnan, urheilun ja liikkumisen saralla. Liikuntapalvelut mahdollistaa osaltaan liikunnan harrastamisen ja omatoimisen liikkumisen sekä seuratoiminnan liikuntapaikkojen, -palveluiden ja avustusten muodossa.

Vuoden 2026 aikana liikuntapalveluissa otetaan entistä enemmän käyttöön osallisuuden elementtejä, mm. laajemmin kohdennettujen kyselyiden avulla. Kyselyiden tarkoitus on selvittää mielipiteitä myös asukkailta, jotka eivät vielä käytä liikuntapalveluita arjessaan. Yhteistyötä ja toiminnan kehittämistä myös seurojen kanssa jatketaan seurafoorumien avulla.

Syksyn 2025 aikana teetetty liikuntapaikkakehittämisen poikkihallinnollinen pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) ohjaa liikuntapaikkarakentamisen suunnittelua ja investointeja pitkälle tulevaisuuteen. Suunnitelman toimeenpanotyö aloitetaan vuoden 2026 aikana yhteistyössä kaupunkikehityksen ja konsernipalvelujen toimialojen, erityisesti kaupunki-infran ja toimitilapalvelualueiden kanssa.

Liikunnan palvelutuotannon sisältöjä ja sen tapahtumia kehitetään edelleen huomioiden erityisesti erityisryhmien tarpeet, palveluihin ohjautuvuus sekä niiden saatavuus.

Tiedolla johtamiseen tähtääviä toimintamalleja ja -työkaluja otetaan käyttöön entistä laajemmin, mm. tilojen ja palveluiden käyttöasteen tarkastelussa sekä toiminnan hyöty- / panossuhteen seurannassa.

Lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi vuonna 2024 aloitetun projektin (Liikkumisen lumoa porvoolaisille lapsille ja nuorille) toinen ja viimeinen vuosi päättyy 2026 aikana. Tavoitteena on saada kehitettyä lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan Porvoon toimintamalli.

Vuoden 2026 talousarvion raamiin saattamiseksi liikuntapalveluihin kohdistuu joitakin leikkauksia, esimerkiksi matalan kynnyksen liikuntaryhmien osittainen vähentäminen, koulusalien viikonloppujen harjoitusvuorojen vähentäminen sekä saariston puuhoollon lopettaminen.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää vetovoimaista kulttuuritoimintaa ja -tapahtumia sekä tarjota museo- ja näyttelytoimintaa kuntalaisille ja matkailijoille. Sisällöt ovat moninaisia ja saavutettavia. Porvoon Taidetehtaan kausiohjelman kulttuuripalvelut tuottaa vuosittain yli 70 tapahtumaa, esitystä ja työpajaa. Lisäksi palveluita järjestetään yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa muissa kulttuuri- ja julkisissa tiloissa. Kulttuuripalvelut vastaa toiminnasta ja yleisötyöstä Runebergin kotimuseossa, ylläpitää Porvoon kulttuuriperintöä ja järjestää toistakymmentä nykytaiteen näyttelyä oheisohjelmineen Porvoon Taidehallissa ja Galleria Vanha Kappalaisentalossa. Walter Runebergin veistoskokoelma on suljettu mikrobivaurioiden takia. Toiminnalle haetaan uutta toimipistettä varastotiloihin.

Taidetehtaan hallinto- ja toimintamallin muuttuessa 2026 kulttuuripalveluiden rooli keskeisenä näyttely-, tapahtuma- ja palveluntuottajana säilyy. Vuoden 2026 aikana kulttuuripalvelut suunnittelee Taidehallin näyttely- ja yleisötoiminnan konseptin ja profiilin uusimista ja toiminnan tunnettuuden lisäämistä edellisvuoden hanke-suunnitelman ja päätösten pohjalta. Kulttuuripalvelut osallistuu kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksien lisäämiseen Taidetehtaalla mm. uuden matalan kynnyksen Open stage -tilan kehittämisellä. Yrjö A. Jäntin taidedekokoelma saa uuden perusnäyttelyn.

Kehittämistyössään kulttuuripalvelut toteuttaa Kulttuuriohjelman 2030 linjauksia. Palvelut lisäävät yhteisöllisyyttä ja vahvistavat osallisuutta. Keskeisenä painopisteenä on lastenkulttuurin ja ikääntyvien asukkaiden kulttuuripalveluiden saavutettavuuden lisääminen. Kulttuuri-kaupungille on tärkeä kasvattaa uusia sukupolvia taiteen ja kulttuurin kokijoiksi ja tekijöiksi. Kulttuuripalvelut on 2025 hakenut valtakunnallisen lastenkulttuuriliiton jäseneksi tavoitteena entistä laadukkaampi ja näkyvämpi tarjonta porvoalaisille lapsiperheille. Toimintavuonna järjestetään pop-up lasten kulttuurikeskustoimintaa alkukesästä. Kulttuurikasvatussuunnitelma Porvoon Kulttuuripolku tarjoaa vuosittain taide-elämyksiä varhaiskasvatuksen ja koulujen ryhmille. SKAPA-hankkeen kautta pilotoidaan vuosina 2024–2026 taideopetusta osana varhaiskasvatus- ja koulupäivää Porvoossa ja Sipoossa. Palveluita ja sisältöjä suunniteltaessa senioreille huomioidaan erityisesti kulttuurihyvinvoinnin näkökulma porvoolaisten arjessa sekä matalan kynnyksen toiminta.

Paikallisen kulttuuritarjonnan ja kaupunkikeskustan vetovoiman lisäämiseksi kulttuuripalvelut tukee monipuolisesti eri tapahtumatuotantoja ja toimijoita avustuksin. Kulttuurin ja taiteen perusopetuksen kumppanuussopimukset tarjoavat toista vuotta uuden mallin ja välineen kaupungin ja yhdistysten yhteistyön lisäämiselle perinteisen avustustoiminnan rinnalle. Näsin kartano on osoitettu kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden yleisötoiminnan käyttöön vuoden 2027 loppuun asti.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteelliselle työlle ja toimeentulolle. Tehtävää toteutetaan mm. tarjoamalla taiteilijoille kohtuuhintaisia työhuoneita ja residenssitoiminnalla sekä Porvoon Länsirannan taidekaupunginosan teoshankintojen myötä. Vuoden aikana teoshankinnat uuden Citymarketin julkisivuun ja Tehtaanpuiston puutalot -kortteliin ovat ajankohtaisia.

Kulttuuripalveluiden käytössä olevat resurssit tulevat laskemaan, jonka johdosta palvelut keskitetään omiin tiloihin ja keskustan alueelle, yhteistuotantoja vähennetään ja kolmannen sektorin projektiavustusmääräraha vähenee.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut edistää asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta tukemalla lukutaitoa ja elinikäistä oppimista, tarjoamalla luku- ja kulttuurielämyksiä, tarjoamalla tiloja ja laitteita opiskeluun, harrastamiseen ja yhdessäoloon sekä edistämällä aktiivista kansalaisuutta.

Lasten ja nuorten lukutaitoa tuetaan yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa. Vuonna 2026 järjestetään varhaiskasvatuksen ryhmille teemasatuviikkoja ja koululuokille kirjavinkkauksia ja muuta ohjelmaa uudistetun kirjastopolun ja kaupungin kulttuuripolun puitteissa. Aikuisten lukutaitoa ja lukuintoa edistetään kirjastossa monipuolisesti. Vuosina 2025-2026 panostetaan erityisesti ei-lukevien tai vähän lukevien aikuisten lukemiseen projektilla "Lukukuntoa kohentamaan".

Gammelbackan kirjasto muuttaa keväällä 2026 uusiin väliaikaisiin tiloihin, kun monitoimitalo puretaan uutta koulua varten. Uusi rakennus antaa suunnitelmien mukaan parempia mahdollisuuksia ryhmä- ja tapahtumatointaan, sekä tilojen yhteiskäyttöön. Yhdistyksille ja yksityishenkilöille tulee varattavia kokoustiloja.

Kirjaston tapahtumien suosio kasvaa. Tapahtumia järjestetään pääkirjastossa, lähikirjastoissa ja kirjastoautossa. Kirjailijavierailujen lisäksi järjestetään muun muassa luentoja, työpajoja, konsertteja ja teatteritapahtumia eri-ikäisille kohdeyleisöille. Syksyllä 2025 aloitetut tietoisut ja muut iltapäivätapahtumat senioreille saavat jatkoa vuonna 2026. Nämä ovat tulosta vuosina 2024-2025 toteutuneesta "Ikäviisaat palvelut kirjastoon" -projektista, jossa selvitettiin ikäihmisten palvelutarpeita ja toiveita. Vuonna 2026 panostetaan myös aikaisempaa enemmän tapahtumiin Gammelbackassa kirjaston uusissa tiloissa.

Kirjaston demokratiaa tukeva toiminta vastaa polarisaation haasteisiin ja edistää rakentavaa keskusteluilmapiiriä. Vuonna 2026 alkaa projekti "Moniääninen Porvoo", jolla tuetaan maahanmuuttajien osallisuutta luomalla heille kirjastoissa erilaisia mahdollisuuksia tapaamiin ja vuoropuheluun porvoolaisten ja päättäjien kanssa.

Kirjastopalveluiden ytimessä ovat laadukkaat ja ajan-kohtaiset kokoelmat. Kokoelmiin kuuluu kaunokirjallisuutta, tietokirjallisuutta, sanomalehtiä, aikakauslehtiä, musiikkitalenteita, nuotteja, elokuvatallenteita, lautapelejä, liikuntavälineitä, konsolipelejä ja e-aineistoja. Porvoo on liittynyt Kuntien yhteiseen e-kirjastoon. E-kirjastosta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja sekä e-aikakauslehtiä. Vuonna 2026 jatketaan E-kirjaston markkinointia porvoalaisille ja kirjaston henkilökunta on työryhmien kautta mukana E-kirjastoa kehittämässä. E-kirjaston rinnalla ylläpidetään yhdessä muiden Helle-kirjastojen

kanssa omia e-elokuvapalveluita, e-musiikkipalveluita ja e-lehtipalveluita.

Porvoon kirjaston alueellinen kehittämistehtävä Uudella maalla on pysyvä ja siihen haetaan vuosittain avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Lakisääteisellä kehittämistehtävällä tuetaan toimialueen yleisten kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista sekä edistetään kirjastojen yhteistoimintaa. Alueellista kehittämistehtävää hoitavia kirjastoja oin Suomessa yhdeksän.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyö on tavoitteellista kasvatustyötä, jonka pääpaino on ennaltaehkäisyssä, mahdollisuuksien ja toimintatapojen ja -tilojen tarjoamisessa nuorille ja se pohjautuu monelta osin kokemuksellisuuteen. Nuorisotyö vastaa Porvoossa sille asetettuun tehtävään luoda nuorille yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua, kehittyä, kokea ja toteuttaa erilaisia taitoja ja toimintaa.

Vuonna 2025 valmistui nuorisopalveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman mukaisesti kiinnitämme vuoden aikana erityistä huomiota viestinnän saavutettavuuteen ja monimuotoisuuteen. Toimintatiloista tehdään esittelyvideot, ja tiloihin tehdään esteettömyyskartoitukset. Työntekijöiden osaamista vahvistetaan koulutuksilla, ja maahan saapuneiden lasten ja nuorten kotoutumista edistetään kaikessa toiminnassamme.

Mopotoiminnan kehittämiseen saatiin avustusta, jolla käynnistettiin mopopaja yhteistyössä Porvoon suomalaisen seurakunnan ja Lasten ja nuorten keskus Ry:n kanssa. Nuoret ovat olleet itse suunnittelemassa ja toteuttamassa toimintaa. Hankkeelle haetaan jatkorahotusta kolmivuotisen suunnitelman mukaisesti, jonka tavoitteena on edistää nuorten mopoiluharrastusta ja liikenneturvallisuutta sekä kouluttaa vapaaehtoisia aikuisia mukaan toimintaan.

Teemme systemaattista osallisuuden kehittämistyötä esim. laatimalla osallisuuden vuosikellon ja määrittelemällä keinot, joilla saadaan nuorten ääni kuuluviin. Nuoria kannustetaan ja tuetaan tulemaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä järjestämään omaehtoisia tapahtumia ja toimintaa.

Gammelbackaan valmistuu uudet väistötilat nuoris- ja kirjastopalveluille. Alueella jatkuu perintövaroilla toteutettava alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta kehittävä hanke.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana nuorten työpajojen (Suunta ja Väylä- pajat) toiminnalle on osoitettu olevan suuri tarve niiden kohderyhmissä. Toiminta pyritään saamaan näkyväksi osaksi nuorten palveluverkkoa ja saamaan mahdollisimman moni työpajan valmennuksesta hyötyvä nuori mukaan.

Lasten ja nuorten vapaa-aikaan ja harrastamiseen panostetaan. Harrastamisen mallin tavoitteena on järjestää laajasti kerhoja eri teemoin. Panostamme työhön, jolla pyritään löytämään ne nuoret, joilla ei vielä ole harrastusta tai mielekästä vapaa-ajan tekemistä mm. etsivän kerhotoiminnan kautta. Integration through hobbies projektissa autamme maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria löytämään mielekkään harrastuksen.

Koulujen, oppilaitosten ja nuorisotyön yhteisiä toimintamalleja vahvistetaan sekä selkiytetään tarpeita vastaviksi.

Taideoppilaitos

Musiikkiopisto

Porvoonseudun musiikkiopisto – Borgånejdens musikinstitut ja Porvoon Taidekoulu – Borgå Konstskola muodostavat alueellisen kaksikielisen Taideoppilaitoksen. Se huolehtii toiminta-alueellaan (Porvoo, Sipoo, Pukkila, Pornainen, Askola, Mäntsälä, Lapinjärvi, Loviisa) taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesta musiikin ja kuvataiteiden opetuksesta. Taideoppilaitos osallistuu toiminta-alueensa taide-elämään järjestämällä näyttelyitä, tapahtumia, konsertteja ja tarjoamalla alansa asiantuntemusta.

Uudistuvassa ajassa, valtion rahoituksen ja taiteen perusopetuksen valtionosuusjärjestelmän muuttuessa, taideoppilaitos tavoittelee kysyntää vastaavan palvelutoiminnan tarjoamista sekä vuotuisten opetustuntien määrän ja asemansa säilyttämistä merkittävänä ja vahvana kulttuuritoimijana kaikissa sopimuskunnissa.

Musiikin opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteiden opiskelu tukee lapsen ja nuoren kasvua sekä ohjaa itsenäiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Opetus ohjaa oppilasta omaehtoiseen elinikäiseen taiteiden harrastamiseen sekä antaa valmiuksia ammattiopintoihin. Pääpaino opetuksessa on lasten ja nuorten taideopetuksessa, mutta oppilaitos tarjoaa erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja koulutusta myös muille väestöryhmille.

Musiikkiopiston tuottama varhaisiän musiikinopetus kuntien varhaiskasvatyksiköissä turvaa taideharrastajien määrän tulevaisuudessakin. Palvelun myötä taiteiden harrastamiseen pääsevät osallisiksi myös ne perheet, jotka eivät ehkä muuten päätyisi taideharrastuksien pariin. Saavutettavuudessa korostetaan matalan kynnyksen harrastamisen ja opintojen aloittamista sekä tavoitteellisten jatko-opintojen mahdollisuutta. Musiikkiopisto huolehtii siitä, että opetus toteutetaan opetussuunnitelmien mukaan ja oppilailla on halutessaan mahdollisuudet edetä laadukkaan opetuksen myötä ammattiopintoihin.

Opetusta toteutetaan klassisen, kansanmusiikin ja pop-jazz-perinteen mukaisesti. Monipuolinen opetustarjonta

palvelee asukkaita ja antaa asukkaille mahdollisuuksia löytää kiinnostavia taideharrastuspolkuja. Ammattitaitoinen ja koulutettu henkilöstö takaavat harrastuksen kiinnostavuuden säilymisen. Musiikkiopiston opinnoissa huomioidaan myös erityiset oppijat. Heille tarjotaan tilanteen mukaan joko yksilö- tai ryhmäopetusta.

Musiikkiopisto on vahvana toimijana mukana rajoitetusti sopimuskuntien kulttuuripoluissa ja SKAPA-projekteissa.

Musiikkiopisto ylläpitää Porvoon Big Bandia ja Puhallinorkesteria ja tukee näiden esitystoimintaa. Taideoppilaitos osallistuu laajasti Porvoon kaupungin ja muiden kuntien kaupunkitapahtumiin. Musiikkioppilaitos osallistuu Suomen valtionosuusorkestereiden (Avanti, UMO ja FiBO) ja kuntien yhteisiin AUF-konserttihankkeisiin (Porvoo, Sipoo, Loviisa, Mäntsälä, Askola, Pukkila).

Taideoppilaitoksen vuoden 2026 kuluja karsitaan edellisvuoteen verrattuna mm. palveluiden ostoista, asianajajapalveluista ja puhtaanapito- ja pesulapalveluista. Säästöt aiheuttavat myös toiminnan priorisointia ja tehostamista. Konsertitoimintaa keskitetään mahdollisimman paljon omiin tiloihin, jolloin ulkopuolisten tilojen vuokraus vähenee. Tämä näkyy myös konserttitarjonnassa.

Taidekoulu

Taidekoulu järjestää taiteen perusopetusta kuvataiteen alalla. Muita oppilaitoksen toimintamuotoja ovat taidepainotteinen iltapäiväkerho Konstikas sekä musiikkiopiston kanssa yhteistyössä toteutettava toimintamuoto kuvismuskari.

Taidekoulu suunnittelee toimintansa niin, että kuvataiteen perusopetus ja taideharrastus ovat kaikkien porvoolaisten ja sipoolaisten lasten ja nuorten saavutettavissa. Perustoimintansa lisäksi Taidekoulu rikastuttaa kulttuurikasvatusta järjestämällä Kulttuuripolku-työpajoja päiväkodeissa ja alakoulun ensimmäisille luokille omissa tiloissaan.

Taidekoulu pyrkii vastaamaan entistä paremmin kasvavaan kysyntään. Uudet tilat WSOY:n talossa mahdollistavat Konstikkaan ja taidekoulun opetuspalveluiden kehittämisen. Tilat mahdollistavat saavutettavuuden ja palveluiden saatavuuden. Uudet tilat mahdollistavat oppilasmäärän kasvattamisen ja opetuksen ajanmukaisuuden.

Sipoon päätoimipiste Artborg on remontoitu, ja Taidekoulun toiminta jatkuu siellä entistä vahvempana. Artborgin toimintaa kehitetään jatkuvasti, ja uusia ryhmiä perustetaan vastaamaan kysyntää. Lisäksi Taidekoulu tarjoaa monipuolisia viikonloppukursseja syys-, kevät- ja kesä kautena, mikä luo lisää mahdollisuuksia harrastamiseen oppilaille.

Porvoon kansalaisopisto

Kuntasuunnitelman toiminnallisiksi tavoitteiksi Porvoon kansalaisopistolle on kirjattu 7500 opiskelijaa ja 20 500 oppituntia. Taloudellisesti asetettu tavoite, nettokustannus 21 €/asukas. Kansalaisopiston suunniteltujen oppituntien määrä on 20 500 oppituntia, josta luku- ja kirjoitustaidon opetusta 700 h ja tilauskoulutusta 700 h. Askolan kunta ostaa vapaan sivistystyön opetusta luvuvuonna 2025–2026. Askolaan suunnitellaan 1150 h. Normaalin valtionosuusopetuksen osalta oppituntien jakauma suunnitellaan vastaamaan kaupunginkielisuh-teita. Suomenkielistä koulutusta suunnitellaan järjestettäväksi 15 500 h ja ruotsinkielistä koulutusta 5 000 h.

Vuonna 2026 työvoimapolitiittiset kotoutumiskoulutukset vakiintuvat osaksi KoMbin koulutustarjontaa, ja niiden pedagoginen kehittäminen on vuoden keskeisin kärki-hanke. Yhteistoimintamallia työllisyyspalvelujen ja kotoutumiskeskusten kanssa vahvistetaan, ja kotoutumiskoulutuksille on perustettu oma kustannuspaikka taloudellisen läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Kotoutumiskoulutuksessa on vuositasolla noin 220 opiskelijaa. Vuonna 2025 alkanut muutto POMO-taloon saatetaan loppuun vuoden 2026 aikana, jolloin KoMbin hallinto ja opetustoiminta keskitetään samoihin tiloihin. Samalla KoMbi centerin opetustarjontaa laajennetaan lukukausien ulkopuolelle, ja opetusta järjestetään myös loppukeväästä, alkusyksystä sekä vuodenvaihteen molemmin puolin. Lisäksi opetuksen laatua kehitetään vahvistamalla Google-oppimisympäristön ja Classroomin käyttöä.

Talousarviossa olennaisimmat muutokset liittyvät työvoimapolitiittisten kotoutumiskoulutusten kustannuksiin ja POMO-talon uusien toimitilojen sisäisten vuokrien nousuun. Tulopuolta vahvistetaan maltillisilla kurssimaksujen korotuksilla, KoMbi centerin opetustarjonnan lisääminen lukukausien ulkopuolella sekä opiskelijamäärän täyttöasteen kasvattamiseen.

Elinkeinot, työllisyys ja kotoutuminen

Vuonna 2026 on tärkeää vakiinnuttaa vuoden 2025 voimaantulleiden lakimuutosten (työllisyyttä sekä kotoutumista ohjaava lainsäädäntö) aiheuttama palvelu-uudistus. Palvelualueen yhteisenä tavoitteena onkin vuonna 2026 varmistaa, että käytössä on tarkoituksenmukaiset läpileikkaavat palvelupolut kotoutujille ja työnhakijoille sekä Porvoossa jo toimiville sekä Porvooseen sijoitettaville yrityksille.

Elinkeinot

Elinkeinopalveluiden vuoden 2026 painopisteenä on kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen kuntien välisen elinvoimakilpailun kiristytessä. Elinkeinopalvelut toteuttavat tehtävänsä tiiviissä yhteistyössä muiden kaupunkiorganisaation yksiköiden, kuten (ylikunnallisen) työllisyysalueen, kotoutumispalveluiden, matkailun ja

markkinoinnin, kaupunkisuunnittelun sekä kestävän kehityksen kanssa.

Kaupungin elinkeinotyön seuraavina kärkinä ovat yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen sekä niitä tukevien palveluiden ja verkostojen vahvistaminen. Kaupunki kehittää vahvempaa yhteisohjausta kehitysyhtiö Posintralta ostettavaan elinkeinokokonaisuuteen, joka vastaa BusinessPorvoon tarjoamista yritysneuvonta- ja kehittämispalveluista. Lisäksi selkiytetään kaupungin investoin -toimintaa, jotta yritysten sijoittumista ja investointeja kaupunkiin voidaan tukea nykyistä vaikuttavammin. Osana tätä työtä on myös Kilpilahden alueen systemaattinen hyödyntäminen ja nostaminen.

Vihreän siirtymän rahasto

Vuonna 2026 vihreän siirtymän rahasto jatkaa toimintaansa pilottikierrokselta saatujen kokemusten pohjalta. Haku on avattu korjatulla mallilla ja sen sujuvuutta kehitetään edelleen tarpeen mukaan. Rahasto kiinnostaa niin Porvoon sisä- kuin ulkopuolella ja sitä käytetään myös aktiivisesti investoin -instrumenttina, joka vahvistaa kaupungin vetovoimaa.

Rahasto on rahoittanut ja rahoittaa jatkossakin monipuolisia hankkeita, jotka tukevat vihreän siirtymän tavoitteita.

Porvoon omat työllisyyden edistämispalvelut

Porvoon omien työllisyyspalveluiden vastuulla on kaupungin osuus pitkään työttömänä olleiden kuntalaisten työttömyysetuuksista, joiden kehitystä on hyvin vaikea arvioida etupainotteisesti, mutta siihen on kuitenkin talousarviovalmistelussa vakaasti pyritty. Vuoden 2025 alussa voimaan tullut lakimuutos kasvatti kuntien osuuden määrää kaikkialla Suomessa. Kunta maksaa portaittain kasvavaa osuutta asiakkaille maksettavista työttömyysetuuksista jo 100 päivän työttömyyden jälkeen.

Työllisyyttä edistetään kunnassa poikkihallinnollisesti sekä monialaisissa verkostoissa. TYM (Työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli) -verkoston rooli on tärkeä. TYM-toiminta Porvoossa toteutetaan yhteistyössä Porvoon työllisyysalueen, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Kelan kanssa, ja sen tavoitteena on tukea erityisesti pidempään työttömänä olleiden henkilöiden työllistymistä tarjoamalla monialaisia palveluja.

Kaupungin omana työllisyyden edistämispalveluna toimivat myös nuorille suunnatut Ohjaamo-palvelut, joissa nuoria ohjataan kohti työelämää jokaiselle tarkoituksenmukaista polkua pitkin. Ohjaamosta jaetaan myös nuorten työllistämistä edistävät kesätyösetelit.

Kotoutuminen

Kotoutujien määrä Porvoossa on kasvanut merkittävästi sekä laskennallisten korvausten piirissä olevien että

työn tai opiskelun vuoksi muuttaneiden osalta. Tämä jatkuva kasvu edellyttää kotoutumispalveluiden skaalautuvuutta, joustavuutta ja kykyä vastata monimuotoisiin tarpeisiin.

Kotoutumispalveluiden keskeisenä tavoitteena on kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen sekä kansainvälisten osaajien kotoutumisen ja juurtumisen tukeminen Porvooseen. Laadukkaat kotoutumispalvelut ovat merkittävä vetovoimatekijä erityisesti työperäisille maahanmuuttajille ja heidän perheilleen. Kansainvälistyminen ei ole vain maahanmuuttoa, vaan myös osa kaupungin elinvoiman ja työvoiman kehittämistä. Onnistuneen kotoutumisen mahdollistaminen on siten strateginen investointi Porvoon tulevaisuuteen.

Työelämään siirtymisen nopeuttaminen on toinen keskeinen painopiste. Kotoutumistiimi tiivistää yhteistyötä työvoimapalveluiden kanssa, jotta kotoutujat pääsevät sujuvammin ja nopeammin osaksi työelämää. Tavoitteena on rakentaa selkeitä ja saavutettavia polkuja, jotka tukevat sekä yksilön työllistymistä että alueen työvoimatarpeita.

Yhteiskuntaorientaatiokoulutuksia järjestetään vastaamaan kasvavan kohderyhmän tarpeisiin. Vuonna 2026 tavoitteena on rakentaa sujuva ja saavutettava palveluohjaus sekä koulutustarjonta, joka tukee kotoutujien ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelujärjestelmästä ja arjen toimintatavoista.

Erityistä huomiota kiinnitetään myös työvoiman ulkopuolella oleviin maahanmuuttajiin. Heidän tukemisensa edellyttää räätälöityjä palveluja, jotka huomioivat yksilölliset elämäntilanteet ja mahdollistavat aktiivisen osallistumisen yhteiskuntaan.

Kotoutumisen edistämisen osaamisen vahvistaminen kaupungin eri toimijoiden keskuudessa on ollut keskeinen kehittämiskohde, johon on panostettu määrätietoisesti. Vuonna 2026 tätä työtä jatketaan entistä systematisemmin, tavoitteena juurruttaa ajattelu, jossa kotoutuminen ei ole vain yksittäisten palvelujen tehtävä, vaan koko kaupungin yhteinen vastuu. Tämä toimintamalli tukee kotoutumispalvelujen tavoitetta: koko kaupunki kotouttaa!

- Määrärahataulukot
- Henkilöstö
- Tunnusluvut

Elinvoiman toimiala ilman vihreän siirtymän rahastoa	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	7 339 738	7 621 400	7 621 400	8 195 918	8 274 877	8 298 797
Toimintakulut	-37 985 464	-46 092 226	-45 192 226	-46 530 874	-46 992 389	-47 411 931
Toimintakate	-30 645 726	-38 470 826	-37 570 826	-38 334 956	-38 717 512	-39 113 134

Vihreän siirtymän rahasto	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot						
Toimintakulut		-1 000 000	-400 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Toimintakate		-1 000 000	-400 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

PORVOON TYÖLLISYYSALUE, LASKENNALLINEN TASEYKSIKKÖ

Työllisyysalueen johto

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyi kunnille 1.1.2025. Työvoimapalveluista tuli vuoden 2025 alussa osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Kunnille muodostui uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus sisältyi yleiskatteeseen valtionosuuteen. Kunnan rahoitusvastuu laajeni. Kunnille siirtyivät myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Porvoon kaupunki solmi sopimuksen yhteisestä toimielimestä lakisääteisten työvoimapalvelutehtävien hoitamiseksi Asolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän ja Pukkilan kanssa. Sopimuksen mukaan Porvoon kaupunki toimi vastuukuntana työvoimapalvelutehtävien hoitamisessa.

Yhteistoiminnan tehtävissä ja niiden rahoituksessa noudatetaan talousarviota. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti yhteistoiminta-alueen talous on osa Porvoon kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Työllisyysalueen toiminnasta on muodostettu laskennallinen taseyksikkö, jolla yhteistoiminta-alueen piiriin kuuluvan toiminnan talous eriytetään kirjanpidossa. Taseyksikön talousarvio laaditaan talousarviovuotta edeltävänä vuotena vastuukunnan talousarvion vuosikellon ja periaatteiden mukaisesti. Talousarvion laatimisen periaatteina toimivat alueen työllisyystilanne ja arvioitu palvelutarve. Työllisyysalueen talousarviolla on myös yhteys kuntien työllisyyden hoitoon liittyviin valtionosuuksiin. Palvelut pyritään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti ja kunnille kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla, kun huomioidaan tuottamiskustannusten lisäksi kuntien saamat työttömyysturvan rahoitusvastuu, valtionosuudet, verotulot ja muut rahavirrat.

Työllisyysalueen taseyksiköstä rahoitettavat palvelut pitävät sisällään kaikki työvoimapalvelu-uudistuksessa kuntiin siirtyneet lakisääteiset tehtävät. Kuntien maksuosuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksessa sovitujen kustannustenjaon periaatteiden mukaisesti. Kunnat tilittävät talousarviovuoden aikana kuukausittain vastuukunnan taseyksikölle yhteistoimintasopimuksessa mainittujen jakoperusteiden mukaisen maksuosuuden. Mikäli vuoden aikana taseyksikön talousarviomäärärahoja on tarve korottaa, korotetaan kuntien kuukausimaksuosuuksia vastaavasti.

Talousarvion toteutumista seurataan Porvoon kaupungin osavuosisraportoinnin yhteydessä. Talouden toteumatiedot toimitetaan alueen kunnille neljännesvuositain. Vuoden lopussa tai viimeistään talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Taseyksikön yli- tai

alijäämä voidaan kuntien yhteisellä päätöksellä siirtää seuraaville vuosille katettavaksi tai tulevien kehittämis-toimenpiteiden rahoittamiseksi.

Työllisyysalueen budjetista rahoitettaviksi eivät kuulu kunnille kohdistuvat työttömyysetuuksien kuntaosuudet, vaan nämä kuuluvat jatkossakin kullekin kunnalle itselleen.

Työllisyysalueen vuoden 2026 talousarvion mukaiset toimintatuotot ovat 7 360 000 euroa mikä on 3,7 % korkeampi kuin vuoden 2025 talousarviossa. Työllisyysalueen toimintakulut vuonna 2026 ovat 7 360 000 euroa mikä on 3,7 % enemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa.

Kunnilta (ml. Porvoo) laskutettava osuuden talousarvio on kuitenkin 7 260 000 euroa, sillä muutosturvakoulutuksiin menevä osuus saadaan täysmääräisenä työllisyysrahastosta.

Työllisyysalueen johto koordinoi lakisääteisen palvelun lisäksi monia toiminnan kannalta välttämättömiä toimintoja. Nämä toiminnot ovat keskeisiä henkilöstön hyvinvoinnin, osaamisen kehittämisen ja turvallisen toimintaympäristön vahvistajina. Porvoon työllisyysalue suorittaa sovitun osuuden kvartaaleittain kaupungin konsernipalveluille seuraavista (tuki)palveluista; HR, rahoitus- ja strategia, toimitilat, viestintä, hankinta, ICT-palvelut. Lisäksi hankitaan mm. tulkkaus-, vartiointi, -vakuutus- ja koulutuspalveluita sekä järjestetään erilaisia tapahtumia. Työllisyysalueen johto koordinoi lisäksi työllisyysalueen lautakunnan toimintaa.

Lakisääteiset työvoimapalvelut

Porvoon Työllisyysalueen toiminta perustuu osaavaan ja riittävään henkilöstöön, joka vastaa palvelujen järjestämisestä ja asiakastyöstä. Henkilöstön mitoituksessa huomioidaan asiakasmäärien kehitys, lainsäädännön edellyttämät palvelut, palveluita omana tuotantona sekä paikalliset tarpeet. Tavoitteena on varmistaa, että asiakaspalvelu säilyy saavutettavana sekä suomeksi että ruotsiksi. Koulutukseen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen varaudutaan, jotta pystytään vastaamaan työmarkkinoiden muutoksiin ja uusiin palvelumalleihin. Valtiolta kunnille siirtymästä on aiheutunut palveluvaje, jonka umpeen kuomisen avain on henkilöstömme.

Henkilöstökulut muodostavat noin puolet kokonaiskustannuksista. Riittävällä määrällä henkilöstöä pystytään turvaamaan laadukas palvelutaso sekä vaikuttamaan asiantuntijakohtaisiin asiakasmääriin.

Palveluiden ostot muodostavat seuraavaksi suurimman osuuden kokonaiskustannuksista. Palveluista suurin

osa on asiakkaille hankittavaa lakisääteistä palvelua, kuten kotoutumiskoulutusta, työvoimakoulutusta, yhdessä työnantajien kanssa toteutettavaa yhteishankintakoulusta sekä muita erilaisia työllistymistä edistäviä palveluita. Työvoimaviranomaisen tarjoaman henkilökohtaisen asiakaspalvelun ja laaja-alaisen verkostotyön lisäksi tavoitteena on järjestää omana tuotantona ryhmämuotoista työnhakuvalmennusta työllisyysalueen asiakkaille.

Työllisyysalueen palvelukokonaisuus sisältää mm. työnvälityksen, työnantajien palvelun, uravalmennuksen, koulutus- ja työkokeilumahdollisuudet sekä yritys yhteistyön kehittämisen ja vahvistamisen. Palveluissa painotetaan yksilöllisyyttä, mahdollisimman varhaista tukea ja tehokasta palveluohjausta, jotta asiakkaat löytävät polkuja työhön ja koulutukseen. Palvelujen hankinnassa hyödynnetään ostopalveluja sekä kumppanuuksia kolmannen sektorin ja yritysten kanssa.

Avustusten osuus talousarviosta on reilu kymmenen prosenttia. Avustuksista n. puolet kohdennetaan työnantajille (palkkatuki, työolosuhteiden järjestelytuki) ja n. puolet henkilöasiakkaille (starttiraha, matka- ja yöpymiskorvaus, harkinnanvarainen kulukorvaus). Palkkatukea on tarkoituksenmukaista tarjota työnantajille, joilla on aito työllistämisen tarve taustalla ja työnhakijan työllistymisen palkkatuetun työjakson jälkeen on todennäköinen. Avustuksien kohdalla on tärkeää huomioida, että ennen vuotta 2026 tehdyt avustuspäätökset, jotka jatkuvat vuonna 2026, sitovat käytössä olevaa määrärahaa.

- **Määrärahataulukot**
- **Henkilöstö**
- **Tunnusluvut**

	TP2024	TA2025+m	TP25 ennuste	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	629 036	7 100 000	7 100 000	7 360 000	7 433 696	7 500 705
Toimintakulut	-629 036	-7 100 000	-7 100 000	-7 360 000	-7 433 696	-7 500 705
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli/alijäämä	0	0	0	0	0	0

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kaupunkistrategian mukaisesti Porvoo on oppimisen ja kasvun sekä ilmastotekojen kaupunki, joka kasvaa keskeisesti ja panostaa elämykselliseen vapaa-aikaan ja tapahtumiin. Strategian tavoitteiden edistäminen edellyttää oikein mitoitettua henkilöstöä ja tarkoituksenmukaista osaamista. Kaupunkistrategia linjaa Porvoon myös suositukseksi ja vetovoimaiseksi työnantajaksi, joka tukee henkilöstöään muutoksen tekemisessä ja huolehtii henkilöstön osaamisen kehittämisestä ja työhyvinvoinnista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi keväällä 2024 talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman vuosille 2024–2027. Taloutta tasapainotetaan ja tuottavuutta lisätään vaikuttamalla myös henkilöstömenoihin, jotka muodostavat yhteensä lähes 45 prosenttia kaupungin kokonaismenoista. Kunnallisen sopimusratkaisun seurauksena henkilöstömenot eivät absoluuttisesti alene ohjelmakauden aikana, mutta henkilöstömenojen kasvua taitetaan, kun työn tekemisen tapoja tehostetaan ja vaihtuvuus sekä eläköityminen hyödynnetään täysimääräisesti. Tuottavuus- ja tasapainottamistoimenpiteinä jokaisen avautuvan vakanssin täyttämistä harkitaan erityisen tarkasti ja uusia vakansseja perustetaan vain erityisin perustein. Tietojärjestelmien tehokkaampi käyttö, tehtävien priorisointi, tehtävistä luopuminen ja osaamisen kehittäminen mahdollistavat sen, että palvelun laatu ei merkittävästi alene, vaikka palvelu tuotetaan pienemmällä henkilöstömäärällä.

Kevan ennusteen mukaan vuosina 2025–2029 Porvoon kaupungin palveluksesta eläköityisi yhteensä 386 henkilöä vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osatyökyvyttömyyseläkkeelle. Kun uutta osaamista tarvitaan, se hankitaan ensi sijassa nykyiselle henkilöstölle koulutuksen, työssä oppimisen tai muun perehtymisen kautta. Lähtökohtaisesti uusia virkoja ja tehtäviä perustetaan tulevana vuosina vain pakottavien uusien säännösten perusteella. Vaihtuvuus ja eläköityminen antavat mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen ja henkilöstörakenteen muuttamiseen. Johtamisjärjestelmäselvityksen valmistuttua alkuvuonna 2026 varaudutaan toiminnan uudelleenjärjestelyihin etenkin hallinnon osalta. Muutoksen arvioidaan mahdollistavan paremmin eläköitymisen ja vaihtuvuuden hyödyntämisen. Uusien tehtävien perustamista harkitaan erityisen tarkkaan ja siksi konsernipalveluihin on varattu määräraha käytettäväksi uusiin tehtäviin tai virkoihin talousarviovuoden aikana, mikäli esimerkiksi Event Factory Oy:n toiminnan muutokset niin edellyttävät.

Henkilöstösuunnitelmaan merkitään kaikki vakinaiset vakanssit eli virat ja työsuhteiset tehtävät. Lisäksi henkilöstösuunnitelmaan merkitään yli kuusi kuukautta kestävät määräaikaiset virat ja työsuhteet. Vakanssi on tehtävä tai virka, johon voi kohdentua useampi palvelussuhde esimerkiksi poissaolojen tai osa-aikaisuuksien takia. Palvelussuhteiden määrä ei siten ole sama kuin vakanssien määrä.

VAKANSSIT
YHTEENSÄ
2 180,9

Vuodelle 2026 kaupungin toimialoilla vakanssien määrä vähenee yhteensä 8,2 vakanssilla, mikä selittyy suurimmaksi osaksi kasvun ja oppimisen toimialan vakanssivähennyksistä. Henkilöstösuunnitelma-tilaukseen on nyt ensimmäistä kertaa merkitty myös vuoden 2025 aikana tapahtuneet muutokset. Suunnitelmavuosien vakanssivähennykset johtuvat pääosin määräaikaisten tehtävien päättymisestä. Liikelaitos Porvoon ateriala- ja puhtauspalveluiden vakanssien määrä kasvaa yhdellä. Liikelaitos Porvoon veden henkilöstömäärät pysyvät ennallaan.

Konsernipalveluiden henkilöstömäärä pysyy ennallaan. Henkilöstöyksikössä työsuojelu erotetaan omaksi kustannuspaikakseen ilman vaikutuksia henkilöstömäärään.

Elinvoiman toimialan alaisuudessa jatketaan keväällä 2025 perustettujen kahden määräaikaisen kansalaisopiston opettajan virkaa vuosiksi 2026–2027 kotoutumiskoulutusten palvelutarpeen kasvun takia. Lisäksi Kombin kotoutumiskoulutukseen palkataan vakituinen virkasuhteinen työelämäopettaja ja kaksi avustajaa. Elinvoiman liikuntapalveluihin esitetään palkattavaksi määräaikainen liikuntapaikkasuunnittelija koordinoimaan ja suunnittelemaan liikuntapaikkarakentamisen hankkeita. Elinvoimaan on lisätty kaksi määräaikaista kotoutumiskoulutusten opettajan virkaa ja hanketyöntekijöitä jo vuoden 2025 aikana, mikä selittää elinvoiman toimialan henkilöstön kokonaismäärän kasvua 13,5 vakanssilla.

Kaupunkikehityksen henkilöstömäärä henkilöstösuunnitelmassa lisääntyy kahdella vakanssilla. Osa lisäyksistä selittyy sillä, että määräaikaiset yli kuudeksi kuukaudeksi palkatut viheraluehoitajat on nyt merkitty henkilöstösuunnitelmaan. Rakennusvalvontaan palkataan vakituiseen työsuhteeseen lupavalmistelijaa parantamaan asiakaspalvelua ja vapauttamaan rakennustarkastajien työaika viranomaisvastuulla tehtäviin asioihin. Rakennusvalvonnan tehtäviä järjestellään uudelleen muun muassa uuden rakentamislain mukanaan tuomien velvoitteiden takia. Lupavalmistelijalla on keskeinen rooli lakisääteisten käsittelyaikojen saavuttamisessa. Samalla pitkään määräaikaisena ollut toimistosihteerin tehtävä

poistuu. Kiinteistöjen rakennustietojen ajantasaistaminen ei ehtinyt käynnistyä vielä vuonna 2025, joten määräaikaisen projektityöntekijän palkkaaminen siirtyy vuodelle 2026. Asemakaavoituksesta eläköityneen suunnitteluvuorustajan tilalle palkataan paikkatietokäsittelijä ja kaupunki-infrassa joukkoliikenneinsinööri tehtävämike muutetaan vastaavaksi joukkoliikenneinsinööriksi. Kunnossapidossa sähköinsinööri ja sähköasentajan tehtävät on siirretty alkamaan vuonna 2027. Ympäristöterveydenhuollossa muutetaan määräaikainen valvontaeläinlääkärin virka vakinaiseksi, kun tarve on vaikiintunut. Valvontaeläinlääkärin kustannuksiin saadaan korvausta valtiolta. Kaupunkikehityksessä muutetaan myös vanhentuneita ja sukupuolittuneita tehtävämikkeitä vastaamaan nykyisiä käytäntöjä.

Kasvun ja oppimisen toimialalla vakanssit vähenevät 24,7 vakanssilla. Kasvun ja oppimisen johdossa vähennetään osa-aikainen toimistosihteerin virka eläköitymisen takia eikä kaikkia määräaikaisia tehtäviä ole tarve jatkaa. Suomenkielisissä koulutuspalveluissa ei ole täytetty kiertävien luokanopettajien tehtäviä, joten ne poistetaan. Oppimisen tuen lakimuutoksen takia erityisopettajien määrää lisätään sekä suomen- että ruotsinkielisessä koulutoimessa. Ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa laaja-alaisen erityisopettajan virka muutetaan erityisluokanopettajan viraksi. Henkilöstön kokonaismäärä ei kuitenkaan lisäännä, kun vastaavasti vähennetään määräaikaisia hanketyöntekijöitä, koulunkäynninohjaajien tehtäviä järjestellään uudelleen ja määräaikaisen osa-aikaisen kouluvalmentajan tehtävä päättyy. Hanke- rahoituksen väheneminen on vähentänyt myös hanketyöntekijöiden tarvetta. Varhaiskasvatuksessa toimintojen uudelleenmuotoilun myötä lastenhoitajien, varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien tehtäviä on tasattu yksiköittäin tarpeita vastaavaksi. Sen myötä vähenee 12 lastenhoitajan tehtävää. Oppimisen tuen lakimuutokseen vastaaminen edellyttää kolmen varhaiskasvatuksen erityisopettajan lisäämistä. Hankkeiden vähen- tyessä osa-aikainen hanketyöntekijän tehtävä päättyy. Lisäksi perhepäivähoitaja tehtävä poistetaan palvelutarpeen vähentyessä. Varhaiskasvatuksen palvelupäälli-

kön virkanimike muutetaan kehittämispäälliköksi ja varhaiskasvatuksen opettajan nimike muutetaan apulaishohtajaksi.

Liikelaitos Porvoon Vesi yhdenmukaistaa ammattinimikkeitä siten, että jatkossa kaikki vesihuoltoasentajat ja huoltohenkilöt ovat putkiasentajia. Lisäksi nimikkeet muutetaan sukupuolineutraaleiksi. Omaisuudenhallintaa varten perustetaan omaisuudenhallintapäällikön virka. Henkilöstön kokonaismäärä ei kuitenkaan muutu.

Liikelaitos Porvoon ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstösuunnitelma pysyy ennallaan. Vuodelle 2026 on suunniteltu jo aiemmin lisättäväksi tiimipäällikön tehtävä.

Henkilöstösuunnitelman perustamisen yhteydessä kaupunginvaltuusto perustaa seuraavat virat:

Elinvoima

-kahta määräaikaisen kansalaisopiston opettajan virkaa jatketaan vuosille 2026–2027 kotoutumiskoulutukseen KoMbiin

-kansalaisopiston työelämäopettajan virka kotoutumiskoulutukseen KoMbiin

Kasvu ja oppiminen

-3,5 erityisopettajan virkaa suomenkielisiin koulutuspalveluihin

-2 erityisopettajan virkaa ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin.

-erityisluokanopettajan virka ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin laaja-alaisen erityisopettajan viran tilalle

Liikelaitos Porvoon vesi

-omaisuudenhallintapäällikön virka

Lisäksi kaupunginhallitus päättää lakkauttaa:

-osa-aikaisen toimistosihteerin viran kasvun ja oppimisen johdossa

-laaja-alaisen erityisopettajan viran ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa

Henkilöstösuunnitelma 2026–2028

Vakituinen ja yli 6 kuukauden määräaikainen henkilöstö

TOIMIALOJEN HENKILÖSTÖ - ANSTÄLLDA INOM SEKTORERNA	2025	lisäys/ vähennys v 2025	2026	2027	2028
KONSERNIPALVELUT - KONCERTTJÄNSTER					
Virat - Tjänster	10,0	0,0	11,0	11,0	11,0
Työsuhteiset - Befattningar	95,5	0,0	94,5	94,5	94,5
Yhteensä - Totalt	105,5	0,0	105,5	105,5	105,5
Muutos - Ändring			0,0		
ELINVOIMA - LIVSKRAFT					
Virat - Tjänster	120,0	5,0	128,0	128,0	126,0
Työsuhteiset - Befattningar	157,3	2,5	162,8	148,8	146,8
Yhteensä - Totalt	277,3	7,5	290,8	276,8	272,8
Muutos - Ändring			13,5		
KAUPUNKIKEHITYS - STADSUTVECKLING					
Virat - Tjänster	70,6	0,0	70,6	70,6	70,6
Työsuhteiset - Befattningar	132,5	3,0	134,5	134,5	133,5
Yhteensä - Totalt	203,1	3,0	205,1	205,1	204,1
Muutos - Ändring			2,0		
KASVU JA OPPIMINEN - VÄXANDE OCH LÄRANDE					
Virat - Tjänster	612,0	7,0	604,0	604,0	604,0
Työsuhteiset - Befattningar	709,7	0,0	693,0	692,0	692,0
Yhteensä - Totalt	1321,7	7,0	1297,0	1296,0	1296,0
Muutos - Ändring			-24,7		
PORVOON TYÖLLISYYSALUE - BORGÅ SYSSÄTTINGSOMRÅDE					
Virat - Tjänster	68,0	0,0	68,0	68,0	68,0
Työsuhteiset - Befattningar	0,5	1,0	1,5	0,5	0,5
Yhteensä - Totalt	68,5	1,0	69,5	68,5	68,5
Muutos - Ändring			1,0		
TOIMIALAT YHTEENSÄ - SEKTORERNA TOTALT					
Virat - Tjänster	880,6	12,0	881,6	881,6	879,6
Työsuhteiset - Befattningar	1 095,5	6,5	1 086,3	1 070,3	1 067,3
Yhteensä - Totalt	1 976,1	18,5	1 967,9	1 951,9	1 946,9
Muutos - Ändring			-8,2		

LIIKELAITOSTEN HENKILÖSTÖ - ANSTÄLLDA I AFFÄRSVERKEN	2025	2026	2027	2028
PORVOON VESI - BORGÅ VATTEN				
Virat - Tjänster	4,0	5,0	5,0	5,0
Työsuhteiset - Befattningar	42,0	41,0	41,0	41,0
Yhteensä - Totalt	46,0	46,0	46,0	46,0
Muutos - Ändring		0,0		
PORVOON ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT - BORGÅ KOST- OCH STÄDTJÄNSTER				
Virat - Tjänster	2,0	2,0	2,0	2,0
Työsuhteiset - Befattningar	165,0	165,0	165,0	165,0
Yhteensä - Totalt	167,0	167,0	167,0	167,0
Muutos - Ändring		0,0		

➤ Yksityiskohtainen henkilöstösuunnitelma

INVESTOINNIT

Investointiperustelut

Kaupungin investointitaso on kasvamassa merkittävästi vuosien 2026–2032 aikana. Vuodelle 2026 jaksettujen investointien määrä on yhteensä 49 miljoonaa euroa, joista talonrakennukseen kohdistuu 27 miljoonaa euroa ja kaupunki-infraan 19 miljoonaa.

Talonrakennusinvestoinnit

Kokonniemen liikuntakeskus

Kokonniemen liikuntakeskuksen suunnittelu on edennyt aikataulun mukaisesti, ja pääsuunnittelija, erikoissuunnittelijat ja pääurakoitsija on valittu syksyn aikana. Ehdotussuunnittelun osana käynnistettiin palvelumuotoilu, jossa osallistetaan kaupunkilaisia, seuroja ja muita tärkeitä sidosryhmiä. Palvelumuotoilussa keskitytään erityisesti käyttäjäpolun avulla tilojen käyttämiseen ja sen kautta tarpeiden tunnistamiseen tilakohtaisesti. Suunnittelutyön aikana seurataan säännöllisesti oleellisia kustannus- ja laatutekijöitä, jotta voidaan hallita näitä ennakkoiden ja viedä kustannustehokkaat ratkaisut suunnitelmiin ennen toteutusta. Kesäkuussa on tavoitteena hyväksyttää rakentamistapaehdotukset tarkistettuna kustannusarvio ja päätös rakennustöiden aloittamiselle.

Hanke on jaettu kahteen osaprojektiin. Infraprojektin alueella katualueen rakentamisen valmistelevat työt ovat alkaneet ja tarkempi suunnittelu valmistuu vuoden aikana. Uusi katu on tavoitteena valmistua syksyllä 2026, jonka jälkeen on mahdollista aloittaa uudisrakennusprojektin rakennustyöt.

Uudisrakennusprojektin tarkemmat kustannusarviot valmistuvat ennen yleissuunnittelua. Hankesuunnitelman mukainen uudisrakennusprojektin kustannusarvio on 53,5 miljoonaa euroa, joka on perustunut vuoden 2023 kustannustasoon ja tässä ei ole huomioitu rakentamisen aikaisia suhdannevaikutuksia. Kun huomioidaan koko rakentamisen aikaiset inflaatioennusteet vuosittaisen rahankäyttösuunnitelman mukaisesti, arvioidaan uudisrakennusten osuuden olevan kokonaisuudessaan alustavasti 58 miljoonaa euroa.öä'

Hinthaaran sivistyskeskus

Hinthaaran sivistyskeskuksen peruskorjaus ja laajennus alkaa syksyllä 2025. Projekti käsittää uudet liikuntatilat, opetustilojen modernisoinnin ja liikennejärjestelyjen parantamisen. Tilojen mitoitus ja palvelun volyymi ei projektin myötä muutu. Hintahaarassa on jatkossakin tilat yhteensä noin 200:lle esi- ja alakoululaiselle. Urakka valmistuu vuoden 2026 lopulla. Pihan uudistustyöt kuuluvat hankekokonaisuuteen ja ne toteutetaan kesällä 2027.

Eestinmäen päiväkot

Eestinmäen päiväkodin rakennustyöt jatkuvat, työt valmistuvat vuoden 2026 lopulla. Urakka sisältää vanhimman A osan purun ja kutakuinkin vastaavan kokoisen uudissiiven rakentamisen samalle paikalle. Päiväkodin B osa peruskorjataan ja uusimpaan C-siipeen tehdään pieniä tilajärjestelyitä. Valmistuttuaan päiväkodissa on tilat kahdeksalle päiväkotiryhmälle.

Peipon uusi koulu Gammelbackassa

Peipon uuden koulun projektinjohtourakoitsijaksi on valittu NCC Suomi Oy. Hankkeen noin viisi kuukautta kestävä kehitysvaihe on aloitettu kesällä 2025. Tilat suunnitellaan ja mitoitetaan Gammelbackan alueen esikoulun ja perusopetuksen vuosiluokille 1–6, käsittäen noin 550 esiopetus- ja koulupaikkaa. Varsinaiset rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2026–2028. Uusi koulu korvaa valmistuttuaan kokonaisuudessaan nykyisen Peipon koulun.

Borgå Gymnasiumin uusi liikuntasali

Borgå Gymnasiumille rakennetaan uusi liikuntasali vanhan huonokuntoisen salin paikalle. Hankkeen toteutussuunnittelu on aloitettu. Urakoiden kilpailutus tehdään alkuvuodesta 2026 ja työt valmistuvat vuodenvaihteessa 2026/2027. Piha kunnostetaan kesällä 2027.

Keskuskoulun pihajärjestelyt ja pallokentän pukukopit

Keskuskoulun pihan pihajärjestelyiden ja pallokentän pukukoppien peruskorjausten suunnittelu aloitetaan. Rakennustyöt tehdään samanaikaisesti vuoden 2027 aikana.

Energiansäästöinvestoinnit

Energiansäästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että energiansäästötoimenpiteitä tehdään sekä uudisinvestointien ja peruskorjausten yhteydessä että olemassa olevissa kiinteistöissä. Painopiste energiansäästöinvestoinneissa on talotekniikassa, ilmanvaihtojärjestelmien lämmönlähteenottolaitteissa ja säätöautomaattikassa. Aurinkoenergian ja maalämmön hyödyntämistä lisätään kohteissa, missä sillä saavutetaan järkevä takaisinmaksuaika.

Kaupunki-infra investoinnit

Kaupunki-infran suurimpia kustannuseriä ovat perusparannus- ja kärkehankkeet sekä päällystäminen ja vanhan kaupungin kohdalla olevan rantamuurin saneeraus.

Perusparannuksissa suurimmat yksittäiset kustannukset tulevat Lätisen Aleksanterinkadun sillan ja Sikosaaren 1. sillan kunnossapitosaneerauksista sekä Taidetehtaan

rantakadun perusparannuksesta ja Taidetehtaan rantakadun ja Lätisen Aleksanterinkadun liittymäjärjestelyistä.

Kärkihankkeista jatketaan Kokkonniemen liikuntakeskuksen infran rakentamista, käsittäen uuden katualueen ja pysäköintialueiden rakentamisen sekä kunnallistekniikan siirtotyöt. Lätisen Mannerheiminkadun varrella olevan liittytäpysäköintialueen rakennushanketta edistetään. Ranta-aittojen ja vanhan sillan välinen rantamuurin osuus joen itärannalla saneerataan rantamuurin heikon kunnan takia.

Uudisrakennushankkeita tehdään Haikkoonrinne II -asemakaava-alueella. Asemakaava-alueiden rakentamista jatketaan Hermanninsaareissa Ellanintiellä. Länsirannan uuden vierasvenesataman viereistä ranta-alueutta maisemoidaan ja jokirantaan asennetaan vierasvenelaiturit.

Perusparannuskohteista Aleksanterin aukio ja Taidetehtaan rantakatu saneerataan valmistuvan Citymarketin korkotasoon liittyväksi. Joukkoliikenteen uudistukseen liittyen linja-autopysäkkien infraa parannetaan tukemaan joukkoliikenteeseen siirtymistä.

Vanhan kaupungin katukiveyksiä korjataan pahimmilta painumakohdiltaan. Liikenneturvallisuustöinä parannetaan kevyen liikenteen yhteyksiä potentiaalisissa konfliktipaikoissa. Liikennevalomuutostöitä jatketaan liikennevalo-ohjausjärjestelmän muutoksella sekä ohjauslaitteiden uusimisilla.

Puistoalueita rakennetaan tulevan vierasvenesataman ympäristössä. Kevätlaaksoon rakennetaan leikkipuisto. Puistojen perusparannuksissa määrärahoja suunnataan leikkipuistojen sekä koirapuistojen saneerauksiin. Puistoalueilla tehdään myös ojen perusparannuksia voimistuneiden sateiden hallitsemiseksi.

Erittelemättömillä hulevesien käsittelyn hankkeilla parannetaan yleistä hulevesien hallintaa, jolla on merkittävä vaikutus omaisuudenhallinnan osalta.

Työpaikka-alueiden osalta Kulloon yritysalueella viimeistellään Kulloon teollisuustietä vihertöillä ja asfaltoinneilla sekä jatketaan Resurssitien rakentamista tulevan tuotantolaitoksen tarpeisiin.

Liikuntapaikkojen osalta aloitetaan muun muassa Kokkonniemen liikuntakeskuksen pallokenttien työt. Kevätkummussa aloitetaan lähiliikuntapaikan rakennustyöt.

Suunnittelun ja tutkimuksen määrärahaa käytetään vuosien 2026–2028 investointikohteiden lähtötietojen hankintaan (kuten maaperäselvitykset) ja suunnitteluttamiseen.

Hankekohtainen investointiliite (linkki)

INVESTOINNIT	TA2025+m	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	TS2030	TS2031	TS2032
KONSERNIPALVELUT								
Investointimenot	-18 200 000	-27 840 000	-36 790 000	-24 090 000	-31 840 000	-25 000 000	-6 250 000	-5 050 000
Investointitulot								
YHTEENSÄ	-18 200 000	-27 840 000	-36 790 000	-24 090 000	-31 840 000	-25 000 000	-6 250 000	-5 050 000
KAUPUNKIKEHITYS								
Investointimenot	-22 310 000	-20 655 000	-20 240 000	-20 890 000	-15 180 000	-22 770 000	-19 935 000	-12 650 000
Investointitulot								
YHTEENSÄ	-22 310 000	-20 655 000	-20 240 000	-20 890 000	-15 180 000	-22 770 000	-19 935 000	-12 650 000
KASVU JA OPPIMINEN								
Investointimenot	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	
Investointitulot								
YHTEENSÄ	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	
ELINVOIMA								
Investointimenot	-910 000	-240 000	-690 000	-340 000	-600 000	-440 000	-320 000	-290 000
Investointitulot								
YHTEENSÄ	-910 000	-240 000	-690 000	-340 000	-600 000	-440 000	-320 000	-290 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
Investointimenot	-41 570 000	-48 885 000	-57 870 000	-45 470 000	-47 770 000	-48 360 000	-26 655 000	-17 990 000
Investointitulot								
YHTEENSÄ	-41 570 000	-48 885 000	-57 870 000	-45 470 000	-47 770 000	-48 360 000	-26 655 000	-17 990 000

INVESTOINNIT	Määrärahan tarve TA2026- TS2032	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	TS2030	TS2031	TS2032
Pitkävaikutteiset menot	-350 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Osakkeet ja osuudet	-8 900 000	-800 000	-800 000	-1 800 000	-2 500 000	-2 500 000	-500 000	
Talonrakennus	-147 610 000	-26 990 000	-35 940 000	-22 240 000	-29 290 000	-22 450 000	-5 700 000	-5 000 000
Kiinteä omaisuus	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Infra	-122 140 000	-18 765 000	-18 300 000	-19 115 000	-13 755 000	-21 720 000	-18 885 000	-11 600 000
Liikunnan investoinnit	-1 500 000	-150 000	-600 000	-50 000	-100 000	-350 000	-50 000	-200 000
Irtain omaisuus	-5 500 000	-1 130 000	-1 180 000	-1 215 000	-1 075 000	-290 000	-470 000	-140 000
Menot yhteensä	-293 000 000	-48 885 000	-57 870 000	-45 470 000	-47 770 000	-48 360 000	-26 655 000	-17 990 000
Tulot yhteensä								
YHTEENSÄ	-293 000 000	-48 885 000	-57 870 000	-45 470 000	-47 770 000	-48 360 000	-26 655 000	-17 990 000

Investoinnit ilmastotyön tukena

Ilmasto- ja ympäristöohjelma ohjaa ilmastotyötä

Ilmasto- ja ympäristöohjelman avulla varmistetaan kaupungin ilmastotyön jatkumo ja vaikuttavuus seuraavien vuosien aikana. Ohjelma on voimassa vuoden 2027 loppuun, mutta osa toimenpiteistä kohdistuu myös vuoteen 2030.

Yleisellä tasolla tarkasteltuna kaupungin ilmasto- ja ympäristötyö etenee vauhdilla. Noin 72 prosenttia ohjelman sisältämistä toimenpiteistä on joko toteutusvaiheessa tai jo muodostunut toimintatavaksi. Ohjelman etenemiseen voi tutustua tarkemmin kaupungin verkkosivuilla.

Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteutusta tukee omalta osaltaan myös kiertotalouden green deal, johon Porvoo sitoutui kaupunginhallituksen päätöksellä syyskuussa 2024 ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina. Kaupungin solmima sitoumus ympäristöministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa edistää kaupungin omistamien tilojen ja rakennusten käyttöä sekä maamassojen hallinnan hiilikädenjälkeä.

Porvoon kasviuonekaasupäästöt

Porvoon kaupunki seuraa kasviuonekaasupäästöjen kehitystä Suomen ympäristökeskuksen tarjoaman päästölaskennan perusteella. Laskentamenetelmänä käytetään

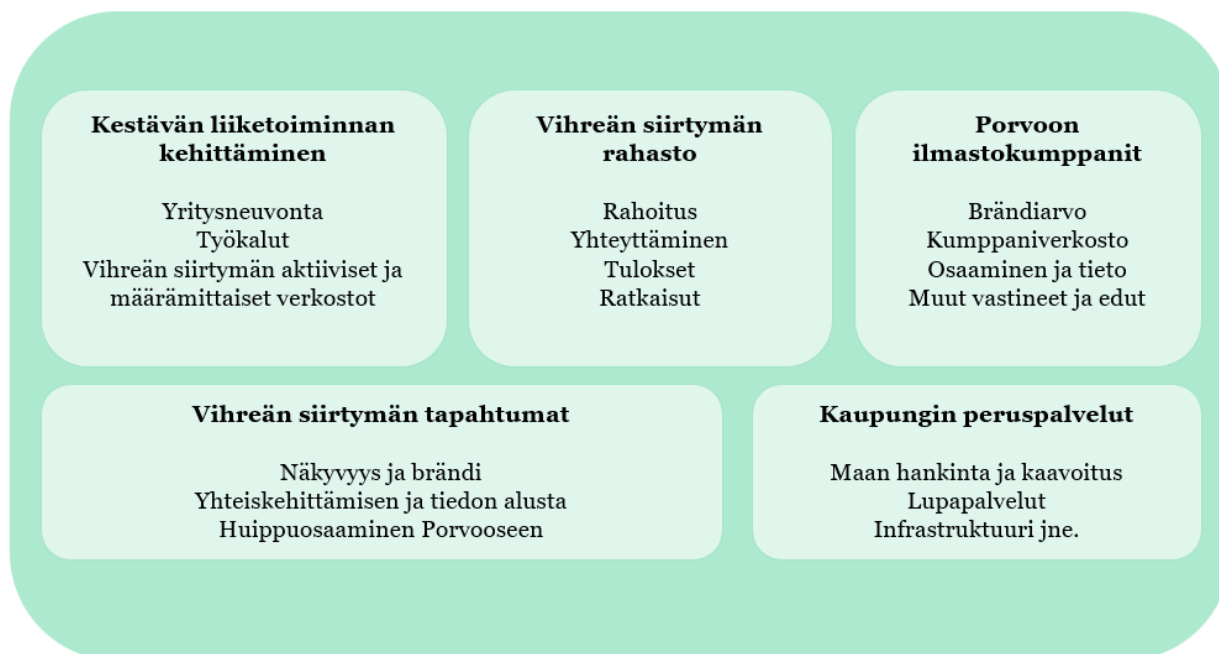
niin sanottua Hinku-laskentaa, joka ei sisällä esimerkiksi päästökauppaan kuuluvien teollisuuslaitosten polttoaineiden käyttöä.

Porvoon kasviuonekaasupäästöt ovat vuoteen 2023 mennessä pienentyneet kokonaisuudessaan 50 prosenttia ja asukaskohtaiset päästöt 54 prosenttia vuoden 2007 tasosta. Suhteellisesti suurimmat päästöt Porvoossa aiheutuvat liikenteestä, joka muodosta lähes puolet (n. 45 %) Porvoon päästöistä. Porvoon päästöihin voi tutustua tarkemmin Suomen ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Elinkeinoelämään kohdistuvat vihreän siirtymän tukitoimet

Olenainen osa kaupungin ilmasto- ja ympäristötyötä on vihreän siirtymän rahasto, joka osaltaan varmistaa, että porvoolaiset pienet ja keskusuret yritykset pystyvät hyödyntämään vihreän siirtymän mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja säilyttämään kilpailuetunsa elinkeinoelämässä.

Kaupungin vihreän siirtymän kokonaisuuteen vihreän siirtymän rahaston rinnalla kuuluvat lisäksi kestävän liiketoiminnan kehittämisen palvelut, vihreän siirtymän tapahtumat, Porvoon ilmastokumppaneiden verkosto sekä mahdollistavat peruspalvelut.

Investointisuunnitelman keskeiset ilmastönäkökulmat talousarviovuodelle 2026

Koulut ja päiväkodit

Koulu- ja päiväkotinvestoinneissa huomioidaan ilmastönäkökulmat kohdekohtaisesti. Rakennuksissa korostetaan mahdollisuuksien mukaan matalaa energiankulutusta ja uusiutuvien materiaalien käyttöä. Rakennukset pyritään kytkemään ympäröivään luontoon siten, että ympäristön monimuotoisuus säilyy. Vanhan kiinteistökannan energiatehokkuutta pyritään aktiivisesti parantamaan.

Vuonna 2025 valmistunut Huhtisen päiväkoti toteutettiin hirsirunkoisena korostaen puurakenteiden määrää ja varustetaan mm. aurinkopaneeleilla sekä maalämpöjärjestelmällä. Materiaalivalinnoissa on huomioitu ekologisuus sekä kiertotalous.

Vuoden 2026 alkupuolella valmistuvassa Eestinmäen päiväkodin korjausrakassa lisätään kiinteistöön aurinkosähköjärjestelmä.

Uuden Peipon koulun rakentamisurakka alkaa kesällä 2026. Hankkeen suunnittelussa pyritään hyödyntämään puuta ja tutkitaan vähähiilisen betonin käyttömahdollisuuksia. Kohteessa pyritään myös hyödyntämään maalämpöä.

Energiasäästöjä sekä ilmastohyötyjä tavoitellaan myös luopumalla vanhoista käytöstä poistetuista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä, jotta rakennuksien elinkaari voi jatkua yksityisellä sektorilla. Muita vaihtoehtoja ovat tilojen ulosvuokraaminen tai purkaminen.

Joukkoliikenteen kehittäminen

Markkinaehtoisien joukkoliikenteen laaja-alainen väheneminen on vaatinut merkittävää panostusta korvaavan liikenteen suunnitteluun ja hankintoihin. Vuoden 2024 aikana joukkoliikennettä kehitettiin isosti muun muassa siirtymällä bruttomalliin eli kaupunki otti liikenteen lippu-
tutoriskin itselleen ja päättämällä palvelutasosta vuosille 2025–2027. Viimeinen markkinaehtoinen paikallisliiken-

teen linja lopetti toimintansa kesäkuussa 2024. Palvelutason mukainen linjasto alkoi kesäkuussa 2025 ja laajennetut aikataulut sekä uudet reittivariaatiot elokuussa 2025.

Ilmastovaikutuksen näkökulmasta, panostaminen joukkoliikenteeseen, voidaan pitää merkittävänä tekijänä. Tehostamalla joukkoliikennekapasiteetin käyttöä ja houkuttelemalla henkilöautoilijoita joukkoliikenteeseen voidaan vaikuttaa hiilidioksidipäästöihin.

Itärata

Kaupunki on sitoutunut rahoittamaan Itäradan hankeyhtiötä yhteensä 10 miljoonalla eurolla vuosina 2022–2031 yhdessä valtion ja muiden kuntien kanssa. Itäradan suunnittelutyö on käynnistynyt. Itärata toisi valmistuessaan porvoolaisten arkeen sujuvuutta, lisääntynyttä joukkoliikenteen käyttöä ja kestävämmän tavan pendelöidä.

Kokonniemen liikuntakeskus

Tavoitteena on tehdä Kokonniemen liikuntakeskuksesta ympäristöystävällinen, laadukasta julkista rakentamista edustava maamerkki. Vähähiilisten rakennusmateriaalien sekä rakennusteknisten ratkaisujen käyttö ovat olennainen osa kohteen suunnittelu ja toteutusta. Näiden lisäksi tutkitaan mahdollisuuksia purettavien rakennusosien uusiokäytölle alueella.

Mahdollisuuksia sekä itsenäiseen energiantuotantoon (aurinko- ja maalämpö) että energian tehokkaaseen talteenottoon ja hyödyntämiseen alueen sisällä on tutkittu osana ehdotussuunnittelua syksyn aikana. Kokonniemen liikuntakeskukselle on tavoitteena saavuttaa Rakennustiedon ympäristöluokituksen (ent. RTS) mukainen arvosana neljä tähteä.

Uuden rakentamislain mukana tuomat vaateet ja ohjeet tulevat ohjamaan myös Kokonniemen liikuntakeskuksen suunnittelua ja toteutusta.

LIIKELAITOKSET

- **Porvoon ateria- ja puhtauspalvelut talousarvio 2026**
- **Porvoon vesi talousarvio 2026**

Kaupungilla on kaksi kunnallista liikelaitosta: Porvoon vesi ja Porvoon ateria- ja puhtauspalvelut. Liikelaitosten talousarviot on esitetty kaupungin talousarvion lisätiedoissa.

Liikelaitosten johtokuntien tehtävänä on kuntalain mukaisesti hyväksyä liikelaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma sekä päättää liikelaitoksen investoinneista, jollei muuta ole määrätty. Mikäli liikelaitoksen investoinnit ovat niin suuret, että niitä ei voida rahoittaa tulorahoituksella, kaupunginvaltuusto päättää sekä liikelaitoksen lainanotosta että kaupungin varsinaisen toiminnan lainanotosta yhtenä kokonaisuutena.

Kaupunginvaltuusto päättää liikelaitosten sitovat tavoitteet sekä kaupungin ja liikelaitoksen väliset rahoituserät, mm. tuottotavoitteen. Liikelaitokset toteuttavat osaltaan kaupungin strategiaa ja strategiasta johdettuja vuositaavoitteita.

Liikelaitokset rahoittavat lähtökohtaisesti investointinsa tulorahoituksellaan. Liikelaitos Porvoon veden toiminta rahoitetaan vesimaksutuloilla siten, että myös pitkällä aikavälillä voidaan kattaa laitoksen uudis- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset sekä kaupungin tuloutusvaatimus.

LIIKELAITOS PORVOON ATERIA- JA PUHTAUSPAL- VELUT

ANNOKSET
(KPL)

2 840 000

SIIVOTTAVAT
TILAT
M² / työntekijä

1 620

LIIKELAITOS PORVOON VESI

VEDEN MYynti
M³

2 910 000

LIITTYJÄMÄÄRÄ
(KULUTUS-
PAIKAT)

11 570

SANEERATUN
VERKON PITUUS
5,6 km/v
RAKENNETTAVAN
VERKOSTON PITUUS
0,7 km/v

Porvoon aterial- ja puhtauspalvelut	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	TP 2027	TP 2028
Peruspääoman tuotto, 5 %	Toteutui	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
Sairauspoissaolo % kokonaistyöajasta	6,16 %	5,80 %	5,70 %	5,60 %	5,60 %
Työtapaturmat kpl	23	Alle TP 24	Alle TP 25	Alle TP 26	Alle TP 27
Asiakastyytyväisyys asteikolla 1–5 (koulut)	*	3,5	3,6	3,7	3,7
Asiakastyytyväisyys asteikolla 1–5 (päiväkodit)	*	3,5	3,6	3,7	3,7
Työttytyväisyys asteikolla 1–5 (henkilöstö)	*	3,5	3,6	3,7	3,7
Elintarvikkeiden kotimaisuus% ostetuista kiloista	73 %	75 %	75 %	75 %	75 %
Kasvisruoan osuus pääruokatuotannosta %	19 %	19 %	20 %	20 %	20 %
Biojäte per asiakas per päivä (koulut)	41 g	Alle TP 24	Alle TP 25	Alle TP 26	Alle TP 27
Biojäte per asiakas per päivä (päiväkodit)	50 g	Alle TP 24	Alle TP 25	Alle TP 26	Alle TP 27

*Tätä tavoitetta asetettu vuodelle 2024.

Porvoon vesi

Veden tuotanto ja vedenjakelu:

Strategiset vesihuollon toimivuutta ja asiakkaiden palvelutasoa kuvaavat strategiset mittarit:

- Talousveden laatu, putkirikkojen määrä, vuotoprosentti

Jäteveden viemäröinti ja käsittely

Strategiset vesihuollon toimivuutta ja asiakkaiden palvelutasoa kuvaavat strategiset mittarit:

- Jäteveden puhdistuksen tehokkuus, tukosten määrä, vuotoveden osuus jätevesimäärästä

Tavoitteena kaikkien tunnuslukujen osalta on Venla-tunnuslukujärjestelmän mukaisen kolmiportaisen arviointiasteikon parhaan arvosanan saavuttaminen.

Tuloutus kaupungille 5 % liikevaihdosta

Tuloutetaan 877 000 euroa

KUNTAKONSERNI

Kuntalain mukaisesti valtuusto määrittelee omistajapolitiittiset tavoitteet omistamilleen yhteisöille sekä päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Vuosittain valtuusto päättää myös talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, joihin sisältyy omistajapolitiikasta johdetut vuositavoitteet myös merkittävimmille konsernin yhteisöille. Oikeudellisesti tavoitteet eivät sido tytäryhteisöjä, vaan ne ovat ns. välillisen tavoiteohjauksen työkalu. Toimiessaan tytäryhteisöjen päätöksentekoliikemissä kaupungin edustajien tulee toimia valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjeita. Yhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta omistajalle konserniohjeen mukaisesti osavuosi-katsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Konsernin tytäryhtiöiden merkitys, osana kuntakonsernia, kasvoi vuoden 2023 alussa, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle.

Porvoossa konserniasiat on vuoden 2023 alusta alkaen keskitetty konsernijaostolle. Konsernijaosto ohjaa ja valvoo omistajana, että tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden ja kaupunkistrategian mukaisesti sekä huolehtii konsernivalvonnan toteuttamisesta konserniohjeiden mukaisesti.

Porvoon konsernirakenne

Kaupunkikonserniin kuului yhteensä 16 yhteisöä 30.9.2025. Konsernilla tarkoitetaan Porvoon kaupunkia emoyhteisönä sekä sen tytäryhteisöjä, joissa Porvoon kaupungilla on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdistellään konserniin omistusosuuden mukaan. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi osakkuusyhteisöjen tilinpäätökset.

Vuoden 2026 alussa kaupunkikonsernin yhtiömäärä kasvaa kahdella, kun hyvinvointialueelle vuokratut sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kiinteistöt yhtiötetään kahteen erilliseen yhtiöön lainsäädännön velvoittamana.

Porvoon kaupunkikonsernin keskeisimmät konsernit ja yhtiöt ovat Porvoon Energia -konserni, Careeria -konserni, Porvoon Kodit -konserni, Event Factory Oy. Lisäksi kaupungin palvelutuotannon kannalta keskeisiä yhtiöitä ovat HPK Palvelut Oy, Kokonhalli Oy sekä Kokonniemen liikuntakeskus Oy.

Keskeisten konserniyhtiöiden toimintanäkymät

Porvoon Energia -konsernin toimintaympäristö on viime vuosien aikana ollut hyvin poikkeuksellista, kun sähkön markkinahintojen voimakas vaihtelu on aiheuttaneet merkittäviä epävarmuuksia koko toimialalle. Konserni on suoriutunut hyvin läpi hankalan ajanjakson, ja tulevaisuuden näkymät ovat selkiytyneet.

Energiamarkkina on vihreän siirtymän myötä murroksessa ja koko toimialan toimintaympäristö on muutosvaiheessa. Energian tuotantotavat ja hinnoittelumekanismit muokkaavat kuluttajille ja yrityksille tarjottavia tuotteita. Porvoon Energia -konsernin näkymät vuodelle 2026 ovat vakaat ja tuleviin investointeihin varaudutaan, vaikka toimintaympäristö on edelleen jossain määrin epävarma ja haasteellinen.

Careerian toimintaympäristö on ollut haastava viime vuosina, kun opiskelijamäärä on ajoittain kehittynyt alle tavoitteen ja kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi. Yhtiö on joutunut muutosneuvotteluiden sekä kiinteistöjärjestelyiden kautta tapainottamaan talouttaan. Yhtiössä on toteutettu myös organisaatiouudistus ja tässä vaiheessa näkymät ovat kohtuullisen vakaat, vaikka toimintaympäristö on edelleen haastava.

Porvoon Kodit -konsernin toimintaympäristö on ollut haastava rakennusalan heikon suhdannetilanteen, kustannusten nousun ja asukkaiden heikentyneen taloustilanteen takia. Valtion vetäytyminen kohtuuhintaisen asuntotuotannon rahoituksesta tarkoittaa sitä, että Porvoossa on tarpeen kaupungin ja Porvoon Kodit Oy:n kesken valmistella linjaukset tulevaisuuden kohtuuhintaiselle asumiselle. Yhtiön organisaatio ja strategia on hiljattain uudistettu ja yhtiön kyky vastata tulevaisuuden haasteisiin on hyvä.

Porvoon Event Factory Oy:n liiketoimintaympäristö on viime vuosina ollut haasteellinen. Yhtiö on päivittänyt liiketoimintastrategiaansa kuluvaan vuoden aikana siten, että yhtiön rooli ja työnjako on linjassa kaupungin kanssa. Yhtiö keskittyy jatkossa kaupallisten tapahtumien myyntiin sesonkiaikoina, kun taas hiljaisempina aikoina Taidetehdas on kaupungin käytössä.

VUOSIKATE, € /
ASUKAS
1 525

KERTYNYT YLI-
JÄÄMÄ € /ASU-
KAS
4 371

KONSERNIN
TASE
745,7 M€

KONSERNIN
OMA-
VARAISUUSASTE
51,2 %

KONSERNIN
IVESTOINNIT
62,2 M€

KONSERNI-
VELKA
212M€
4 103 €/as

KONSERNIN
YHTEISÖJEN
LKM
16

KONSERNIN
YLIJÄÄMÄ
26,1 M€

Tilinpäätös 2024

KONSERNIRAKENNE

	Omistus- osuus	Henkilöstö 2024
Tytäryhtiöt ja -yhteisöt		
Porvoon Energia Oy (konserni)	100 %	80
Porvoon Sähköverkko Oy	100 %	
Careeria (konserni)	65,64 %	465
Careeria Plus Oy	65,64 %	
KOY Edupolis	65,64 %	
Wenhe Oy	20 %	
Porvoon A-asunnot Oy (konserni) (Porvoon Kodit)	100 %	34
Kiinteistö Oy A-lukaali	100 %	
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	100 %	
Porvoon Event Factory Oy Ab	100 %	9
Oy Kokonhalli Ab	100 %	4
Ab Svartså Vattenverk-Mustijoen Vesilaitos Oy	60 %	2
Kiint Oy Gammelbackan Liikekeskus Oy	100 %	
Keskinäinen kiinteistö Oy Porvoon Piispantalo	100 %	
Porvoon Seudun Asuntosäätiö	66,7 %	
HPK Palvelut Oy	54,9 %	93
Kokonniemen liikuntakeskus Oy	100 %	
Kuntayhtymät		
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	3,20 %	
Osakkuusyritykset		
Posintra Oy	37,77 %	
Borgå Folkakademi Ab	37,13 %	
Roskn Roll Oy	20,70 %	

TUNNUSLUKUJA TILINPÄÄTÖS 2024

	Liikevaihto milj.eur	Tulos milj. eur	Tase milj. eur	Korolliset lainat milj. eur
Porvoon Energia -konserni	85,7	9,9	189,7	41,3
A-asunnot-konserni (Porvoon Kodit)	20,2	1,2	116,1	92,5
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	1,6	0,0	11,6	7,7
Careeria-konserni	40,7	1,3	30,2	0,0
Oy Porvoon EventFactory Ab	1,3	-0,5	0,6	0,0

Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab

Emoyhtiö Porvoon Energia Oy vastaa lämmön ja sähkön tuotannosta, lämmön jakelusta, sähkön myynnistä.

Tytärtyhtiö Porvoon Sähköverkko Oy vastaa sähköverkon kehittämisestä ja sähkönjakelusta

TAVOITE JA MITTARI	TA2026	TS2027	TS2028
Yhtiön toiminta tukee kaupungin strategiaa ja tuloutus on kestäväällä pohjalla.			
Yhtiössä noudatetaan hyvää hallintotapaa ja siihen liittyvä ohjeet on hyväksytty yhtiön hallituksessa.			
Kaupungille tuloutettava osinko (osinkovuoden mukaan)	3,0 milj. €	3,0 milj. €	3,0 milj. €
Omavaraisuusaste, %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %
Hiilineutraali sähkönmyynti, %	100 %	100 %	100 %
Uusiutuvien polttoaineiden osuus kaukolämmön tuotannosta on vähintään 95 prosenttia	≥ 95 %	≥ 95 %	≥ 95 %
Sähkön ja lämmön ominaispäästöt (scope 1&2)	< 3 gCO2/kWh	< 3 gCO2/kWh	< 3 gCO2/kWh

Careeria Oy

Toisen asteen ammatillinen koulutus.

TAVOITE JA MITTARI	TA2026	TS2027	TS2028
Yhtiön toiminta tukee kaupungin strategiaa ja sen talous on kestäväällä pohjalla.			
Yhtiössä noudatetaan hyvää hallintotapaa ja siihen liittyvä ohjeet on hyväksytty yhtiön hallituksessa.			
Tilikauden tulos	≥ 0 €	≥ 0 €	≥ 0 €
Omavaraisuusaste	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %
Työllistyneiden opiskelijoiden osuus (kun kulunut vuosi valmistumisesta)	≥ 71 %	≥ 71 %	≥ 71 %

Porvoon Kodit

Vuokrataloyhtiö, kohtuuhintainen vuokranantaja, Porvoon asuntopolitiikan toteuttaja.

TAVOITE JA MITTARI	TA2026	TS2027	TS2028
Yhtiö toimii osana kaupungin asuntopolitiikan toteutusta ja yhtiön talous on kestäväällä pohjalla.			
Yhtiössä noudatetaan hyvää hallintotapaa ja siihen liittyvä ohjeet on hyväksytty yhtiön hallituksessa.			
Porvoon A-asunnot Oy			
Asukkaiden suosittelemiseksi NPS säilyy nykytasolla tai kasvaa	≥ 30	≥ 30	≥ 30
Porvoon Kotien hallinnassa olevien asuntojen osuus 8–12 % kaupungin asuntokannasta	8–12 %	8–12 %	8–12 %
Luodaan Porvoon suuntaviivat kohtuuhintaiseen asumiseen toimintaympäristön muuttuessa vuonna 2026	tehty	-	-
Käyttöaste, %	≥ 98,5 %	≥ 98,5 %	≥ 98,5 %
Velka eur & m ² laskee nykytasosta (ilman uudiskohteita) (TP2024 797,4 €/m ²)			
Asuntokannan kuntotaso keskimäärin	70–75 %	70–75 %	70–75 %
Porvoon Vuokra-asunnot Oy			
Käyttöaste, %	≥ 98,5 %	≥ 98,5 %	≥ 98,5 %

Oy Porvoo EventFactory Ab

Taidetehtaan tilojen markkinointi, myynti ja vuokraus.

TAVOITE JA MITTARI	TA2026	TS2027	TS2028
Yhtiön toiminta tukee kaupungin strategiaa ja sen talous on kestäväällä pohjalla.			
Yhtiössä noudatetaan hyvää hallintotapaa ja siihen liittyvä ohjeet on hyväksytty yhtiön hallituksessa.			
Tilikauden tulos	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Tapatumapäivien määrä vuodessa (kaupungilta edelleenvuokratut tilat kaupallisessa käytössä)	≥ 150	≥ 150	≥ 150

TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN PERUSTELUT SEKÄ SITOVUUS

Keskeiset kuntalain talousarviota ja -suunnitelmaa koskevat määräykset

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvion ja taloussuunnitelman sisältö

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta ja rahoitusosuudet. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Talousarvion laatimisen lähtökohdat

Talousarvion laatimisohteet ja talousarviokehys muodostavat puitteet toimialojen talousarviovalmistelulle. Talousarviokehyksessä arvioidaan verorahoituksen taso, kustannuskehitys, toiminnalliset muutokset ja investointitarpeet.

Käyttötalousmenot ja investoinnit sopeutetaan käytettävissä oleviin rahoitusmahdollisuuksiin. Toimialat voivat painottaa eri tehtäviä tarpeen mukaan. Kehys on kuitenkin yläraja, jonka puitteissa toimialan talousarvioehdotus tulee laatia.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 23.6.2025 talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisohteet sekä talousarviokehyn toimialoille.

Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan talousarviota.

Määrärahat, tuloarviot, toiminnan tulos sekä toiminnan ja talouden tavoitteet voidaan määritellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee mm. sitä, että määrärahaa ei saa ylittää, tulotavoitetta ei saa alittaa tai sitova tavoite ei saa jäädä saavuttamatta ilman kaupunginvaltuuston hyväksymistä.

Sitovuus valtuustoon nähden

Toimialojen käyttötalousosan sitovuus valtuustoon nähden on toimialan tuloarviot ja määrärahat sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Laskennallisen taseyksikön sitovuustaso valtuustoon nähden on määrärahat, toiminnan tulos sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Vihreän siirtymän rahaston sitovuustaso valtuustoon nähden on määrärahat. Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on toimialan nettoinvestointimääräraha ja hankekohtaisesti yli yhden miljoonan euron investointimääräraha. Rahoitusosan sitovuus valtuustoon nähden on pitkäaikaisten lainojen lisäys ja antolainojen lisäys. Liikelaistosten sitovuus valtuustoon nähden on toiminnan tulos, tuottotavoite ja sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus päättää hankekohtaisesti yli yhden miljoonan euron investointihankkeiden hankesuunnitelmista valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa.

Lautakunta

Lautakunta päättää alaistensa palvelualueiden käyttötalouden toimintasuunnitelmista ja investointien hankesuunnitelmista sekä niiden muuttamisesta valtuuston myöntämien sitovien määrärahojen puitteissa. Investointihankkeen hankesuunnitelman aloittaminen edellyttää, että sille on varattu talousarviossa määräraha.

LIITTEET

- Kaikki talousarvion liitteet yhdistettynä

